ნუ იქნება ოღონდ ბუნტი... A3 | ევროისტორია B4-B5 | ფოტოკონკურსი B8

www.24hours.ge

24 საათი

ყოველდღიური

© გაზეთი 24 საათი

ხუთშაბათი, 12 დეკემბერი, 2002 წელი. №193

ფასი 50 თეთრი

პოლიტიკა

ნანა დევდარიანი: „ადამიანის უფლებები პოლიტიკისგან უნდა გამოვყოთ„

2002 წელს აფხაზეთში ცეცხლსასროლი იარაღით მოკლეს 21 ადამიანი, დაჭრეს, დაასახიჩრეს და ფიზიკური შეურაცხყოფა მიაყენეს 42 კაცს, ფულის გამოძალვის მიზნით გაიტაცეს 28, დაფიქსირებულია კერძო ქონების განადგურების 43 შემთხვევა, მძევლად აიყვანეს 48 ადამიანი...

A3

უცხოეთი

ნაზარბაევს ქრთამის აღებაში ადანაშაულებენ

გაზეთ "ნიუ-იორკ ტაიმსში" გამოქვეყნებული ინფორმაციის თანახმად, ამერიკელი სამართალდამცავები აშშ-ს ნავთობკომპანიების მიერ ყაზახეთის პრეზიდენტის მოქრთამვის ფაქტს იძიებენ.

A4

ეკონომიკა

„ეი-ი-ეს ხრამი„ სახელმწიფოს ულტიმატუმებს უყენებს

ქონების მართვის სამინისტრომ "ეი-ი-ეს ხრამთან" გაფორმებული მართვის კონტრაქტის გაუქმების პროცედურა დაიწყო. "ეი-ი-ეს ხრამის" ადმინისტრაციას ამის შესახებ წერილობით ეცნობა. მათ, თავის მხრივ, რჩევისათვის მიმართეს "ეი-ი-ესის" სათავო ოფისს.

A6

სამართალი

ქუთაისის ავტოქარხნის დირექტორი უახლოეს დღეებში ალაპარაკდება

ქუთაისის ავტოქარხნის დირექტორის საიდუმლოებით მოცული გაუჩინარება და გამოჩენა ქუთაისსა და მის გარეთ არაერთი ურთიერთბრალდების საფუძველი გახდა. ამჯერად გატაცების შემდეგ აგორებულ ბრალდებათა კორიანტელში ახალი ადრესატი გამოჩნდა – "ახალი მემარჯვენეები".

A7

საზოგადოება

„ბორჯომი„ ერთია, „ბორჯომის„ წყლით გამდიდრების მსურველი - ბევრი

ბორჯომის რაიონის მაჟორიტარი დეპუტატი ნოდარ გრიგალაშვილი მინერალური წყლების ბიზნესში ჩართულ მსხვილ მეწარმეებს უპირისპირდება. დეპუტატი წიაღისეულის შესახებ კანონში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანის ინიციატივით გამოდის

A8

ამინდი

თბილისი	1	
ქუთაისი	4	
ბათუმი	7	
სოხუმი	2	
ფოთი	6	
თელავი	-1	
ზუგდიდი	4	
გორი	-2	
ახმეტა	-1	

უცხოური ვალუტის ოფიციალური კურსი ლართან მიმართებაში

აშშ დოლარი	2.1650
ევრო	2.1797
გირვანქა სტერლინგი	3.4021
რუბლი	0.0680

საკრებულომ თბილისს საახალწლოდ მთავრობა აჩუქა

ლევან ხერხეულიძის ფოტო

საკრებულო მერს არ ენდო, მისი კანდიდატებისადმი კი რწმენით განიმსჭვალა.

სოფო ბუკია

თბილისის მერმა ვანო ზოდელავამ გუშინ საკრებულოს დასამტკიცებლად თბილისის ვიცე-პრემიერის, წყნეთის გამგებლისა და საქალაქო სამსახურის ხელმძღვანელთა ოთხი კანდიდატურა წარუდგინა. აღნიშნული კანდიდატურებიდან, ვიცე-პრემიერის გამოკლებით, ყველა ძველი სახეა.

კენჭისყრის შედეგად, თბილისის მესამე ვიცე-პრემიერად "ნაციონალების" ფავორიტი კახა შენგელია დაინიშნა. საქალაქო სამსახურების უფროსებად ისევ "ძველები" დარჩნენ. ზოდელავას მიერ წარმოდგენილი ხუთი კანდიდატურიდან საკრებულომ მხოლოდ ორის "ჩაგდებას" მოაბა თავი.

დიდი ვნებათაღელვის, გაუთავებელი კონსულტაციებისა თუ გარიგებების, დემარშებისა და კულუარებში ჭორაობის შემდეგ, დედაქალაქის საკრებულომ, როგორც იქნა, მოიკრიბა ძალისხმევა და თბილისს საახალწლოდ მთავრობა აჩუქა.

გუშინ, კიდევ ერთხელ და უფრო მკაფიოდ გამოჩნდა, რომ თბილისის მერს დედაქალაქის პარლამენტთან საერთო ენის გამონახვა არ გაუჭირდება. ზოდელავამ საკრებულოში ოსტატურად შეარჩია საკუთარი დასაყრდენი წერტილი, "ნაციონალებისა" და წვრილ-წვრილი ფრაქციების სახით, რითიც ერთდროულად ორი კურდღელი მოკლა - დედაქალაქის მთავრობაში დატოვა თავისი გუნდი და სერიოზული ბზარი გაუჩინა საკრებულოს ნაქებ ერთსულოვნებას. მთავრობის დაკომპლექტების პროცედურას გუშინ არ ესწრებოდნენ

გაგრძელება A3 გვერდზე

რუსეთის სამხედრო დაჯგუფება რამდენიმე ობიექტით მცირდება

კობა ლიკლიკაძე
"რადიო თავისუფლება"
სპეციალურად "24 საათისთვის"

თითქმის ერთწლიანი პაუზის შემდეგ, სამხედრო ბაზებთან დაკავშირებული საკითხების შესახებ, 11 დეკემბერს საქართველოსა და რუსეთს შორის განახლებული კონსულტაციები რამდენიმე საათის შემდეგ მოკრძალებული შედეგით დამთავრდა. მიუხედავად იმისა, რომ დარჩენილი ორი ბაზის ლიკვიდაციის საკითხი კვლავ ღიად დარჩა, მოლაპარაკებების დროს გადაწყდა, რომ რუსეთის სამხედრო დაჯგუფება საქართველოდან რამდენიმე ობიექტს გაიტანს. რუსეთის სარდლობა, ჯერჯერობით, უარს ამბობს მიწათსარგებლობისა და ქონების გადასახადზე, თუმცა საქართველოს ხელისუფლება იმედს არ კარგავს, რომ პრინციპული მიდგომითა და საერთაშორისო საზოგადოების ზეწოლით სასურველ შედეგს მიაღწევს.

1999 წლის ეუთო-ს სტამბოლის სამიტის შემდეგ, რუსეთს სულ რაღაც წელიწადნახევარი დასჭირდა იმისთვის, რათა საქართველოს ტერიტორიაზე არსებული ოთხი სამხედრო ბაზიდან, ორის ლიკვიდაცია დაესრულებინა. თანაც, ამ პერიოდში, მხოლოდ ვაზიანის ბაზიდან 161 ერთეული მძიმე საბრძოლო ტექნიკა, ჯავშანმანქანები, საზენიტო და საარტილერიო დანადგარები იქნა

გაგრძელება A2 გვერდზე

რუსეთის დიპლომატიური ექსპერიმენტი საქართველოში

პროდასავლელი, ვარსკვლავი და შევარდნაძის ნათესავი

ასე ახასიათებენ ვლადიმერ ჩხიკვიშვილს მოსკოვში

"უხერხულობას ჩემი ახალი თანამდებობა საერთოდ არ მიქმნის, პირიქით, ძალიან მიხარია, რომ კვლავ თბილისში ვარ. აქ ჩემი ახალგაზრდობის საუკეთესო წლები გავატარე. მე მიყვარს ეს ქალაქი, სადაც უამრავი მეგობარი მყავს." ვლადიმირ ზემსკის, ფელიქს სტანევსკისა და ვლადიმირ გუდევის შემდეგ საქართველოში რუსეთის, რიგით მეოთხე, საგანგებო და სრულუფლებიანი ელჩის მოვალეობას თბილისში დაბადებული და გაზრდილი, ქართველი ვლადიმერ ჩხიკვიშვილი შეუდგა. გუშინ მან რწმუნებათა სიგელის ასლი გადასცა საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრს ირაკლი მენაღარიშვილს.

ზაზა წულაძე

ჩხიკვიშვილის ელჩად დანიშვნით, რომელიც თბილისს მეუღლით, ქალიშვილითა და ძაღლით ესტუმრა, რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობაში ახალი ერა იწყება. რუსეთს პოსტსაბჭოთა სივრცეში ასეთი ექსპერიმენტის განხორციელების მცდელობა პირველად 1992 წელს ჰქონდა: მაშინ მოსკოვში გადაწყვიტეს, რომ დამოუკიდებელ ესტონეთში რუსეთის პირველ ელჩად დაენიშნათ პიროვნება, რომელიც მანამდე საბჭოთა ესტონეთის მთავრობის წევრი იყო. თუმცა, თბილისისგან განსხვავებით, ტალინში ეს შეურაცხყოფად აღიქვეს და კატეგორიული უარი განაცხადეს ესტონური წარმოშობის ელჩის მიღებაზე. მსგავსი პრაქტიკა თანამედროვე დიპლომატიაში ძალზე იშვიათია, თუმცა - არა უპრეცედენტო. 1992 წელს ამერიკის შეერთებულმა შტატებმა უკრაინაში პირველ ელჩად უკრაინელი ემიგრანტის შთამომავალი პოპადიუკი დანიშნა.

რუსეთის ქართველი ელჩი დარწმუნებულია, რომ მისი ეროვნება დიპლომატიურ სამსახურში ხელს არ შეუშლის. **"მე არ მივიჩნევ პრობლემად ამ თანამდებობაზე ჩემს**

გაგრძელება A2 გვერდზე

ვლადიმერ ჩხიკვიშვილი

მანილოვს მაშინ შეუყვარდა საქართველო, როცა არ იცოდა, ხურმა რა ხილია

რუსუდან ნიკურაძე
საქ. კორ. მოსკოვში

რუსეთის გენერალური შტაბის ყოფილი უფროსი, ამჟამად სენატორი, გენერალი ვალერი მანილოვი მიიჩნევს, რომ საერთაშორისო ტერორისტების ექსტრადიციაზე საქართველოს ხელისუფლების გადაწყვეტილება იყო "ერთადერთი გონივრული ნაბიჯი უკანასკნელი პერიოდის საქართველოს პოლიტიკურ ცხოვრებაში." გთავაზობთ ექსკლუზიურ ინტერვიუს რუს გენერალთან, რომელიც არ გამოირჩევა საქართველოსადმი ლოიალური დამოკიდებულებით.

- როგორ იქნა აღქმული მოსკოვის სამხედრო-პოლიტიკურ წრეებში საქართველოდან ჩეჩნების ექსტრადიცია?

- მე კარგად ვიცი, რა ფასად დაუჯდა საქართველოს პრეზიდენტს ეს გადაწყვეტილება მას შემდეგ, რაც იგი, ხანგრძლივი დროის მანძილზე, ორმაგ თამაშს თამაშობდა და, ფაქტობრივად, თვალებს ხუჭავდა იმაზე, რომ პანკისის ხეობის დასახლებულ რაიონებში ბანდიტებმა ხელისუფლების უზურპირება მოახდინეს, ადგილობრივი მოსახლეობა დააწიოკეს. ჩვენამდე მოდიოდა შემაძრწუნებელი ინფორმაციები იმაზე, თუ როგორ ანაწილებდნენ ადგილობრივ რესურსებს ტერორისტები საქართველოში, როგორ მკურნალობდნენ თბილისში, ადამიანებს იტაცებდნენ. სამწუხაროდ, საქართველოს პრეზიდენტი და ოფიციალური ხელისუფლება ურცხვად აცხადებდნენ, რომ, თურმე, საქართველოში ტერორისტები არ არიან, ან თუ არიან - განათლებულები და მათ მიერ მართულნი.

ამ პრობლემის არსი ის არის, რომ

გაგრძელება A2 გვერდზე

"რამდენი თანხა მიდის პარაზიტების ჯიბეში!"

"ჩვენ გვაქვს მაგალითი იმისა, თუ როგორ არ უნდა მუშაობდეს ხელისუფლება," – ასე შეაფასა სახელმწიფო მინისტრმა, ავთანდილ ჯორბენაძემ შექმნილი ვითარება მთავრობის გუშინდელ "ენერგო"-სხდომაზე. მაგრამ, ჯორბენაძე საკადრო ცვლილებებს მხარს მაინც არ უჭერს, მას ვითარების გამოსწორების იმედს დავით მირცხულავას "განსწავლულობა" უტოვებს.

მაია ურუშაძე

საკადრო ცვლილებების მომხრე არც პრეზიდენტი შევარდნაძე აღმოჩნდა. **"მინისტრების ცვლაში ხსნა არ არის,"** – განაცხადა მან. თუმცა, იქვე სათბობ-ენერგეტიკის მინისტრს პოსტზე დარჩენის წინაპირობად ათდღიანი ვადა დაუთქვა. მირცხულავას ენგურჰესზე გაჩერებული აგრეგატის ამუშავება და დარგში საკადრო ცვლილებების გატარება დაევალა.

მთავრობა ენერგოკრიზისიდან თავის დაღწევის ერთადერთ გზას კვლავ ენერგოსექტორში არსებული კორუფციის აღმოფხვრაში ხედავს.

გაგრძელება A6 გვერდზე

შვეიცარიელები ოქონას ტრიპტიკონის საქართველოში დაბრუნების მომხრეები არიან

თამარ კაციტაძე

ქართული ოქონას ტრიპტიკონი კვლავ შვეიცარიაშია და მისი სამშობლოში დაბრუნება რუსი ოლეგ ზემლიანიკოვის სასამართლო პროცესის დასრულებაზეა დამოკიდებული.

სწორედ ოლეგ ზემლიანიკოვმა მიიტანა უცნობი, მაგრამ ძვირფასი ხატი შვეიცარიაში "კრისტის" აუქციონზე გასაყიდად, მაგრამ იქაური ექსპერტები მილიონებად შეფასებული ტრიპტიკონის წარმომავლობამ დააეჭვა და ხატის შესწავლა დაიწყეს. დღეს შვეიცარიელ მეცნიერებს ეჭვი არ ეპარებათ, რომ ტრიპტიკონი ქართული წარმომავლობისაა, მაგრამ სადავოა მისი მესაკუთრის ვინაობა. შვეიცარული კანონმდებლობიდან გამომდინარე, ხატის ბოლო, მოსკოველი მფლობელი ვალდებულია დაამტკიცოს, რომ ტრიპტიკონი მისი საკუთრებაა, წინააღმდეგ შემთხვევაში, იგი არა მარტო ძვირფას ნივთს დაკარგავს, არამედ, შესაძლებელია, სისხლის სამართლის ან სხვა სახის პასუხისმგებლობაც დაეკისროს.

გაგრძელება A7 გვერდზე

A2 ინფორმაცია A3 პოლიტიკა A4 უცხოეთი A5 რეკლამა A6 ეკონომიკა A7 სამართალი A8 საზოგადოება

B2 კულტურა B3 ანკეტა B4-B5 ევროისტორია B6 განცხადებები B7 სპორტი B8 სხვადასხვა

რუსეთის სამხედრო დაჯგუფება რამდენიმე ობიექტით მცირდება

მანილოვს მაშინ შეუყვარდა საქართველო, როცა არ იცოდა, ხურმა რა ხილია

პირველი გვერდიდან

ედუარდ შევარდნაძეს თვალებზე სხვისი სათვალე ეკეთა. ეს სათვალე პროდასავლური და ანტირუსული იყო. ჩვენამდე სისტემატურად მოდიოდა ინფორმაცია, რომ შევარდნაძე და საქართველოს მაღალი ჩინები ტერორისტებთან მშვენიერ ურთიერთობაში იყვნენ, ისინი პირობას აძლევდნენ შევარდნაძეს, რომ ხელისუფლებასა და მოსახლეობას არ შეეხებოდნენ. ეუბნებოდნენ, რომ შეუძლიათ, მაგრამ თბილისს არ დაიპყრობდნენ; შეუძლიათ, მაგრამ ხელს არ ახლებდნენ მის ოჯახს. მე მაქვს დადასტურებული ინფორმაცია, რომ ტერორისტები ემუქრებოდნენ შევარდნაძეს, თუ მოინდომებდნენ, მასაც მოაშორებდნენ. ახლა კი მათ არაფრის გაკეთება არ შეუძლიათ, რადგანაც პოზიცია შეიცვალა და მსოფლიო საზოგადოება ტერორიზმთან ბრძოლაში შევარდნაძეს რეალურ მხარდაჭერას ჰპირდება. როცა შევარდნაძემ სხვისი სათვალე მოიხსნა და გაიგო, რომ ორმაგი სტანდარტები მისი რეჟიმისათვის დამღუპველია, მან ის პოზიცია დაიკავა, რომელსაც მე ვაჟკაცურს დავარქმევდი. შევარდნაძემ სიმართლეს თვალებში ჩახედა, მიხვდა, რომ მის ხალხს დიდი საფრთხე დაემუქრა.

- მოსკოველი პოლიტიკოსები ამტკიცებენ, რომ საქართველოს პრეზიდენტმა ასეთი ნაბიჯი ამერიკის დიდი ზეწოლით გადადგა.

- ზეწოლით კი არა - ვაშინგტონის კარნახით, თანაც რუსეთის დაჟინებული მიმართვების შემდეგ. ჩვენ საქართველოს ხელისუფლებას და ოპოზიციას მეთოდურად ვუხსნიდით იმ არგუმენტებს, თუ რა საფრთხის წინაშე იდგა საქართველო და რა საშიშროება ემუქრებოდა თქვენს ეროვნულ უსაფრთხოებას. როგორც იქნა, მივაღწიეთ შედეგს.

- ამბობენ, რომ რუსეთის უშიშროების საბჭომ დიდი როლი ითამაშა ამ პროცესში.

- ეს ამ საკითხის ტექნიკური მხარეა. ვისაც დავალებული ჰქონდა, მან თავისი როლი შეასრულა, მაგრამ მთავარი მაინც ის მომენტებია, რომლებმაც განსაზღვრა თბილისის ასეთი გადაწყვეტილება: შეიცვალა საერთაშორისო სიტუაცია, როცა ყველასათვის, პირველ რიგში კი ვაშინგტონისათვის, ცხადი გახდა, რომ საერთაშორისო ტერორისტები სულაც არ ხუმრობენ. ამ გამოფხიზლებით შეიცვალა აშშ-ს, ევროპისა და ნატო-ს პოზიცია. გარდა ამისა ცხადი გახდა, რომ ტერორიზმთან ბრძოლაში საჭიროა ყველა რესურსის კონსოლიდაცია. როგორც კი მოსკოვში იგრძნეს, რომ თბილისის წინაშე რეალური საფრთხე დგას და შევარდნაძე, როგორც თანამედროვე საქართველოს განსახიერება, შეიძლება ერთ მშვენიერ დღეს საერთაშორისო ცხოვრების პერიფერიაზე აღმოჩნდეს, მოსკოვმა უფრო აქტიური ნაბიჯები გადადგა, რა თქმა უნდა - ვაშინგტონის დიდი მხარდაჭერით. რატომ? იმიტომ, რომ კონტრტერორისტული კოალიციის მთავარი წევრები დღეს არიან რუსეთი და აშშ, ევროპა და, თქვენ წარმოიდგინეთ, ისლამური სამყაროც. შევარდნაძე კი ამ ვექტორის მიღმა დარჩა. თუმცა, ადამიანურად მე მისი მესმის - ამ ასაკის კავკასიელი კაცისათვის ძნელია საკუთარი შეცდომის აღიარება და პოზიციის რადიკალურად შეცვლა. ეს საქართველოში, მთელს კავკასიაში სტაბილიზაციისათვის გადადგმული სერიოზული ნაბიჯია, მართალია, ცოტა დაგვიანებით, მაგრამ ჩვენ ამას მოვესწარით. მთავარია, რომ შევარდნაძემ გადააგდო უცხო სათვალე და მოვლენებს საკუთარი თვალებით შეხედა.

გენერალი მანილოვი

- როგორ გგონიათ, გაბრაზებული ჩეჩნები ქართველებზე ჯავრს იყრიან?

- მე არ შემიძლია გულგრილად საქართველოზე საუბარი, იმიტომ, რომ ახლაც ბევრი მეგობარი მყავს თბილისში, საქართველოს პარლამენტში, ქართულ ოპოზიციაში. მე ძალიან მეიმედება იმ ახალგაზრდების, რომლებიც სერიოზულ განაცხადებს აკეთებენ საქართველოს პოლიტიკურ მმართველობაში მოსასვლელად. ამიტომ, ბევრი ქართული პრობლემა ჩემთვის მშობლიურია. მე არ მაქვს უფლება, არ გავაფრთხილო ჩემი ქართველი მეგობრები, ვისთანაც ერთად მისწავლია (თვითონ მიხვდებიან, ვისაც ვგულისხმობ): არ მოეშვათ, ბიჭებო! ახლა მოდუნება არ შეიძლება, გამოიჩინეთ ზედმეტი სიფხიზლე. რადგანაც მე არ გამოვრიცხავ ამ ტალღაზე ყველაზე ცუდ ექოს ქვეყნის შიგნით. მე ვაფრთხილებ ქართველ სამხედროებს, მესაზღვრეებს და ქართული სპეცსამსახურების წარმომადგენლებს - ყოველდღეა მოსალოდნელი ტერორისტთა სურპრიზები.

საჭიროა გამაფრთხილებელი ღონისძიების სისტემის გააქტიურება, რასაც ასე უფრთხიან საერთაშორისო ტერორისტები მსოფლიოს ნებისმიერ კუთხეში. ძალის დემონსტრირებისა ბანდიტებს ეშინიათ. ძალა კი ჩვენს სიმართლეშია. ძალა, პირველ რიგში, გამაფრთხილებელი ღონისძიებების სისტემაშია. პროფესიონალები გამიგებენ, რასაც ვგულისხმობ. საჭიროა ტერორისტთა ყოველდღიური გამოვლენა, ინფორმაციის სისტემატური ანალიზი, ნებისმიერი პროვოკაციის აღკვეთა და ა.შ.

- რატომ არ გამოიჩინა რუსეთის ხელისუფლებამ ასეთი სიფხიზლე მოსკოვში ტერაქტის დროს, როცა დუბროვკაზე იარაღის მთელი არსენალი მოსკოვის ცენტრის გავლით შეიტანეს ტერორისტებმა?

- იმიტომ, რომ ყურადღება მოვადუნეთ.

- ისეთ სურათს ხატავთ, თითქოს რუსეთ-საქართველოს შორის ყველა სადავო საკითხი მოგვარდა, მაგრამ კვლავაც მწვავედ დგას რუსეთის სამხედრო ბაზების გაყვანის საკითხი, მოსკოვში კვლავაც მტკივნეულად აღიქვამენ საქართველოს სწრაფვას ნატო-სკენ და ა.შ.

- საქართველოდან რუსეთის სამხედრო ბაზების გაყვანის მოთხოვნით, დესტაბილიზაციის პირველი ნიშნები სახეზეა.

საქართველოს ნატო-ში რუსეთის ბაზების გარეშეც არ მიიღებენ. რამდენიმე დღის წინათ დავბრუნდი ნატო-დან და კარგად ვიცი, რა მკაცრი სტანდარტები აქვს ამ ბლოკს. დღეს ალიანსი ადექვატურად აფასებს რუსეთის სამშვიდობო კონტინგენტის მისიას საქართველოში, ამ პროცესს საქართველოშიც ანგარიშს უწევენ. ასეთი ეკონომიკის მქონე ქვეყანა, სადაც არ არის არმია და არის რამდენიმე ეთნოკონფლიქტი, ნატო-ს გზით ვერ ივლის. თავდაპირველად ამ გზაზე ისტორიულ მეზობელთან და სტრატეგიულ პარტნიორთან ასევე ადექვატური ურთიერთობაა საჭირო. შემთხვევითი არ იყო, რომ რუსეთის პარლამენტმა დღეს ახალ წლამდე ვადა გაუგრძელა აფხაზეთში რუსეთის სამშვიდობო კონტინგენტს.

- საქართველოს პარლამენტი კი რუსეთის სამხედრო ბაზების ვალებზე საუბრობდა. რეალურია თქვენი მხრიდან ამ თანხის გადახდა?

- მოდით, დავთვალოთ, ვის მეტი მართებს და მერე ვაკეთოთ ასეთი უპასუხისმგებლო განცხადებები. მე შეგახსენებთ იგავს ხიდზე ორი თხის ჭიდაობის შესახებ. რუსეთის ბაზების ყოფნა არ ნიშნავს საქართველოს სუვერენიტეტის დარღვევას. ქართულ პარლამენტს მე ჭკუას ვერ დავარიგებ, მაგრამ კარგად ვიცნობ საქართველოს შიდაპოლიტიკურ სიტუაციას და მომავალ პოლიტიკურ ძალებს. არ მინდა ვინმეს დასახელება, მაგრამ იმედი მაქვს, საქართველოს ამ ძალების ხელში ბედნიერი და თავისუფალი მომავალი გარანტირებული აქვს. ეს კონსტრუქციული ძალაა. ეს ძალა არ არის პრორუსული, იგი, პირველ რიგში, პროქართული ძალაა და მე ეს მახარებს.

- როგორ გგონიათ, შეიცვლება ორი ქვეყნის ურთიერთობაში ასე არნახულად დაძაბული ფონი?

- აუცილებლად! ამაში ეჭვიც არ მეპარება. გული მიკვდებოდა საქართველოს მიმართ ამდენი საყვედურის, კრიტიკის მოსმენით.

მამაჩემს ერთი ფრონტელი ქართველი მეგობარი ჰყავდა, ერთმანეთზე მზე და მთვარე ამოსდიოდათ, ერთად გამოიარეს მთელი ომი. ეს კაცი იყო თბილისელი ვახტანგ აბაშიძე. როგორ დამავიწყდება, როცა ომის შემდგომ წლებში თბილისიდან ყველი, კარაქი, ხილი ჩამოჰქონდა და მთელი ჩვენი ოჯახი შიმშილისაგან გვიხსნა. მაშინ ბავშვი ვიყავი და პირველად გავსინჯე საქართველოდან ჩამოტანილი ხურმა, რომელიც მე, დამშეულ და შტერ რუს ბავშვს, პომიდორი მეგონა...

ამ ორი დღის წინ კი, როცა ექსტრადიციის ამბავი გავიგე, აი, პირველად თქვენ გეუბნებით ამას, შვებით ამოვისუნთქე და რატომღაც ვახტანგ აბაშიძე გამახსენდა.

მოკლედ

თბილისი. ბათუმსა და ახალქალაქში განლაგებული რუსეთის სამხედრო ბაზები საქართველოში შეიძლება დარჩნენ არაუმეტეს სამი წლისა. ამის შესახებ განაცხადა საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრმა ირაკლი მენაღარიშვილმა.

ბათუმისა და ახალქალაქის ბაზების გაყვანის 11-წლიან ვადასთან დაკავშირებული რუსეთის პოზიციის კომენტირებისას საქართველოს თავდაცვის მინისტრი დავით თევზაე ლაკონური იყო: "საქართველო ამას არასოდეს დათანხმდება". **კავკას-პრესი**.

■ ■ ■

თბილისი. "საქართველოს მინისა და მინერალური წყლების კომპანიის" პრეზიდენტი მამუკა ხაზარაძე "წიაღის შესახებ" კანონში ცვლილებებისა და დამატებების კანონპროექტს მის კომპანიაზე "გაუთავებელ პოლიტიკურ ზეწოლად და კომპანიის ინვესტორების ქვეყნიდან გაგდების მცდელობად" აფასებს. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. გუშინ გაიმართა საქართველოს ლიბერალური პარტიის თბილისის სამგორის რაიონის საოლქო ორგანიზაციის დამფუძნებელი კრება. სხდომამ აირჩია ბიურო ექვსი წევრის შემადგენლობით და თავმჯდომარე - ირაკლი შიხიაშვილი.

■ ■ ■

თბილისი. პარლამენტარი გენო კალანდია უკმაყოფილებას გამოთქვამს საქართველოში გაერო-ს გენერალური მდივნის სპეცწარმომადგენლობის მუშაობის გამო და მის ხელმძღვანელ ჰაიდი ტალიავინის უმოქმედობაში ადანაშაულებს. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. თვითგამოცხადებული აფხაზეთის რესპუბლიკის პრეზიდენტმა ვლადისლავ არძინბამ საჯაროდ პირველად განაცხადა, რომ ჯანმრთელობასთან დაკავშირებით პრობლემები გააჩნია.

"ვერ ვიტყვი, რომ ჯანმრთელობის მდგომარეობა მუშაობაში ხელს არ მიშლის. მიუხედავად ამისა, აფხაზეთთან დაკავშირებული ყველა პრობლემა ჩემი უშუალო მონაწილეობით წყდება," – განაცხადა არძინბამ გაზეთ "აფხაზეთის რესპუბლიკის" ბოლო ნომერში გამოქვეყნებულ ინტერვიუში. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. ქართველი პარტიზანები "თეთრი ლეგიონის" და "ტყის ძმების" რაზმებიდან ახალი წლისთვის აფხაზეთში დივერსიულ-ტერორისტული აქტების სერიას ამზადებენ, ვარაუდობენ სოხუმში. **პრაიმ-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. "ქრისტიანულ-დემოკრატიული ინტერნაციონალის" პოლიტიკური ბიუროს სხდომაზე, რომელიც საბერძნეთის ქალაქ კორფუში ჩატარდა, მიიღეს ორი რეზოლუცია საქართველოს ნატო-ში ინტეგრაციასა და საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის საკითხებთან დაკავშირებით, რომლებიც "საქართველოს ქრისტიან-დემოკრატიულმა კავშირმა" წარმოადგინა. **პრაიმ-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. რუსეთის მხარე უარს აცხადებს ბეგარის გადახდაზე ტერიტორიისა და უძრავი ქონების გამოყენებისათვის, რომლითაც საქართველოში რუსეთის სამხედრო ბაზები სარგებლობდნენ.

როგორც კავკას-პრესს დღეს განუცხადა ამიერკავკასიაში რუსეთის სამხედრო დაჯგუფების სარდალმა ნიკოლაი ზოლოტოვმა, მხარეებმა ჯერ უნდა განსაზღვრონ რუსეთის სამხედრო ბაზების სტატუსი საქართველოს ტერიტრიაზე. **კავკას-პრესი**.

■ ■ ■

თბილისი. ქართულ-აფხაზური კონფლიქტის მოგვარებაში პროგრესის მიღწევა რთულია და ამაში ნეგატიური როლი რუსეთს ეკუთვნის. ამგვარი განცხადება გააკეთა დღეს პარლამენტის დროებითი კომისიის გაფართოებულ სხდომაზე საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილემ მერაბ ანთაძემ. **კავკას-პრესი**.

■ ■ ■

თბილისი. "ქართულ-რუსული ურთიერთობების გასაფართოებლად და გასაღრმავებლად საჭიროა აქტიური დიალოგი, კონტაქტები ყველა დონეზე და მცდელობა, ერთობლივად გადაწყდეს ის პრობლემები, რაც ამ ურთიერთობებშია," - განაცხადა დღეს საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრ ირაკლი მენაღარიშვილთან გამართული შეხვედრის შემდეგ საქართველოში რუსეთის ახალმა ელჩმა ვლადიმერ ჩხიკვიშვილმა. **კავკას-პრესი**.

■ ■ ■

თბილისი. პოლიტიკური აქციების გამართვის მუქარით დღეს ზუგდიდის მოსახლეობამ თბილისი-ზუგდიდის ავტომაგისტრალი გადაკეტა და გამაფრთხილებელი აქცია **კავკას-პრესი**.

■ ■ ■

თბილისი. საქართველოს პრეზიდენტს ნატო-ში გაწევრიანების გამო სინდისის ქენჯნა აღარ აწუხებს. როგორც მან მთავრობის სხდომაზე განაცხადა, რუსეთის პრეზიდენტმა პირველად დააფიქსირა, რომ საქართველოს შესვლა ნატო-ში რუსეთისათვის საფრთხეს არ წარმოადგენს. **კავკას-პრესი**.

■ ■ ■

თბილისი. ედუარდ შევარდნაძე სინანულს გამოთქვამს იმასთან დაკავშირებით, რომ ქვეყანას აქვს ჰიმნი, რომელიც "სამწუხაროდ არ ვიცით, როგორ უნდა ვიმღეროთ". მიუხედავად ამისა, როგორც მან დღეს მთავრობის სხდომაზე განაცხადა, სიმბოლიკის შეცვლასთან დაკავშირებით აჩქარება არ ღირს. **კავკას-პრესი**.

■ ■ ■

სოხუმი. სოხუმში ჩატარდა აფხაზეთის მეცნიერებათა აკადემიის საერთო კრება, რომელიც აკადემიის შექმნის 5 წლისთავს მიეძღვნა. კრებას ესწრებოდნენ ვიცე-პრემიერი ვალერი არშბა, სახალხო კრების ვიცე-სპიკერი ნუგზარ აშუბა, ვიცე-პრემიერი ვლადიმირ ზანთარია, მეცნიერები მოსკოვიდან, ჩრდილოეთ კავკასიის რესპუბლიკებიდან, სამხრეთ ოსეთიდნ და რუსეთის სამხრეთიდან. **კავკას-პრესი**.

■ ■ ■

მოსკოვი. ფედერაციის საბჭომ თანხმობა მისცა ქართულ-აფხაზური კონფლიქტის ზონაში მყოფ 3 ათას კაციან სამშვიდობო კონტინგენტს, რომ მანდატის ვადა გაუგრძელდეთ 2002 წლის 31 დეკემბრამდე. აღნიშნული გადაწყვეტილება ზედა პალატამ დღეს ხმათა უმეტესობით მიიღო, მას დაეთანხმა 142 სენატორი. **კავკას-პრესი**.

■ ■ ■

ერევანი. მსოფლიო სავაჭრო ორგანიზაციის ჟენევის-შტაბ ბინაში, სადაც 10 დეკემბერს ორგანიზაციის გენერალური საბჭოს სხდომა ჩატარდა, სომხეთი ოფიციალურად გახდა ამ ორგანიზაციის 145-ე წევრი. **კავკას-პრესი**.

■ ■ ■

ერევანი. დსთ-ს აღმასრულებელი კომიტეტის მიმდინარე მოღვაწეობა, ასევე თანამეგობრობის წევრი ქვეყნების ხელმძღვანელთა საბჭოს კიშინიოვის ოქტომბრის სხდომაზე მიღებული გადაწყვეტილებების შესრულების მსვლელობა განიხილეს დსთ-ს აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარემ და სომხეთის რესპუბლიკის პრეზიდენტმა რობერტ ქოჩარიანმა შეხვედრაზე, რომელიც ერევანში შედგა. **კავკას-პრესი**.

რუსეთის დიპლომატიური ექსპერიმენტი საქართველოში

პირველი გვერდიდან

წარმომავლობას. პირიქით, ვფიქრობ, ეს რუსეთსა და საქართველოს შორის არსებული პრობლემების დაძლევაში დამეხმარება. ჩვენ ყველა დონეზე ორმხრივად მაქსიმალურად უნდა გავააქტიუროთ თანამშრომლობა," – აღნიშნა გუშინ ჩხიკვიშვილმა, რომელიც შეკითხვებს, მისივე მოთხოვნით, რუსულ ენაზე პასუხობდა. თუმცა, როგორც თავადვე აღნიშნა, **"ცოტას ქართულადაც საუბრობს."**

რუსეთის ახალი ელჩი 1948 წელს დაიბადა. დაწყებითი განათლება - თბილისში, უმაღლესი კი მოსკოვის უნივერსიტეტში მიიღო. იგი საკმაოდ ცნობილი ქართული ოჯახიდან არის; მამამისი - ირაკლი ჩხიკვიშვილი სხვადასხვა წლებში იყო თბილისში გამომავალი რუსულენოვანი "ზარია ვოსტოკას" ჟურნალისტი და რედაქტორი, ბიძამისი - დავით ჩხიკვიშვილი კი - თბილისის ივანე ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორი და საქართველოს სსრ-ს უმაღლესი და საშუალო სპეციალური განათლების მინისტრი. თბილისში გამომგზავრებამდე ჩხიკვიშვილს რუსეთის საგარეო საქმეთა სამინისტროში ჩრდილოეთ ამერიკის დეპარტამენტის დირექტორის თანამდებობა ეკავა. მანამდე იგი მუშაობდა ისლანდიასა და ნორვეგიაში საბჭოთა კავშირის საელჩოებში, 1985-1990 წლებში ამერიკის შეერთებულ შტატებში საბჭოთა საელჩოს საგარეო პოლიტიკური დაგეგმვის დეპარტამენტის შეფი იყო, რვა თვის მანძილზე კი ელჩის მოვალეობასაც ასრულებდა.

მოსკოვში ჩხიკვიშვილს რუსეთის დიპლომატიის ამომავალ ვარსკვლავს უწოდებენ. როგორც რუსეთის პრესა წერს, რუსეთის საგარეო საქმეთა სამინისტროში ძალიან ბევრს არ ემეტებოდა ჩხიკვიშვილი თბილისში გასაშვებად, თუმცა, საბოლოოდ, ამ საკითხზე აზრები გაიყო. მოსკოვში მას სერიოზული მტრებიც ჰყავდა, რუსეთის რეაქციული წრეების სახით. ჩხიკვიშვილს მუდმივად ადანაშაულებდნენ პროდასავლურ ორიენტაციაში, ვინაიდან ბოლო დრომდე, ჩრდილოეთ ამერიკის დეპარტამენტის დირექტორის რანგში, რუსეთ-ამერიკის რაკეტსაწინააღმდეგო თავდაცვისა და სტრატეგიული შეიარაღების შეზღუდვის შესახებ ხელშეკრულებების მომზადებას კურირებდა. **"ეს ადამიანი ცნობილია თავისი პროდასავლური შეხედულებებითა და ამერიკის პოლიტიკურ ელიტასთან ფართო კავშირებით. ამასთან ერთად, იგი რუსეთის დაუძინებელი მტრის - ედუარდ შევარდნაძის ნათესავია,"** – წერდა რეაქციული "ზავტრას" ჟურნალისტი ბორის ალექსანდროვი, 2000 წლის მაისში.

2001 წლის ზაფხულში ჩხიკვიშვილი კინაღამ ხმაურიან სკანდალშიც გაეხვა. რუსეთ-ბელორუსის კავშირის სახელმწიფო მდივანმა, ყველასათვის კარგად ცნობილმა პაველ ბოროდინმა სწორედ ქართველ დიპლომატთან 10-წუთიანი საუბრის შემდეგ მიიღო შეერთებულ შტატებში გაფრენის საბედისწერო გადაწყვეტილება. მანამდე ბოროდინს მოსკოვში აშშ-ს საელჩოდან აცნობეს, რომ მის პასპორტთან დაკავშირებით გარკვეული პრობლემები არსებობდა. როგორც ბოროდინი ყვება, ჩხიკვიშვილმა, გაფრენამდე ათი წუთით ადრე, ტელეფონით დაარწმუნა, რომ მის ხელთ არსებული პასპორტით შტატების საზღვრის გადაკვეთა პრობლემა არ იყო. თუმცა, ნიუიორკის აეროპორტში ბოროდინი დააპატიმრეს და შვეიცარიაში გადააგზავნეს. ბოროდინის გათავისუფლების მერე ამ საქმეს გაგრძელება აღარ მისცემია.

ხმაურით ჩხიკვიშვილს რუსეთის სახელმწიფო ინტერესებიც დაუცავს. 2001 წლის მარტში, როცა ამერიკამ ჯაშუშობის ბრალდებით ოთხი რუსი დიპლომატი გააძევა ქვეყნიდან, რუსეთის საგარეო-პოლიტიკურმა უწყებამ, სწორედ ჩხიკვიშვილის რეკომენდაციით, მიიღო საპასუხო გადაწყვეტილება, მოსკოვიდან ოთხი ამერიკელი დიპლომატის გაძევების შესახებ. ეს გადაწყვეტილება მაშინ ჩხიკვიშვილმა პირადად გააცნო რუსეთში ამერიკის დროებით რწმუნებულს ჯონ ორდვეის.

რუსი ექსპერტების მცირე ნაწილი მიიჩნევს, რომ მოსკოვის ექსპერიმენტი ჩაფლავდება, რადგან საქართველოში დიპლომატი, შესაძლოა, საკუთარი ერის მოღალატედ და კოლაბორაციონისტად აღიქვან. ექსპერტთა უმრავლესობა კი პირიქით ფიქრობს და კრემლის ამ ნაბიჯს ძალიან წარმატებულს უწოდებს. **"საქართველოში რუსეთის პოლიტიკის წარუმატებლობის ერთ-ერთი მიზეზი ის იყო, რომ ჩვენს დიპლომატებს არ ესმოდათ ქართველების მენტალიტეტი. ჩხიკვიშვილის შემთხვევაში, ეს პრობლემა აღარ არსებობს,"** – წერს გუშინდელი "მოსკოვსკი კომსომოლეცი".

ვლადიმერ ჩხიკვიშვილი რწმუნებათა სიგელს საქართველოს პრეზიდენტს ხვალ გადასცემს და უკვე ოფიციალურდ შეუდგება მოვალეობის შესრულებას. რუსეთის ქართველ ელჩს წინ მეტად დაძაბული პირველი სამუშაო დღე ელოდება. ჩხიკვიშვილმა აფხაზეთის დე ფაქტო ხელისუფლების თხოვნა უნდა განიხილოს, სოხუმში რუსეთის საკონსულოს გახსნის თაობაზე. სეპარატისტთა ამ ინიციატივას ოფიციალური თბილისი კატეგორიულად ეწინააღმდეგება.

რუსეთის სამხედრო დაჯგუფება რამდენიმე ობიექტით მცირდება

პირველი გვერდიდან

გაზიდული რუსეთში. ამას თუ გუდაუთის ბაზაზე არსებულ სამხედრო დანიშნულების ტექნიკას დავუმატებთ, გატანილი გაცილებით მეტი აღმოჩნდება, ვიდრე დარჩენილი.

აქედან გამომდინარე, ცოტა უცნაურად და არალოგიკურად გამოყურება რუსეთის ხელისუფლების პოზიცია, რომ დარჩენილი ორი ბაზის გასატანად 11-წლიანი ვადა მიეცეს. თუმცა, უცნაურად მხოლოდ ერთი შეხედვით ჩანს - სინამდვილეში მოსკოვი შეგნებულად აჭიანურებს დროს. უფრო სწორედ ვაჭრობს, რათა დარჩენილი ორი ბაზის გატანის სანაცვლოდ მეტი მოგება ნახოს. თუ ვაზიანის ბაზის დემონტაჟისა და ტრანსპორტირების ხარჯების დასაფარავად, საერთაშორისო დონორებმა 10 მილიონი დოლარი დახარჯეს, ამჯერად რუსეთი 80 მილიონ დოლარს ითხოვს. საქართველოს თავადაცვის სამინისტროს საერთაშორისო სამხედრო თანამშრომლობის სამმართველოს უფროსის გოგი მანჯგალაძის თქმით, *"მთლად ისე ვერ ვიტყვით, რომ ამ თანხებს პირდაპირ ბაზების გატანისთვის ითხოვს. საუბარია იმაზე, თითქოს რუსეთში იმ ინფრასტრუქტურის შექმნას რომელზეც უნდა განთავსდეს საქართველოდან გატანილი ბაზები, სწორედ ამოდენობის თანხები სჭირდება."*

როგორც ირკვევა, საქართველო მზად არის შუამდგომლობით მიმართოს დონორებს - აშშ-ს და ეუთო-ს სხვა ქვეყნებს, რათა ისინი ფინანსურად დაეხმარონ რუსეთის ხელმძღვანელობის ბაზების კუთვნილებაში არსებული ტექნიკის ტრანსპორტირებასა და ინფრასტრუქტურის შესაბამისი ობიექტების რუსეთის ტერიტორიაზე მშენებლობაში. თუმცა, იმ აუცილებელი პირობის გათვალისწინებით, რომ ბაზების გატანის პროცესი მხოლოდ სამ წელს გაგრძელდება. გარდა ამისა, საქართველოს დელეგაციამ თბილისში გამართულ კონსულტაციაზე პირველად წამოჭრა საკითხი, სამხედრო ბაზის მიერ მიწათსარგებლობის და საიჯარო გადასახადების გადახდის შესახებ.

"ჩვენ მათ საკითხთა სამი ბლოკისგან შემდგარ დღის წესრიგს შევთავაზებთ. პირველია ბათუმისა და ახალქალაქის ბაზების გატანის ვადები, საგარეჯოს საინჟინრო მასალების საწყობის გატანის ვადები და ცალკეული ობიექტების გადმოცემის საკითხი. ერთ-ერთ საკითხად ქართული მხარის მიერ დაყენებული იქნება ბაზების მომსახურების საფასურის გადახდის საკითხიც", - განაცხადა შეხვედრის დაწყებამდე მანჯგალაძემ.

აღსანიშნავია, რომ თბილისში განახლებული შეხვედრის ერთ-ერთ კატალიზატორად იქცა ნატო-ს პრაღის სამიტზე მიღებული დეკლარაცია, რომლის მეთხუთმეტე პუნქტი ავალდებულებს რუსეთს, დაუყოვნებლივ დაიწყოს მოლაპარაკება მოლდოვადან და საქართველოდან სამხედრო ბაზების გაყვანის შესახებ. ანალოგიური მოთხოვნა რუსეთის მიმართ, ეუთო-ს პორტოს სამიტზეც განმეორდა, სადაც ნატო-ს სახელით განცხადება ჰოლანდიამ გააკეთა.

საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს სამხედრო დეპარტამენტის ხელმძღვანელის რეზო ბეშიძის განცხადებით, საქართველოდან და მოლდოვადან სამხედრო ბაზების გაყვანა უშუალოდ უკავშირდება "ევროპაში ჩვეულებრივი შეიარაღებული ძალების" შესახებ არსებული შეთანხმების რატიფიცირების პროცესს.

რეზო ბეშიძე: *"აქ არის გარკვეული წინაპირობები. ერთ-ერთი მთავარი წინაპირობაა, შესრულდეს ყველა ის ნაკისრი ვალდებულება, რომელიც არის ეუთო-ს დასკვნითი აქტის ნაწილში, მათ შორის საქართველოსთან მიმართებაში, მეთოთხმეტე დანართის სახით. გარდა ამისა, არსებობს სხვა ვალდებულებები სხვა ქვეყნებთან მიმართებაში და სანამ ისინი არ შესრულდება, მანამდე არ დაიწყება ამ ხელშეკრულების რატიფიკაცია."*

სწორედ ასეთ ფონზე განახლდა 11 დეკემბერს ექსპერტთა კონსულტაციები თბილისში. თუმცა, თუ გავითვალისწინებთ იმ გარემოებას, რომ რუსეთის მხრიდან მოლაპარაკებაში თავდაცვისა და საგარეო საქმეთა სამინისტროს საშუალო რგოლის მოხელეთაგან დაკომპლექტებული დელეგაცია მონაწილეობდა, მისი "შედეგიც" სავსებით ლოგიკურად გამოიყურება.

რუსეთის ჯარების დაჯგუფების სარდლის ნიკოლაი ზოლოტოვის განცხადებით, **"რუსეთი მზად არის, უახლოეს ხანებში დაიწყოს საგარეჯოს საინჟინრო მასალების საწყობისა და კავშირგაბმულობის ცალკეული ნაწილების გატანის პროცესი."** ზოლოტოვის ინფორმაციით, მათ უარი განაცხადეს მიწათსარგებლობისა და უძრავი ქონების გადასახადების გადახდაზე და, კვლავინდებურად, არც თერთმეტწლიან ვადას უცვლიან ფეხს. მოთხოვნილი ობიექტებიდან კი საქართველო მხოლოდ თბილისის ცენტრში არსებულ სურსათის საწყობის შენობას და ახალქალაქში არსებულ სამხედრო მეურნეობის ტერიტორიას მიიღებს. თუმცა, ქართული მხარე იმედოვნებს, რომ ღიად დარჩენილი საკითხები თებერვალში სახელმწიფო დელეგაციათა შეხვედრაზე დადგება.

გამომცემელი რუსთავი 2 პრინტი. მთავარი რედაქტორი მამუკა ფაჩუაშვილი. პაატა ვეშაპიძე (მმართველი რედაქტორი), ვახტანგ ნადირაძე (გამომშვები რედაქტორი), ირაკლი ლეჟავა (პასუხისმგებელი რედაქტორი). დამატებები: დედაქალაქი - დავით მაღრაძე, ლიტერატურა - მალხაზ ხარბედია, სამყარო - ქეთევან სადღობელაშვილი, სამართალი - ნიკოლოზ რურუა, სტილი - ბიძინა მაყაშვილი, მედიცინა - ზაზა ფაჩუაშვილი, ბიზნესი - გიორგი კალანდაძე, საბავშვო - ვალერი ჯინჭარაძე. ფოტო: ლევან ყიფიანი (რედაქტორი), ბესო გულაშვილი (მენეჯერი). დიზაინი: გიორგი კოკილაშვილი, გიორგი ხმალაძე. კომპიუტერული ცენტრი: თამაზ ჩხაიძე (მენეჯერი), მაია ყიასაშვილი, ლელა წიქარიშვილი, ბექა ბალარჯიშვილი, დავით გეგეჭკორი, დიმიტრი შალუტაშვილი, ირაკლი ბილაშვილი, ალექსანდრე შათირიშვილი, თენგიზ ქირია, პაატა ქორიძე. სტილი: ნანა ჯოხარიძე, თამარ კვაჭანტირაძე, ჯუანშერ ტიკარაძე, ლია თოფურია. რეკლამა - ზურა ჯაოშვილი.

საკრებულომ თბილისს საახალწლოდ მთავრობა აჩუქა

პირველი გვერდიდან

გაბუტული "ლეიბორისტები", რომლებიც ზოდელავასგან და "ნაციონალებისგან" მიყენებულ იარებს დროდადრო კანცელარიაში ვიზიტებით იშუშებენ. "ახლებიდან" კი გუშინდელ სხდომაზე მხოლოდ ფრაქციის ლიდერი მამუკა კაციტაძე გამოჩნდა, თუმცა ფარულ კენჭისყრას მანაც ხელი ჰკრა.

ოპოზიციური პარტიებისგან დაკომპლექტებულ საკრებულოს ამავე საკრებულოს მიერ უნდობლობაგამოცხადებულმა მერმა მთავრობის თითქმის მისეული ვარიანტი დაამტკიცებინა.

საქალაქო სამსახურების კანდიდატურებთან დაკავშირებით ვანო ზოდელავას დიდი ფანტაზია არ გამოუმჟღავნებია, საკრებულოსთვის წარგზავნილ წერილში განსახილველად მან საქალაქო სამსახურების ძველ ხელმძღვანელთა გვარები ჩაწერა: კულტურის სამსახურის ხელმძღვანელი – დავით ოქიტაშვილი, ჯანდაცვის სამსახური – დავით პავლიაშვილი, განათლების საქალაქო მეურნეობა – მიხეილ სტურუა, ეკონომიკური პოლიტიკის საქალაქო სამსახური – დავით ტურაშვილი. ძველი სახე გახლავთ ასევე წყნეთის გამგებლის კანდიდატად წარმოდგენილი გია ასათიანიც.

ზოდელავას მიერ გუშინ წარმოდგენილ სამთავრობო "თაიგულში" ერთადერთი ახალი სახე ვიცე-პრემიერის ვაკანტური პოსტის კანდიდატი, "კავკასიის ბიზნესის სკოლის" ხელმძღვანელი კახა შენგელია გახლდათ.

შენგელიას კანდიდატურა საკრებულოში საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის რექტორის რამაზ ხუროძის ინიციატივით მოხვდა, თუმცა მოგვიანებით "ნაციონალების" ლიდერმა მიხეილ სააკაშვილმა აღიარა, რომ შენგელია მისი მოწონებული კანდიდატურაცაა.

"ეს არის ახალგაზრდა კაცი, რომელიც ყოველთვის მიისწრაფის სიახლის დანერგვისა და სრულყოფისაკენ," – განაცხადა რამაზ ხუროძემ, რომელიც თავად მოვიდა საკრებულოში შენგელიას კანდიდატურის წარსადგენად.

მართალია, საკრებულოს წევრები თითქმის ყველა სხდომაზე დაუღლელად ღაღადებდნენ, რომ ძველ სახეებს არ გაახარებდნენ, მაგრამ მათთვის, როგორც ჩანს, ზოდელავას კანდიდატურები სიურპრიზი არ ყოფილა და

მიხეილ სააკაშვილი კენჭისყრის შედეგებით კმაყოფილია.

დედაქალაქის კანონმდებლები მშვიდად მოემზადნენ კენჭისყრისთვის.

მანამდე სხდომათა დარბაზში მთავრობის კანდიდატურების მინიგანხილვა მოეწყო. კანდიდატურები ფრაქციათა წარმომადგენლებსა და არასამთავრობოებს შეხვდნენ და მოხსენებებით გამოვიდნენ.

აღმოჩნდა, რომ, თანამდებობაზე დანიშვნის შემთხვევაში, კახა შენგელია სამი ძირითადი პრინციპის - **"პროფესიონალიზმის, პატიოსნების და დასავლური მენეჯმენტის"** - ერთგული დარჩება. შენგელიას დიდ ღირსებად ჩაეთვალა ისიც, რომ იგი მუხიანში, ერთოთახიან ბინაში ცხოვრობს, რაც საკრებულოს თავმჯდომარემ გუშინ საგანგებოდ აღნიშნა. დავით ოქიტაშვილი ფონოგრამებს ისევ დაუძინებელ მტრობას გაუწევს; მიხეილ სტურუა პირობას დებს, რომ სამ წელიწადში თბილისში არც ერთი სკოლა არ იქნება გაურემონტებელი; დავით პავლიაშვილი მრავალშვილიან დედებს ყოველთვიურ დახმარებას გამოუყოფს და სამედიცინო ობიექტებს გაყიდვა-გასხვისებისაგან დაიცავს.

არასამთავრობო სექტორი წარმოდგენილი კანდიდატურების მიმართ ლმობიერი იყო. ერთადერთი პიროვნება, რომლის მიმართაც არასამთავრობოთა აზრი გაიყო, "დემოკრატების" "კაცად" მონათლული დავით პავლიაშვილი გახლდათ. **"უამრავი ექიმი უმუშევარი დარჩა", "ქირავდება პოლიკლინიკები", "გაიყიდა არაერთი სამედიცინო დაწესებულება"...** – ამ ბრალდებათა მოგერიებას პავლიაშვილი გუშინ უშედეგოდ ცდილობდა. მას გუშინ ცოდვად "დემოკრატ" ზურაბ ჟვანიასთან მეგობრობაც ჩაუთვალეს.

კენჭისყრის დაწყებამდე საკრებულოს თავმჯდომარემ დარბაზს დაახლოებით იმავე სიტყვებით მიმართა, როგორითაც ჯვრისწერაზე კათოლიკე მღვდელი დამსწრე საზოგადოებას აფრთხილებს: **"თუ თქვენ გაქვთ ინფორმაცია, რომ წარმოდგენილი კანდიდატებიდან რომელიმე იღებდა ქრთამს, ან გაქვთ რაიმე სერიოზული მიზეზი ამ პიროვნებათა საწინააღმდეგოდ, ძალიან გთხოვთ, ახლავე ღიად დააფიქსირეთ, წინააღმდეგ შემთხვევაში, მთელი პასუხისმგებლობა თქვენ დაგეკისრებათ."** ამ უმკაცრესმა გაფრთხილებამ დარბაზში მხოლოდ ჩუმი ღიმილი გამოიწვია, ამგვარი ინფორმაციის მფლობელი არავინ აღმოჩნდა.

რეგისტრაცია 29 დეპუტატმა გაიარა, მათ შორის 14 "ნაციონალი" გახლდათ. კენჭისყრაში მონაწილეობა მიიღო 28-მ, რადგან "ახლების" ერთადერთმა წარმომადგენელმა მამუკა კაციტაძემ ხმის მიცემა არ ისურვა. **"ამ კენჭისყრისას ბევრ რამეს აეხდება ფარდა, კანდიდატის დასამტკიცებლად საჭიროა დამსწრეთა ხმათა უმრავლესობა, ანუ 15 ხმა. კენჭისყრაში 28 კაცი მონაწილეობს, აქედან ნახევარი "ნაციონალია", ანუ ამ ფრაქციას შეუძლია, ჩააგდოს ნებისმიერი კანდიდატი,"** – ანგარიშობდა კაციტაძე.

კენჭისყრაზე გუშინ მხოლოდ ორი კანდიდატურა - ჯანდაცვის სამსახურის ხელმძღვანელი დავით პავლიაშვილი და ეკონომიკური პოლიტიკის საქალაქო სამსახურის უფროსი დავით ტურაშვილი "ჩავარდა". აბსოლუტური უმრავლესობით ვიცე-პრემიერად აირჩიეს კახა შენგელია.

დავით პავლიაშვილი ამგვარ შედეგს არ ელოდა. მისი აზრით, მის ბედზე ობიექტურმა ფაქტორებმა იქონიეს გავლენა. რაც შეეხება ტურაშვილს, მისი "ჩავარდნა," პავლიაშვილისგან განსხვავებით, მოულოდნელი იყო, რადგან არასამთავრობოებთან და ფრაქციებთან შეხვედრისას მის მიმართ მკვეთრი განცხადებები არ გამოთქმულა.

კენჭისყრის შემდეგ საგანგებო პრესკონფერენციას მართავს მიხეილ სააკაშვილი, რომელიც აღფრთოვანებულია საკრებულოს გადაწყვეტილებით. **"საკრებულომ დაამტკიცა, რომ მზად არის სერიოზული განახლებისთვის,"** –ამაყობს საკრებულოს თავმჯდომარე, რომელსაც გუნებას ვერც სტურუას, ოქიტაშვილისა და ასათიანის ძველი სახეები ვერ უფუჭებენ. **"საკრებულოს მათი გადაყენებაც შეეძლო, მაგრამ მათ წინქვილზე სხდომაზე არგამოცხადებულმა "ლეიბორისტებმა" და "ახლებმა" დაასხეს წყალი. ისინი რომ მოსულიყვნენ, აღნიშნული კანდიდატურებიც ჩავარდებოდა... დაითვალეთ ხმები და მიხვდებით,"** – საკუთარი არითმეტიკა აქვს სააკაშვილს. "ნაციონალების" ლიდერი "დემოკრატების" კანდიდატად მიჩნეული პავლიაშვილის "ჩავარდნის" მიზეზად "არასამთავრობო სექტორის მიერ გამოთქმულ საფუძვლიან უკმაყოფილებას" ასახელებს.

კულუარული ინფორმაციით, პავლიაშვილის სკამზე დასაჯდომად სააკაშვილს საკუთარი კანდიდატურა – ლევან მეტრეველი ჰყავს გამზადებული. თავად საკრებულოს თავმჯდომარე ამ ინფორმაციას კატეგორიულად უარყოფს და ამბობს, რომ თუ ეს ვარაუდი გამართლდა, **"ის მზადაა, შეჭამოს საკუთარი ჰალსტუხი".**

რაც შეეხება შენგელიას, მასში სააკაშვილს "მისისიპდალეულობა" მოსწონს (შენგელია ცხრა წელი ამერიკაში ცხოვრობდა) და თანაც "ნაციონალების" ლიდერი "შენგელიაში საკუთარ თავს ხედავს". **"მეც მასავით დიდ ხელფასს გამოვექეცი უცხოეთიდან და მოვედი იქ, სადაც ჩემს ხალხს ვჭირდები,"** – ამბობს საკრებულოს თავმჯდომარე.

ეკა კვესიტაძის სვეტი

ნუ იქნება ოღონდ ბუნტი...

ჩვენ ძლიერი საქართველო გვჭირდება – ეს იყო ამერიკის პრეზიდენტის მთავარი მოთხოვნა პრაღის სამიტის დროს, ბუშისა და შევარდნაძის ხუთწუთიან სპონტანურ შეხვედრაზე. შევარდნაძე, რა თქმა უნდა, დაეთანხმა ბუშს და აღუთქვა, რომ საქართველო ძლიერი იქნება.

ძნელი სათქმელია, რამდენად ირწმუნა ამერიკის პრეზიდენტმა ქართველი კოლეგის ეს დანაპირები, მაგრამ ფაქტია, რომ ასეთი დაპირებების საქართველოში, უკვე დიდი ხანია, აღარავის სჯერა.

თუმცა, არ არის მთავარი, რისი გვჯერა ან არ გვჯერა ჩვენ. მთავარი ისაა, რომ თავად შევარდნაძეს გულწრფელად სჯერა, რომ საქართველოს ძლიერებისათვის იბრძვის და დროდადრო სამაგალითო ნაბიჯებსაც დგამს.

ასეთი სამაგალითო ნაბიჯებით სავსე იყო ეს ბოლო ორი კვირაც.

გასული კვირის დასაწყისში პრეზიდენტმა საჯაროდ გაკიცხა "ეი-ი-ესი," სამაგიეროდ, ქვეყნის ერთ-ერთი სტრატეგიული ობიექტი - "აზოტი" თავისი ოჯახის სტრატეგიულ პარტნიორს, რუსულ კომპანია "იტერას" ყოველგვარი ცერემონიის გარეშე მიჰყიდა და ეს გადაწყვეტილება გასული კვირის ფრაზით გაამყარა: "რუსეთშიც არიან კომპანიები, რომლებიც კარგად მუშაობენ და ამერიკაშიც არიან კომპანიები, რომლებიც ცუდად მუშაობენ."

სახელმწიფოს გასაძლიერებლად ხელისუფლებამ განსაკუთრებული ზომები კვირის ბოლოსაც მიიღო, როცა რამდენიმე ათეული ჩეჩენი, მათ შორის, ბავშვებიც, სისხამ დილით პოლიციაში წაასხა და ეს ფაქტი საქართველოში ანტიტერორისტული ოპერაციის ჩატარების აუცილებლობით ახსნა.

მოგვიანებით, საზოგადოების რეაქციით შეცბუნებულმა კობა ნარჩემაშვილმა გაკვირვებულმა განაცხადა: "კრიტიკის ქარცეცხლში გვატარებთ, კრიმინალებს არ ებრძვითო, ვაკეთებთ საქმეს, მაგრამ მაინც გვედავებით."

ამ ხელისუფლებამ, როგორც ჩანს, მართლა ვერაფერი გაიგო. რამდენიმე წელია, ქვეყანა კრიმინალებმა წალეკეს და პოლიციას, ზრდილობის გულისთვის, ერთი მასშტაბური დანაშაულიც კი არ გაუხსნია. შსს-მ ისიც კი ვერ მოახერხა, ქუჩაში ადამიანების უსაფრთხო სიარული უზრუნველყოს და საქართველოში ჩამოსულ უცხოელებს საგანგებოდ არ აფრთხილებდნენ, რომ ექვსი საათის მერე გარეთ მარტო აღარ იარონ. ყოველივე ამის ფონზე კობა ნარჩემაშვილმა რატომღაც გადაწყვიტა, რომ ჩეჩნების რეპრესია, რომელიც არაფრით არ ჩამოუვარდებოდა რუსეთში ჩატარებულ ანტიჩეჩნურ კამპანიას, წარმატებულ მუშაობასა და თბილისის კრიმინალებისაგან გაწმენდაში ჩაეთვლებოდა, მაშინ, როცა უპასპორტოდ და უვიზოდ შემოსული ხალხის დაპატიმრება პოლიციას ყოველგვარი რეპრესიებისა და საჩვენებელი შოუების გარეშეც შეეძლო.

სამაგიეროდ, ეს ნაბიჯი იქ ჩაეთვალათ, სადაც საჭირო იყო. "ანტიტერორისტულ" ოპერაციას მეორე დღესვე მოჰყვა რუსეთის პრეზიდენტის საგანგებო მადლობა.

ქართული სახელმწიფოს ძლიერებაში ორი დღის წინ ცესკო-ში მიღებულმა გადაწყვეტილებამაც დაგვარწმუნა. მიუხედავად არასამთავრობოების მიერ წარმოდგენილი ყველა მტკიცებულებისა, რომლის მიხედვითაც რუსთავის არჩევნები ჩატარებულად არ უნდა გამოცხადებულიყო, ხელისუფლებამ მაინც თავისი გაიტანა და ცესკო-ს არჩევნების შედეგები დაამტკიცებინა.

ადგილობრივი არჩევნების დროს რუსთავში გატაცებული ბიულეტენების გამო პასუხი არავისთვის მოუთხოვიათ, რის შემდეგაც პროცესი ლოგიკურად გრძელდება და საპარლამენტო არჩევნების დროს უკვე ნამდვილად აღარ უნდა გაგვიკვირდეს, თუ ორპროცენტიანი "მოქალაქეთა კავშირი" ქვეყანაში ყველაზე პოპულარულ ძალად იქცევა და საპარლამენტო არჩევნებს საკონსტიტუციო უმრავლესობით მოიგებს. რაც, რასაკვირველია, ისევ ჩვენი სახელმწიფოს ძლიერებაზე იმეტყველებს.

"ნუ იქნება ოღონდ ბუნტი" - ეს არის მთელი ის ფილოსოფია, რომელზეც შევარდნაძე თავის შორსმჭვრეტელურ პოლიტიკას აფუძნებს.

ამ პათოსით იყო გამსჭვალული მთავრობის გუშინდელ სხდომაზე პრეზიდენტის გამოსვლაც, როცა მან "იტერა" საქართველოს ენერგეტიკული უსაფრთხოების გარანტად მონათლა, ხოლო ლამის ქვეყნის მოღალატეები უწოდა და ხელისუფლებაში მოსვლა აუკრძალა ამ კომპანიის მიმართ არაკეთილგანწყობილ ოპოზიციურ ძალებს.

შევარდნაძე გუშინ კმაყოფილი ჩანდა. ამ კმაყოფილების მთავარი მიზეზი, როგორც ჩანს, მე-9 ბლოკის ჩართვაა. პრეზიდენტმა "ეი-ი-ესის" მიმართაც შეარბილა თავისი პოზიცია მას შემდეგ, რაც ამერიკულმა კომპანიამ ხელისუფლებას შვიდ მილიონ-ნახევარი დოლარი კრედიტად მისცა, რომელიც მე-9 ბლოკის ასამუშავებლად იყო საჭირო და რომელიც ხელისუფლებამ იანვრის დასაწყისში უნდა დააბრუნოს.

მართალია, დღეს მთავრობაში აცხადებენ, რომ ვალის დაბრუნება პრობლემა არ იქნება, მაგრამ ფაქტია: საქართველოში იანვრის თვე ყველაზე "არაშემოსავლიან" თვედ ითვლება და კრედიტის დაფარვა ხელისუფლებას, როგორც მინიმუმ, ძალიან გაუჭირდება. ვალის დაუბრუნებლობის შემთხვევაში კი, "ეი-ი-ესი" მართლა იმუქრება თბილისის სრული ჩაბნელებით. კრედიტით იყიდა მთავრობამ გაზის უწყვეტი მოწოდების გარანტიებიც და ეს კრედიტიც, ბუნებრივია, რამდენიმე თვეში უნდა დაიფაროს.

მაგრამ ესეც არაფერი, ხელისუფლება რაღაცას მაინც მოაკვარახჭინებს ისე, რომ არც კორუმპირებული ჩინოვნიკები დაზარალდნენ და არც მოსახლეობა აღმოჩნდეს სულ უკუნეთსა და სიცივეში.

მერე კი გაზაფხული დადგება, მთებში თოვლი დადნება და რუსეთისთვის პანკისის თემა ისევ აქტუალური გახდება. ასეთ დროს კი, როცა საერთო მტერი გვებრძვის, ხელისუფლების კრიტიკა არაპატრიოტულია და ცუდ ტონად ითვლება.

ანუ "ბუნტიც" არ იქნება და, შესაბამისად, შევარდნაძის ხელში ქართული სახელმწიფოს ძლიერებას არაფერი დაემუქრება.

ნანა დევდარიანი: „ადამიანის უფლებები პოლიტიკისგან უნდა გამოვყოთ"

პარლამენტის დროებითი კომისიის გაერთიანებულ სხდომაზე.

2002 წელს აფხაზეთში ცეცხლსასროლი იარაღით მოკლეს 21 ადამიანი, დაჭრეს, დაასახიჩრეს და ფიზიკური შეურაცხყოფა მიაყენეს 42 კაცს, ფულის გამოძალვის მიზნით გაიტაცეს 28, დაფიქსირებულია კერძო ქონების განადგურების 43 შემთხვევა, მძევლად აიყვანეს 48 ადამიანი, ნაღმზე აფეთქებით დაიღუპა 18, დასახიჩრდა 17, სამართალდამცავებმა უკანონოდ დააკავეს 28 კაცი - ასეთია აფხაზეთის პრობლემებთან დაკავშირებული საქართველოს პარლამენტის დროებითი კომისიის არასრული მონაცემები.

ვერიკო თევზაძე

"უსაფრთხოების ზონაში სტაბილურობა მოჩვენებითია, ძალადობა მიჩქმალულია, გაერო-ს ათეულობით რეზოლუციაში შეშფოთებაა გამოხატული, ეუთო-ც ადასტურებს ეთნიკურ წმენდასა და გენოციდს აფხაზეთში, მაგრამ მდგომარეობა არ იცვლება, პირიქით, უარესდება... საერთაშორისო და ადგილობრივი არასამთავრობო ორგანიზაციები თავს არიდებენ გალის პრობლემებს, გაურბიან მწვავე მომენტებს, სამოქალაქო სექტორი აქ ჩანასახის მდგომარეობაშია", - განაცხადა საქართველოს სახალხო დამცველისა და აფხაზეთის პრობლემებთან დაკავშირებული პარლამენტის დროებითი კომისიის გაერთიანებულ სხდომაზე, აღნიშნული კომისიის თავმჯდომარემ ვახტანგ ყოლბაიამ. სახალხო დამცველის, ნანა დევდარიანის ინფორმაციით, გაერო და ეუთო გალში ადამიანის უფლებათა ოფისის გახსნას ვერ ახერხებენ, რადგან ამას ხელს უშლის სოხუმის ადმინისტრაცია.

"ჩვენ ვერ დაველოდებით პოლიტიკური გადაწყვეტილებების მიღებას, ცენტრალურ ხელისუფლებასა და რეგიონს შორის პრობლემის მოგვარებას. ადამიანის უფლებები უნდა გამოვყოთ პოლიტიკური საკითხებიდან. უკვე მარტოოდენ ფაქტების დაფიქსირებით ვერ შემოვიფარგლებით", - სახალხო დამცველი აუცილებლად მიიჩნევს, არასამთავრობო ორგანიზაციებთან და სამთავრობო სტრუქტურებთან ერთად, იმ მექანიზმის შემუშავებას, რომელიც შესაძლებელს გახდის აფხაზეთში ადამიანის უფლებების დაცვას.

ნანა დევდარიანი, ტრადიციული ექვსთვიანი ანგარიშის გარდა, საქართველოს პარლამენტს წარუდგენს სპეციალურ მოხსენებას აფხაზეთში ადამიანის უფლებათა დაცვის სფეროში არსებული მდგომარეობის შესახებ. **"არსებული ინფორმაცია უნდა შევკრიბოთ და დეტალურად გავაანალიზოთ. ამ საქმეში უნდა ჩავრთოთ საერთაშორისო ორგანიზაციები, ექსპერტები. თუ ჩვენ არ გამოვიჩენთ ინიციატივას და კატეგორიულად არ მოვთხოვთ საერთაშორისო ორგანიზაციებს მათ ხელთ არსებული მექანიზმების ამუშავებას, არაფერი გამოგვივა. მსოფლიოში უამრავი კონფლიქტის ზონა არსებობს, ამიტომ ჩვენ უნდა შევახსენოთ თავი ყველას, ვიაქტიუროთ. გაერო და ეუთო ცდილობენ, მაგრამ ვერ ახერხებენ გალში ადამიანის უფლებათა ოფისის გახსნას. სამოქალაქო საზოგადოების ზეწოლა, თუნდაც ჩვენი თანადგომა, ამ ორგანიზაციებს დაეხმარება საკითხის დადებითად გადაჭრაში."**

აფხაზეთის დროებითი საპარლამენტო კომისიის თავმჯდომარემ ვახტანგ ყოლბაიამ განსაკუთრებული ყურადღება გაამახვილა გალის რაიონში არსებულ უმძიმეს ვითარებაზე: **"გალში დაცული არ არის სიცოცხლის არანაირი უფლება, აქ ჩვეულებრივ მოვლენად არის ქცეული ადამიანის გატაცება, წამება, ვაჭრობა. რაიონის ადმინისტრაციისადმი უნდობლობის გამო, მოსახლეობა არ მიმართავს პოლიციას, ადგილობრივი მმართველობის ორგანოებს. აქ არ არსებობს კანონი: სეპარატისტულ კანონებს ქართული მხარე არ ცნობს, ისევე როგორც აფხაზური მხარე – საქართველოს კანონებს. არავის აქვს არჩევნებში საკუთარი აზრის გამოხატვის უფლება. იდევნება ქართული ენა, აკრძალულია ქართული სკოლები. ორსამ წელიწადში ყველა სკოლა რუსული და, ნაწილობრივ, აფხაზური გახდება. გალის რაიონის საცხოვრებელი ფონდი (65-70 პროცენტი) მიზნობრივად გაანადგურეს აფხაზმა ბოევიკებმა, ამიტომ მოსახლეობის უმრავლესობა მიწურებში ცხოვრობს. საერთაშორისო დახმარება 1998 წლიდან, ფაქტობრივად, შეწყვეტილია. "წითელი ჯვრისა და წითელი ნახევარმთვარის კომიტეტი", ძირითადად, სოხუმსა და სხვა ქალაქებში საქმიანობს."**

ყოლბაია აუცილებლად მიიჩნევს, ჟენევის ფორმატის გარანტიით, რაიონში დროებითი, გარდამავალი ადმინისტრაციის ჩამოყალიბებას (ადმინისტრაციის ხელმძღვანელი ადგილობრივი მკვიდრი უნდა იყოს), ერთობლივი ქართულ-აფხაზური პოლიციის ფორმირებას, გალში ადამიანის უფლებათა დაცვის გაერო-სა და ეუთო-ს სოხუმის ოფისის ფილიალის გახსნასა და მისთვის გაფართოებული უფლებების მინიჭებას, სამშვიდობო ძალებისა და გაეროს მეთვალყურეთა მანდატების ტრანსფორმაციას, საერთაშორისო ორგანიზაციების მონაწილეობით გალის რაიონის ეკონომიკური აღორძინების, სოციალური და ჰუმანიტარული განვითარების პროგრამის შემუშავებას.

სახალხო დამცველისა და აფხაზეთის დროებითი საპარლამენტო კომისიის ერთობლივ სხდომას, თბილისის ცენტრალური ხელისუფლებისა და აფხაზეთის ლეგიტიმური მთავრობის წარმომადგენლების გარდა, ესწრებოდნენ ათამდე არასამთავრობო ორგანიზაცია, უცხოეთის დიპლომატიური კორპუსისა და საერთაშორისო ორგანიზაციების ზოგიერთი წარმომადგენელი. შეხვედრის მონაწილეებმა უკმაყოფილება გამოთქვეს იმის გამო, რომ სხომაზე არ იმყოფებოდა საქართველოში გაერო-ს გენერალური მდივნის სპეციალური წარმომადგენელი ჰეიდი ტალიავინი. გაერო-ს საქართველოს ოფისის თანამშრომელმა "24 საათთან" საუბრისას განაცხადა, რომ სხომაზე სპეციალურად მიწვეული ტალიავინი საპატიო მიზეზის გამო ვერ გამოცხადდა: იგი ნიუ-იორკში იმყოფება საქმიანი ვიზიტით.

იმარჯვებლეთ Geo.Cell GSM & იამაისონ 24 საათი

1 აქციაში მონაწილეობის მიღება შეუძლია "24 საათი"-ს ყველა მკითხველს.

2 შეაგროვეთ სამი ქვემოთ მოცემული კუპონი და მიიღეთ საჩუქრად ლაი-ლაი-სიმბარათი

3 კუპონები ამოჭერით მითითებულ ადგილას და შეაგროვეთ ისე, რომ დაკომპლექტდეს ნუმერაცია 1; 2; 3. (მნიშვნელობა არ აქვს, რომელი თარიღის გაზეთიდანაა ამოჭრილი კუპონი).

4 კუპონები წარადგინეთ ჯეოსელის დილერთან ან დისტრიბუტერთან, ქვემოთ მოცემულ მისამართებზე. თქვენ იხდით 20 ლარს, ისევ თქვენი სასაუბრო დროისთვის და იღებთ ლაილაის სრულ სასტარტო პაკეტს (ლაილაი-სიმბარათი +20 ლარის ღირებულების სასაუბრო დრო).

5 აქცია ძალაშია 2002 წლის 5 ნოემბრიდან 31 დეკემბრამდე

6 ჯეოსელის დილერები და დისტრიბუტერები კუპონებს გადაცვლიან 2003 წლის 18 იანვრამდე

დისტრიბუტორები: ...

დილერები (თბილისი): ...

რეგიონები: ...

ირანი და ევროკავშირი სავაჭრო ხელშეკრულებას დებენ

ვაჭრობისა და თანამშრომლობის ხელშეკრულების დადების მიზნით, დღეს ევროკავშირი და ირანი მოლაპარაკებებს იწყებენ. თეირანის აზრით, 1979 წლის ისლამური რევოლუციის შემდეგ, რასაც ქვეყნის საერთაშორისო იზოლაცია მოჰყვა, ეს დასავლეთის მხრიდან ირანთან ურთიერთობების გაუმჯობესებისაკენ გადადგმული ყველაზე მნიშვნელოვანი ნაბიჯი იქნება.

ევროკავშირის მიდგომა ირანისადმი მნიშვნელოვნად განსხვავდება აშშ-ს პოზიციისაგან, რომელმაც ირანი "ბოროტების ღერძის" ნაწილად გამოაცხადა. ამის მიუხედავად, ევროკავშირს ამ ქვეყანასთან პოლიტიკური მოლაპარაკებების გამართვაც სურს. ევროკომიის წარმომადგენლების თქმით, ეკონომიკური და პოლიტიკური დიალოგის ერთმანეთისაგან მოწყვეტა დაუშვებელია.

აშშ-ს ირანის წინააღმდეგ ეკონომიკური სანქციები აქვს დაწესებული. 1996 წლიდან ვაშინგტონმა თავის ნავთობკომპანიებს ირანში ინვესტირება აუკრძალა. მათი ადგილი ევროპულმა კომპანიებმა სიამოვნებით დაიკავეს.

ევროკავშირი მიიჩნევს, რომ ირანთან ურთიერთობების გააქტიურება პრეზიდენტ ხათამის რეფორმების გატარებაში დაეხმარება, მაშინ როდესაც ამერიკელები მას მეტისმეტად სუსტ და არაეფექტურ პრეზიდენტად მიიჩნევენ.

ევროკავშირი ირანის მთავარი სავაჭრო პარტნიორია; მათ შორის ვაჭრობის მოცულობა წლიურად 13 მილიარდ ევროს აღწევს, მაგრამ თეირანისთვის აუცილებელია უცხოური ინვესტიციების მოზიდვაც.

ირანი აცხადებს, რომ იგი მზადაა, განიხილოს ის საკითხები, რომელიც ორმხრივი ურთიერთობების გაუმჯობესებას უშლის ხელს, მათ შორის, ადამიანის უფლებების, ტერორიზმისა და ახლო აღმოსავლეთის პრობლემები. ადამიანის უფლებებთან დაკავშირებით, ევროპელთა განსაკუთრებულ უკმაყოფილებას იწვევს ირანში გავრცელებული საჯარო დასჯის (გამათრახება, კიდურების მოკვეთა, ჩაქოლვა და ა.შ.) პრაქტიკა. ევროკავშირი ასევე მოითხოვს, რომ ირანმა უფრო აქტიურად იბრძოლოს ტერორიზმის წინააღმდეგ.

მოკლედ

საბერძნეთი. 2003 წლის პირველი იანვრიდან ევროკავშირის თავმჯდომარე ქვეყნის პოსტზე საბერძნეთი დანიას შეცვლის. ამ ფუნქციას საბერძნეთი ექვსი თვის მანძილზე შეასრულებს. ათენმა უკვე განსაზღვრა სამი ძირითადი სფერო, რომელზეც ყურადღების გამახვილებას აპირებს. ესენია: სამხრეთ-აღმოსავლეთ ევროპა, კავკასია და ცენტრალური აზია; ბრძოლა ტერორიზმისა და უკანონო მიგრაციის წინააღმდეგ.

დანიისათვის პრიორიტეტები იყო: გაფართოება, მდგრადი განვითარება: "თავისუფლება, უსაფრთხოება და სამართლიანობა" და უსაფრთხო საკვები.

■ ■ ■

აშშ. კოლორადოს უნივერსიტეტის მეცნიერების მიერ ჩატარებული კვლევა ცხადყოფს, რომ არქტიკის ყინულოვანი საფარი კატასტროფული სისწრაფით დნება. მეცნიერების თქმით, ბოლო 50 წლის მანძილზე, რაც არქტიკაზე სატელიტური დაკვირვება წარმოებს, ამხელა დნობა არასოდეს დაფიქსირებულა. ინტენსიურ დნობას არაჩვეულებრივად მაღალი ტემპერტურა და ხშირი შტორმები იწვევს. თუ ასე გაგრძელდა, 2050 წლისთვის, ზაფხულობით, ყინულის ფენა საერთოდ გაქრება. ეს კი დიდ გავლენას იქონიებს როგორც ზღვის დონეზე, ისე გლობალურ კლიმატზე.

■ ■ ■

პაკისტანი. ადამიანის უფლებათა დამცველი ორგანიზაციების განცხადებით, ქვეყანაში ყოველწლიურად სულ ცოტა 500-მდე ქალი ხდება "ღირსების მკვლელობის" მსხვერპლი. ძმების, ქმრების ან შვილების მიერ ჩადენილი მკვლელობების მიზეზი შეიძლება გახდეს არა მხოლოდ ცოლქმრული ღალატი, არამედ უცხო კაცთან გამოლაპარაკება და ცუდი საჭმელების მომზადებაც კი. ხელისუფლება, როგორც წესი, ამგვარი მკვლელობების გამოძიებას გულგრილად ეკიდება.

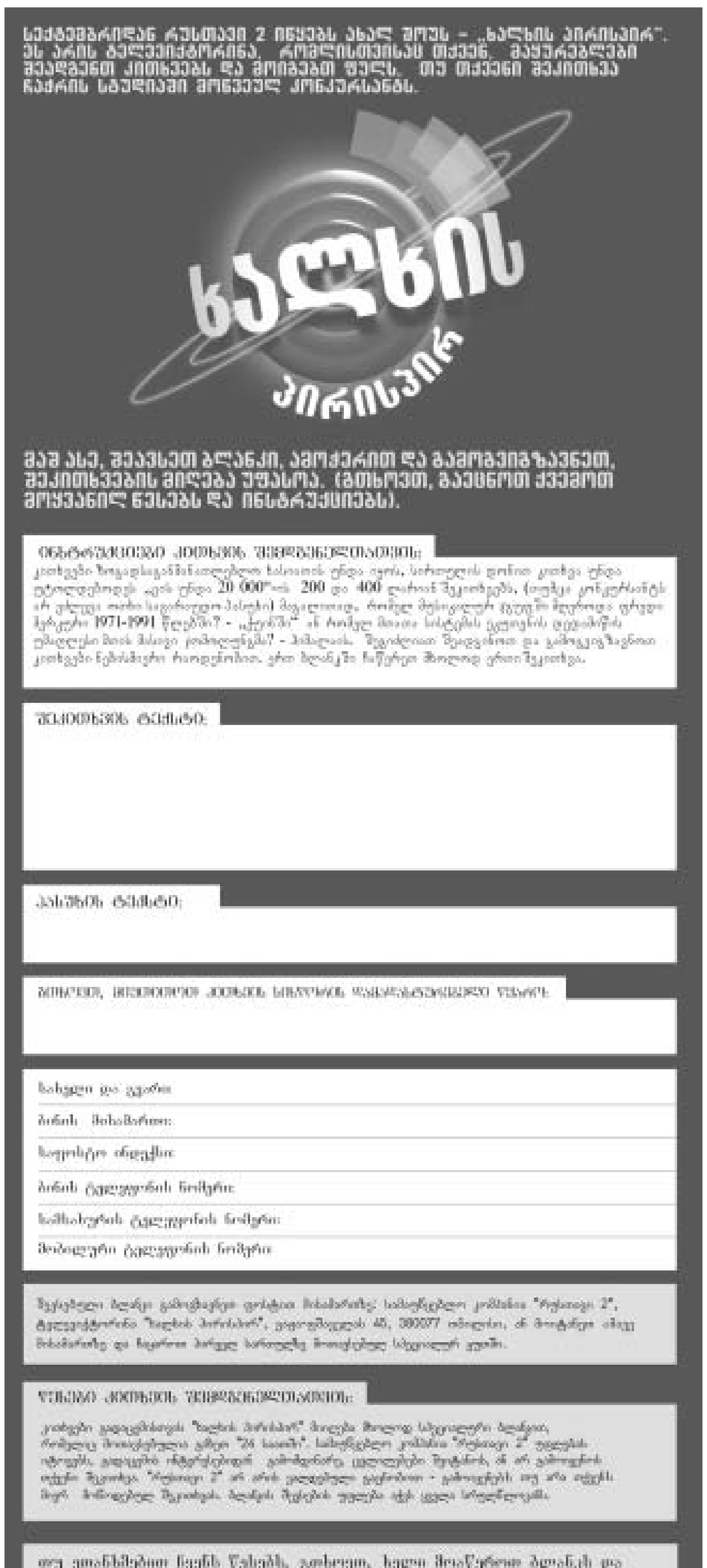

ჩრდილოეთ კორეის გემს იემენში რაკეტები გადაჰქონდა

გუშინ ესპანეთისა და აშშ-ს სამხედრო-საზღვაო ძალებმა არაბეთის ზღვაში, იემენის სანაპიროდან სამხრეთ-აღმოსავლეთით 900 კილომეტრის დაშორებით, სატვირთო-სავაჭრო გემი "სო-სანი" დააკავეს. გემზე მოთავსებული ცემენტის ქვეშ თორმეტი ერთეული "სკადის" ტიპის რაკეტა და სარაკეტო ტექნიკის კომპონენტები აღმოაჩინეს.

ლევან ღირსიაშვილი

ესპანური სპეცრაზმი ჩრდილოეთ კორეის გემზე.

REUTERS

ამერიკული მხარის მონაცემებით, სავაჭრო გემი ჩრდილოეთ კორეის ერთ-ერთი პორტიდან რამდენიმე დღის წინ გამოვიდა. მის გადაადგილებას შეერთებული შტატების დაზვერვა აკონტროლებდა. ამერიკული სპეცსამსახურების სპეციალისტების მტკიცებით, გემის დანიშნულების პუნქტს იემენი წარმოადგენდა. აშშ-ს დაზვერვის წარმომადგენელთა თქმით, სადაზვერვო თანამგზავრებისა და სამხედრო-საზღვაო ქვედანაყოფების მეშვეობით, აშშ-ს მთავრობას "სო-სანის" სრული კონტროლის საშუალება ჰქონდა იმ დღიდანვე, რაც გემმა ჩრდილოეთ კორეის ტერიტორია დატოვა. გემის დაკავება კი საერთაშორისო წყლებში განხორციელდა.

მასობრივი საინფორმაციო საშუალებების ცნობით, გემზე მოულოდნელად ვერტმფრენებიდან ესპანეთის სპეცრაზმი გადასხდა და ხომალდი თავისი კონტროლის ქვეშ აიყვანა. მანამდე გემის კაპიტანმა უარი განაცხადა, გემის გაჩერების მოთხოვნას დამორჩილებოდა. ამიტომ ესპანეთის სპეცრაზმი იძულებული გახდა, ძალა გამოეყენებინა. "ვაშინგტონ პოსტის" ცნობით, რომელიც გაზეთმა აშშ-ს ადმინისტრაციის წყაროებზე დაყრდნობით გაავრცელა, გემის დასაკავებლად გასული ორი ესპანური ხომალდიდან წინასწარ ჰაერში გამაფრთხილებელი გასროლა გაკეთდა, რის შემდეგაც შტურმი განხორციელდა.

თავდაპირველად გემის კაპიტანი ირწმუნებოდა, რომ ხომალდზე მხოლოდ ცემენტი იყო მოთავსებული, თუმცა უარს აცხადებდა, დაესახელებინა ეკიპაჟის წევრთა ეროვნება. ამის მიუხედავად, ესპანელმა სამხედრო-საზღვაო დანაყოფებმა გემი შეამოწმეს და დაშლილ მდგომარეობაში მყოფი "სკადის" ტიპის რაკეტები და ცალკეული სარაკეტო კომპონენტები აღმოაჩინეს, რომელთა აწყობის შემთხვევაში რვა რაკეტა მაინც გამოვიდოდა. ამის შემდეგ, სასწრაფოდ გამოიძახეს ამერიკელი სამხედრო ექსპერტები, რომლებმაც რაკეტებში მოთავსებული ასაფეთქებელი მოწყობილობები გააუვნებელყვეს და აღმოჩენილი ტვირთის დათვალიერება ჩაატარეს.

აღსანიშნავია, რომ რაკეტების გამშვები დანადგარები გემზე არ აღმოჩნდა. როგორც ვარაუდობენ, იმ ქვეყანას, რომლისთვისაც რაკეტები იყო განკუთვნილი, ეს დანადგარები უკვე გააჩნია. აშშ-ს ადმინისტრაციის წყაროების განცხადებით, "სკადის" ტიპის ახლო და საშუალო რადიუსზე მოქმედი რაკეტები იემენისათვის იყო განკუთვნილი. იემენის ხელისუფლებამ ისინი ჩრდილოეთ კორეის მთავრობისგან შეისყიდა.

ტელეკომპანია "სი-ენ-ენის" მონაცემებით, საუბარია საბჭოთა წარმოების და ჩრდილოეთ კორეული მოდიფიკაციის მოძველებული სისტემის რაკეტებზე ("სკად-ბ"), რომლის მოქმედების რადიუსი 300 კმ-ს არ აღემატება და ბევრად ჩამოუვარდება თანამედროვე "სკად-დ"-ს ან მისი კორეული მოდიფიკაციის - "ნო-დონგ"-ის ტიპის რაკეტებს, რომელთა მოქმედების რადიუსი, დაახლოებით, 1300 კმ-ს შეადგენს და მასობრივი განადგურების იარაღის გადატანაც შეუძლია. ამავე ტელეკომპანიის განცხადებით, ამჟამად ამერიკელი ექსპერტები დეტალურად სწავლობენ აღმოჩენილი რაკეტების ნაწილებს და ადგენენ ბრძოლისათვის მათ ვარგისობას.

ამ დროისათვის ასევე დადგენილია გემის კაპიტნისა და ეკიპაჟის ვინაობებიც. ისინი ჩრდილოეთ კორეის მოქალაქეები არიან. რაც შეეხება თავად გემის რეგისტრაციის ადგილს, ეს საკითხი ამჟამად ზუსტდება. მართალია, ამერიკული მხარე დარწმუნებულია, რომ რაკეტები იემენში მიჰქონდათ, მაგრამ ტვირთის კონკრეტული შემკვეთისა და ადრესატის ვინაობა და ადგილი ჯერ კიდევ დგინდება.

ყოველივე ამის მიუხედავად, იემენის ხელისუფლება ამტკიცებს, რომ მისთვის "სო-სანის" შესახებ არაფერია ცნობილი. ამის შესახებ ინფორმაცია ამერიკულმა ტელეკომპანია "ფოქსმა" გადასცა.

მომხდართან დაკავშირებით კომენტარი უკვე გააკეთა შეერთებული შტატების ადმინისტრაციამ. ეროვნული უშიშროების საბჭოს ოფიციალური წარმომადგენლისა და თეთრი სახლის პრესმდივნის მოადგილის შონ მაკორმაკის განცხადებით, ოფიციალური ვაშინგტონი ამ ფაქტის გამო სერიოზულ შეშფოთებას გამოხატავს. მისი თქმით, ამ ეტაპზე მთავარია გემისა და თავად მისი ეკიპაჟის უსაფრთხოების უზრუნველყოფა. **"ახლა ჩვენ, სხვა სახელმწიფოების მთავრობებთან ერთად, გადაწყვეტილების მისაღებად და მომავალი სამოქმედო გეგმის დასასახად ვმუშაობთ,"** - განაცხადა მაკორმაკმა. მას არ დაუკონკრეტებია, თუ რა გადაწყვეტილებაზე შეიძლება იყოს საუბარი.

თუ ჩრდილოეთ კორეას იემენთან აკრძალული იარაღით ვაჭრობა დაუმტკიცდა, სავარაუდოდ, თეთრი სახლი ფხენიანზე ზეწოლას კიდევ უფრო გააძლიერებს. პრეზიდენტი ბუში ამ უტყუარ მტკიცებულებას "ბოროტების ღერძის" ქვეყნების რიცხვში დასახელებული სახელმწიფოს წინააღმდეგ აუცილებლად გამოიყენებს.

შეერთებული შტატების ახალი სტრატეგია

ლევან ღირსიაშვილი

შეერთებული შტატების ადმინისტრაციამ ახალი ნაციონალური სტრატეგიის ვერსია გამოაქვეყნა. ამ დოკუმენტის თანახმად, მასობრივი განადგურების იარაღის წარმოების აღმოფხვრის მიზნით, ვაშინგტონი თავის განკარგულებაში მყოფ შეიარაღებულ ძალებს უფლებას აძლევს, განახორციელონ პრევენტული დარტყმები იმ ქვეყნებსა და ტერორისტულ ჯგუფებზე, რომლებიც მასობრივი განადგურების იარაღის შექმნას ცდილობენ. ამის შესახებ იუწყება "ვაშინგტონ პოსტი". ამ გამოცემისათვის ცნობილი გახდა დოკუმენტის შემცველი საიდუმლო ნაწილის შესახებ, რომელსაც **"ეროვნული უსაფრთხოების სფეროში პრეზიდენტის დირექტივები"** ეწოდება.

ნაციონალური სტრატეგიის საიდუმლო ნაწილში მითითებულია, რომ აშშ, მასობრივი განადგურების იარაღის გავრცელების არდაშვების მიზნით, პრევენტულ დარტყმებს განახორციელებს. დოკუმენტში ასევე მკაფიოდ არის აღნიშნული, რომ ასეთი სტრატეგია, პირველ რიგში, მიმართული იქნება ჩრდილოეთ კორეის, სირიის, ირანისა და ლიბიის წინააღმდეგ. ბუშის ადმინისტრაციას განზრახული აქვს, **"შეაჩეროს შეიარაღების კომპონენტთა გადაცემა ამ ქვეყნებში ან ამ ქვეყნებიდან."**

უნდა ითქვას, რომ, ფაქტობრივად, ეს სტრატეგია სექტემბერში ბუშის მიერ გამოქვეყნებული დოქტრინის განშტოებას წარმოადგენს, რომელიც, ცივი ომის დროინდელი შეკავების პოლიტიკიდან, აქტიურ "დასწრებაზე" გადასვლას გულისხმობდა.

თუმცა, ეს ახალი პოლიტიკა უფრო სპეციფიკურია, რადგან აქ დეტალურად არის გაანალიზებული მტრულად განწყობილი ქვეყნების ხელში მასობრივი განადგურების იარაღის მოხვედრის შედეგები. **"შეერთებული შტატები აცხადებს, რომ მას აქვს უფლება, გამოიყენოს ძალა იმ ქვეყნების წინააღმდეგ, რომლებიც მასობრივი განადგურების იარაღით საფრთხეს უქმნიან შეერთებულ შტატებს, ჩვენს ძალებს საზღვარგარეთ, ჩვენს მეგობრებსა და მოკავშირეებს,"** - ნათქვამია დოკუმენტში.

"ვაშინგტონ პოსტი" დოკუმენტის გამოქვეყნებას დროულს უწოდებს, რადგან ეს იყო უშეცდომო მინიშნება სადამ ჰუსეინისადმი იმის თაობაზე, თუ რა შეიძლება მოჰყვეს ერაყელი დიქტატორის დაუმორჩილებლობას ან მის მიერ ამერიკისა და მისი მოკავშირეების წინააღმდეგ მასობრივი განადგურების იარაღის გამოყენებას.

ბუშის ადმინისტრაციის ერთ-ერთი მაღალჩინოსნის განცხადებით კი, ვაშინგტონის მიერ გამოქვეყნებული ახალი სტრატეგია ბირთვული იარაღის გამოყენებასაც გულისხმობს.

თუმცა, ეს დოკუმენტი არ უარყოფს არც "ტრადიციული მეთოდების" ამოქმედებას, როგორებიცაა დიპლომატია, შეკავება, იარაღის კონტროლის შესახებ საერთაშორისო კონვენციები და სხვა. მაგრამ იქვე მკაფიოდ არის მითითებული, რომ, თუ ეს ტრადიციული მეთოდები შედეგს ვერ მოიტანს, მაშინ შეერთებული შტატები აქტიური ღონისძიებების განხორციელებას დაიწყებს. ამ ახალი მიდგომის განმარტებისას, ბუშის ადმინისტრაციის ერთ-ერთმა ჩინოსანმა, მაგალითისათვის, ჰიპოთეტური სცენარიც მოიყვანა, რომელიც ფილიპინებიდან ლიბიისათვის იარაღის უკანონო მიწოდებას შეეხება. **"ჩვენ ვაპირებთ, ავკრძალოთ ან გავანადგუროთ ეს გარიგება, ან, ჩამოტვირთვის პროცესის დროს, ეს გემი, უბრალოდ, უკვალოდ გაუჩინარდება,"** - განაცხადა მან.

მართალია, ჯერ თავად პრეზიდენტ ბუშს ან მისი მთავრობის წევრებს ოფიციალური განცხადება არ გაუკეთებიათ, მაგრამ უკვე აშკარაა, რომ შეერთებული შტატები, ერაყისათვის კისრის მოგრეხის შემდეგ, მისდამი მტრულად განწყობილი სხვა ქვეყნების წინააღმდეგ აქტიური აქციების განხორციელებისგან თავს აღარ შეიკავებს. ასეთ სახელმწიფოთა სიაში კი ირანი, ლიბია, სირია და ჩრდილოეთ კორეა შედიან. თუ ვინ იქნება ერაყის მომდევნო, ჯერჯერობით ცნობილი არ არის.

რუშაილო ავღანეთიდან საფრთხეს ელის

რუსეთის ფედერაციის უშიშროების საბჭოს მდივანი ვლადიმირ რუშაილო არ გამორიცხავს ავღანეთიდან ცენტრალური აზიის ქვეყნებში "ბოევიკთა" შეჭრის შესაძლებლობას. ამის შესახებ მან ყირგიზეთის დედაქალაქ ბიშკეკში გამართული კოლექტიური უსაფრთხოების ხელშეკრულების წევრი ქვეყნების წარმომადგენელთა თათბირის შემდეგ გამართული პრესკონფერენციის დროს განაცხადა. **"ჩვენ მზად ვართ, ასეთი მცდელობა ჩანასახშივე აღვკვეთოთ,"** - დასძინა რუშაილომ. მან ხაზგასმით აღნიშნა, რომ კოლექტიური უსაფრთხოების ხელმძღვანელობა, ამ ეტაპზე, პრევენტული ხასიათის ღონისძიებებს ახორციელებს. კერძოდ, მიმდინარეობს კოლექტიური ძალების სწრაფი მობილიზება, ყირგიზეთის ქალაქ კანტის აეროდრომზე იქმნება კოლექტიური უსაფრთხოების შეიარაღებული ძალების სამხედრო-საჰაერო ნაწილები.

აღსანიშნავია, რომ რუშაილოს ამ განცხადებას წინ უსწრებდა ყირგიზეთის უშიშროების საბჭოს მდივნის მისირ აშირკულოვის ინფორმაცია იმის თაობაზე, რომ უზბეკეთის ისლამური მოძრაობის ხელმძღვანელი ჯუმა ნამანგანი ცენტრალური აზიის ქვეყნებზე ახალ თავდასხმას გეგმავს. **"ზოგიერთი მონაცემების მიხედვით, ცნობილია, რომ ნამანგანი, ავღანეთში მიღებული ჭრილობის შემდეგ, ცოცხალი გადარჩა და ამჟამად აგროვებს, დაახლოებით, ათას ხუთას ბოევიკს ფერგანის ოლქში შეჭრის მიზნით,"** - განაცხადა აშირკულოვმა. მისი ინფორმაციით, ნამანგანი და მისდამი დაქვემდებარებული ძალები ავღანეთის ძნელადმისადგომ მთიან რაიონში, სავარაუდოდ, ბადახშანში იმყოფებიან, ხოლო ნამანგანის ბოევიკთა ნაწილი კი უკვე ტაჯიკეთშია გადასროლილი. ყირგიზეთის უშიშროების საბჭოს მდივანი არ გამორიცხავს, რომ უზბეკეთის ისლამური მოძრაობის მიზანს ყირგიზეთის სამხრეთ ნაწილში არეულობის შექმნა წარმოადგენს. როგორც ცნობილია, ამ მოძრაობის უპირველესი მიზანი უზბეკეთის ხელისუფლების დამხობა და ფერგანას ოლქში საკუთარი მმართველობის დაარსებაა. ფერგანას ტერიტორია კი ყირგიზეთს და ტაჯიკეთს ესაზღვრება.

აშირკულოვმა ამ საფრთხესთან დაკავშირებით განაცხადა, რომ ყირგიზეთში შესაძლო შემოჭრის შემთხვევაში, ამ ქვეყნის არმია საკუთარი ძალებით შეძლებს ბოევიკთა განადგურებას. მან, ასევე, არ გამორიცხა ყირგიზეთის სამხედრო ძალების მიერ ოპერაციების ჩატარება მეზობელი ტაჯიკეთის ტერიტორიაზე, ნამანგანის ბოევიკების განადგურების მიზნით.

სავარაუდოა, რომ ასეთ შემთხვევაში ყირგიზეთის არმიას რუსეთის სპეცდანაყოფებიც გაუმაგრებენ ზურგს, რადგან, აშირკულოვის თქმით, ექსტრემალურ ვითარებაში საერთაშორისო ტერორისტების წინააღმდეგ კოლექტიური უსაფრთხოების ძალებიც მიიღებენ მონაწილეობას.

ნაზარბაევს ქრთამის აღებაში ადანაშაულებენ

გაზეთ "ნიუ-იორკ ტაიმსში" გამოქვეყნებული ინფორმაციის თანახმად, ამერიკელი სამართალდამცავები აშშ-ს ნავთობკომპანიების მიერ ყაზახეთის პრეზიდენტის მოქრთამვის ფაქტს იძიებენ. გამომძიებელთა მტკიცებით, 90-იანი წლების დასაწყისში ნაზარბაევმა, ნავთობის საბადოების ათვისების უფლების სანაცვლოდ, "ამოკოს", "ფილიპსისა" და "მობილისაგან" ათეულობით მილიონი დოლარის ოდენობის ქრთამი აიღო. დასავლურ კომპანიებთან ურთიერთობაში მას ამერიკელი ბიზნესმენი ჯეიმს გიფენი ეხმარებოდა, რომელსაც ასევე ედება ბრალი. შეერთებული შტატების კანონმდებლობის მიხედვით, ამერიკული კომპანიების მიერ უცხოელი თანამდებობის პირების მოქრთამვა დანაშაულად მიიჩნევა.

სამივე კომპანია (პირველი მათგანი ახლა "ბიპის" ნაწილია, მეორე – "ექსონმობილის," მესამე კი – "კონოკოფილიპსისა") აცხადებს, რომ ფული მათ სრულიად ოფიციალურად გადაუხადეს ყაზახეთის მთავრობას.

ხსენებული კომპანიების მიერ გადახდილი ქრთამები, როგორც ჩანს, შვეიცარიის ბანკებში ყაზახეთის უმაღლესი ხელმძღვანელობის, მათ შორის, პრეზიდენტის, პირად ანგარიშებზე ირიცხებოდა. შვეიცარიის პროკურატურამ, აშშ-ს მოთხოვნით, ბანკებში 120 მილიონ დოლარზე მეტი გაყინა.

ყაზახეთის ხელისუფლების წარმომადგენლებმა თავიანთ ამერიკელ კოლეგებს, მათ შორის, ვიცე-პრეზიდენტ დიკ ჩეინის, არაერთხელ სთხოვეს გამოძიების შეწყვეტა, თუმცა - უშედეგოდ. ამჟამად ყაზახეთი უარს ამბობს, გამოძიებას წარუდგინოს მის ხელთ არსებული დოკუმენტები, რომელთაც ამერიკელი მოსამართლე ითხოვს. ყაზახები ამბობენ, რომ გამოძიებას მხოლოდ იმ შემთხვევაში დაეხმარებიან, თუ ნაზარბაევი ყველა ბრალდებისაგან გათავისუფლდება.

ხსენებული გიფენი, რომელიც კომპანია "მერკატორს" ხელმძღვანელობდა და, როგორც ჩანს, შუამავლის ფუნქციას ასრულებდა, ძალზე რთულ მდგომარეობაში აღმოჩნდა. დოკუმენტების დამალვის შემთხვევაში, მას ამერიკაში დაპატიმრება ემუქრება, ხოლო თუ დოკუმენტებს ამერიკულ მხარეს გადასცემს, მაშინ მას ყახაზები დაიჭერენ.

გამოძიება, როგორც ჩანს, უკვე რამდენიმე წელია, მიმდინარეობს, თუმცა მისი დეტალები საჯაროდ ჯერ არ გამოქვეყნებულა.

ამჟამად ყაზახეთის ურთიერთობა შეერთებულ შტატებთან საკმაოდ დაძაბულია. აშშ-ს ვაჭრობის მინისტრის მოადგილემ ბოდმანმა განაცხადა, რომ ყაზახეთი ბოლო დროს "შემაშფოთებელი მიმართულებით" მიდის.

ბოლო დროს მნიშვნელოვანი პრობლემები შეექმნათ ყაზახეთში მოღვაწე ნავთობკომპანიებსაც, მათ შორის, "შევრონს." კომპანიამ უარი განაცხადა ქვეყანაში სამი მილიარდი დოლარის ინვესტირებაზე. ყაზახეთის სასამართლომ კომპანია, გარემოსათვის მიყენებული ზარალის გამო, 60 მილიონ დოლარზე მეტით დააჯარიმა. ამჟამად ყაზახეთის მთავრობა "შევრონს," რომელიც ქვეყნის უდიდეს ნავთობსაბადოს – "თენგიზს" ამუშავებს, 600 მილიონ დოლარს ედავება. ზოგიერთი ინფორმაციით, პრობლემები მას შემდეგ გაჩნდა, რაც ყაზახეთის მთავრობამ ხელმოწერილი კონტრაქტების გადახედვა სცადა.

იყავით სახეზე!

და მოიგეთ მრავალი პრიზი ჯეოსელთან ერთად!

მიიღეთ მონაწილეობა ჯეოსელის ვიქტორინაში და მოიგეთ ყოველ კვირას: ავტომობილი ნივა, **VESTEL**-ის ფირმის ტელევიზორი, აუდიო, ვიდეო და **DVD** სისტემის მაგნიტოფონები "ელიტელექტრონიქსისაგან"* **SAMSUNG**-ისა და **NOKIA**-ს ტელეფონები, უფასო სასაუბრო დრო, ფრანგული პარფიუმერია.

ვიქტორინაში მონაწილეობის მისაღებად საკმარისია:

- იყოთ ჯეოსელის აქტიური აბონენტი;
- უპასუხოთ ყოველკვირეულ შეკითხვას;

- გამოიცნოთ სწორი პასუხი და დაადასტუროთ თქვენი ზარით:
- კი –დარეკეთ ნომერზე 111**
- არა–დარეკეთ ნომერზე 222**

დავით აღმაშენებელმა დააარსა თბილისი?

კვირის კითხვას ჯეოსელი დაგისვამთ ტელევიზიის ("რუსთავი 2" და პირველი არხი), რადიოს ("ფორტუნა", "ფორტუნა +") და გაზეთების ("24 საათი" და "ალია") საშუალებით.

- რაც მეტჯერ დაადასტურებთ ტელეფონის ზარით თქვენს სწორ პასუხს, მით მეტია მოგების შანსი.
- 7 დეკემბრიდან 18 იანვრის ჩათვლით ყოველ შაბათს 19:30 წთ-დან "რუსთავი 2"ის პირდაპირ ეთერში შედგება ნომრების ლოტოტრონში გათამაშება. ლოტოტრონში მოხვდება იმ აბონენტთა ნომრები, რომელთაც ზემოთ მოცემული წესით დაარეგისტრირეს სწორი პასუხი.
- ყოველკვირეულად დასაჩუქრდება 15 იღბლიანი აბონენტი. პირველი გათამაშების დღეს (14 დეკემბერი) ჯეოსელის პრიზების მოგების შანსი ეძლევათ იმ აბონენტებს, რომელთა სწორი პასუხი დარეგისტრირდება 7 დეკემბრიდან 13 დეკემბრის ჩათვლით. მეორე გათამაშებაში (21 დეკემბერი) მონაწილეობას მიიღებენ ის აბონენტები, რომლებიც სწორ პასუხს დაარეგისტრირებენ 14 დეკემბრიდან 20 დეკემბრის ჩათვლით და ა.შ.
- დასაჩუქრებაში მონაწილეობის მისაღებად მობილური ტელეფონი ჩართული უნდა იყოს!
- თუ ლოტოტრონიდან ამოღებულ ნომერთან დაკავშირება შეუძლებელი იქნება, პრიზი ხელმეორედ გადათამაშდება
- პრიზი გადაეცემა იღბლიანი სიმ-ბარათის წარმომდგენს.
- დასაჩუქრებულ აბონენტს, სურვილისამებრ. საჩუქრის შესაბამისი ფულადი თანხა არ გადაეცემა.
- ჯეოსელის ვიქტორინაში მონაწილეობის უფლება არ აქვთ ჯეოსელის თანამშრომლებს, დილერებს, დისტრიბუტორებს და მათი ოჯახის წევრებს.
- პრიზების გადაცემა მოხდება ყოველი გათამაშების დღიდან არა უგვიანეს 10 დღის განმავლობაში.

ნუ გაუშვებთ ხელიდან შანსს! დარჩით ჯეოსელთან და თქვენ უთუოდ გაგიღიმებთ ფორტუნა.

ჯეოსელი

დამატებითი ინფორმაციისათვის დარეკეთ 928 ან 770 100

*ელიტელექტრონიქსის მაღაზიები: თბილისი, მარჯანიშვილის 19 და აღმაშენებლის 146 ბათუმი: გამსახურდიას 47, ერას 91; ქუთაისი: ბრიშაშვილის 31.
**ერთი ზარის ღირებულებაა 0,288 ლარი

ნავთობსადენს „სმაკელთა" ვაშა

ეკა ქირია

"სმაკელებმა" ვალდებულება იკისრეს, ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის ნავთობსადენის სამომავლო განვითარებისთვის თავად იზრუნონ და ამ პროცესის გამჭვირვალობა უზრუნველყონ. გუშინ ჟურნალისტთა სახლში გამართული პრესკონფერენციის მიზანი პროექტისადმი მათი მხარდაჭერა იყო. ისინი ამ პროექტით აღფრთოვანებულები არიან. "უდიდესი პოლიტიკური მნიშვნელობის ნავთობსადენი, რომლის განვითარებასაც წინ არაფერი დაუდგება, ქვეყნის აღმშენებლობის საწინდარი უნდა იყოს", - აღნიშნეს ერთხმად.

"მოქალაქეთა კავშირის" წარმომადგენლებმა მოსახლეობას უსაფრთხოების 99,99 პროცენტიანი გარანტია ომახიანად მისცეს. მათ დასძინეს, რომ ვინც 100 პროცენტიან გარანტიას ითხოვს, ის პარანოიკია...

საერთო ჯამში, გუშინდელი პრესკონფერენცია, ალბათ, ახალგაზრდა "მოქალაქეების" პოზიციის დაფიქსირება იყო უკვე დიდი ხნის აჟიტირებულ თემასთან დაკავშირებით... თუმცა, მაინც გაუგებარი დარჩა, რა მიზანი ჰქონდა ამ პრესკონფერენციას: ახალგაზრდა "სმაკელები" კი არა, BP ვერ იძლევა 99,99 პროცენტიან გარანტიას...

კომპანია "ბი-პი"-ს მილსადენების პროექტების ფარგლებში და "ბი-პი"-ს უშუალო ხელმძღვანელობით, შპს "IRA" კონკურსზე იწვევს სათანადოდ კვალიფიცირებულ პირებს შემდეგი თანამდებობების დასაკავებლად:

უსაფრთხოების ოფიცერი
საველე გარემოსდაცვითი ოფიცერი
საველე ინჟინერი
საზოგადოებასთან ურთიერთობის ინჟინერი
მშენებლობის ტექნიკური ზედამხედველი

უსაფრთხოების ინჟინერი: პასუხისმგებელია მილსადენის მშენებლობის დროს უსაფრთხოების უზრუნველყოფაზე, მონიტორინგსა და "ბი-პი"-ს სტანდარტების დაცვაზე. მის მოვალეობაში შედის რჩევის გაცემა და უსაფრთხოების კულტურის დამკვიდრება ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების დარგში საქმიანობის უმაღლესი მაჩვენებლების მისაღწევად. უსაფრთხოების ოფიცრის თანამდებობები გათვალისწინებულია მშენებლობის ობიექტებზე, სატრანსპორტო საშუალებების გადაადგილების და პორტის/მასალების მართვის სფეროში.

მოთხოვნები: ქართული, რუსული და ინგლისური ენების სრულყოფილი ფლობა, MS Office-ის გამოყენების კარგი უნარი, უსაფრთხოების სფეროში, სასურველია სამშენებლო ობიექტზე, სატრანსპორტო საშუალებებზე ან პორტის/მასალების მართვის სფეროში მუშაობის გამოცდილება. უმაღლესი სასწავლებლის დიპლომი.

საველე გარემოსდაცვითი ოფიცერი: პასუხისმგებელია სამუშაოების ზედამხედველობაზე გარემოსდაცვითი კუთხით. მის მოვალეობაში შედის მილსადენის მარშრუტის რომელიმე კონკრეტულ უბანზე წამოჭრილი საკითხების გადაწყვეტა.

მოთხოვნები: ქართული, რუსული და ინგლისური ენების სრულყოფილი ფლობა, MS Office-ის გამოყენების კარგი უნარი, გარემოსდაცვით სფეროში მუშაობის სულ მცირე 3 წლის გამოცდილება, სასურველია მშენებლობაზე მუშაობის გამოცდილება. უმაღლესი სასწავლებლის დიპლომი სამეცნიერო ან საინჟინრო დარგში.

საველე ინჟინერი: პასუხისმგებელია ველზე და ოფისში მომუშავე საინჟინრო ჯგუფების საქმიანობის კოორდინირებასა და ხელშეწყობაზე, სამშენებლო და ტექნიკური პროცედურების დაცვის შემოწმების უზრუნველყოფაზე.

მოთხოვნები: ქართული, რუსული და ინგლისური ენების სრულყოფილი ფლობა, MS Office-ის გამოყენების კარგი უნარი, მშენებლობის სფეროში მუშაობის სულ მცირე 3 წლის გამოცდილება, სასურველია მილსადენის ან მილსადენის ობიექტზე მუშაობის გამოცდილება. უმაღლესი სასწავლებლის დიპლომი საინჟინრო დარგში.

საზოგადოებასთან ურთიერთობის ოფიცერი: პასუხისმგებელია პროექტის ჯგუფისთვის პროექტის სოციალური ზემოქმედების შესახებ ინფორმაციის რეგულარულად მიწოდებაზე, რომელიც გარეშე აუდიტორიისთვის არის გამიზნული. ასევე პასუხისმგებელია საზოგადოებასთან ურთიერთობის მართვის გეგმების განხორციელებაზე.

მოთხოვნები: ქართული, რუსული და ინგლისური ენების სრულყოფილი ფლობა, MS Office-ის გამოყენების კარგი უნარი, საზოგადოებასთან ურთიერთობის და სოციალური კანონმდებლობის დარგში მუშაობის გამოცდილება. სასურველია გამოცდილება ნავთობისა და გაზის ინდუსტრიაში. უმაღლესი სასწავლებლის დიპლომი საზოგადოებრივ მეცნიერებათა დარგში.

მშენებლობის ტექნიკური ზედამხედველი: პასუხისმგებელია მშენებლობის დროს, კერძოდ მილების გაყვანის და მილსადენის მშენებლობის "ბი-პი"-ს სტანდარტების დაცვის უზრუნველყოფასა და მასთან დაკავშირებული ყველა საქმიანობის მონიტორინგზე.

მოთხოვნები: ქართული, რუსული და ინგლისური ენების სრულყოფილი ფლობა, MS Office-ის გამოყენების კარგი უნარი, მშენებლობის ობიექტზე მუშაობის დიდი გამოცდილება. აუცილებელია გამოცდილება გზების მშენებლობასა და ეროზიის კონტროლის სფეროში. უმაღლესი სასწავლების დიპლომი ტექნიკურ დარგში.

ყველა ზემოაღნიშნული თანამდებობისთვის სამუშაოს დეტალური აღწერის მიღება შესაძლებელია ქვემოთ მითითებულ მისამართზე.

განახცადის შემოტანის წესი / დამატებითი ინფორმაცია

თუ თვლით რომ გაგაჩნიათ საჭირო კლასიფიკაცია და გამოცდილება ზემოთ აღწერილი თანამდებობების დასაკავებლად, გთხოვთ მოგვაწოდოთ თქვენი Curruculum Vitae ქვემოთ მითითებულ მისამართზე და შეავსოთ შესაბამისი განაცხადის ფორმა, რომელსაც იქვე მიიღებთ. განაცხადების მიღების ბოლო ვადაა 2002 წლის 23 დეკემბერი, პარასკევი, საღამოს 18:00 სთ.

კანდიდატი უნდა იყოს საქართველოს მოქალაქე.

ყველა მიღებული განაცხადი განიხილება. გასაუბრებაზე დაბარებული ყველა კანდიდატს დავუკავშირდებით არაუგვიანეს პარასკევისა, 2002 წლის 27 დეკემბერს.

კადრების დეპარტამენტი
"ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის მილსადენის კომპანია"
"ბი-პი" საქართველო
საქართველო, თბილისი, საბურთალოს ქუჩა N38.

ლარის ოფიციალური გაცვლითი კურსი აშშ დოლარის მიმართ 2002 წლის 12 დეკემბრის მდგომარეობით

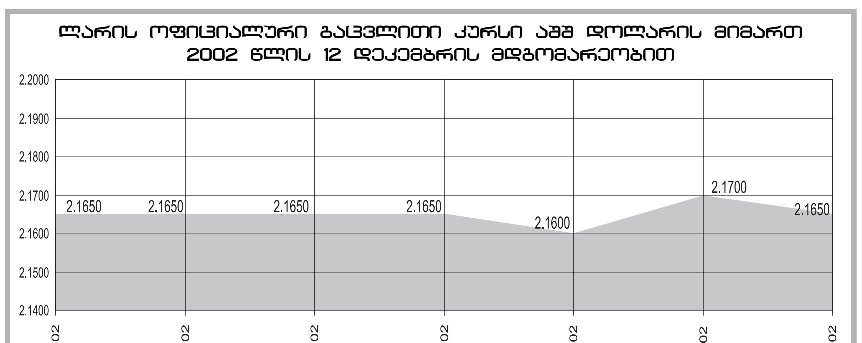

მსოფლიოს წამყვანი ვალუტების კროსკურსები

	UK£	US$	€uro	¥en
UK£		0.6361	0.641	0.0052
US$	1.5721		1.0073	0.0081
€uro	1.5601	0.9928		0.008
¥en	193.93	123.39	124.28	

2002 წლის 12 დეკემბრიდან უცხოური ვალუტების მიმართ ლარის ოფიციალური გაცვლითი კურსები:

ევრო	1	2.1797 ლარი
დიდი ბრიტანეთის გირვანქა სტერლინგი	1	3.4021 ლარი
შვეიცარიული ფრანკი	1	1.4783 ლარი
აშშ დოლარი	1	2.1650 ლარი
თურქული ლირა	1 000 000	1.4022 ლარი
იაპონური იენი	10	0.1755 ლარი
რუსული რუბლი	1	0.0680 ლარი
აზერბაიჯანული მანათი	1 000	0.4426 ლარი
სომხური დრამი	100	0.3698 ლარი
უკრაინული გრივნა	10	4.0602 ლარი

"რამდენი თანხა მიდის პარაზიტების ჯიბეში!"

პირველი გვერდიდან

"რამდენი თანხები მიდის პარაზიტების ჯიბეში!" – აღშფოთდა პრეზიდენტი და, ენერგეტიკაში კორუფციასთან ბრძოლის მიზნით, სახელმწიფო მინისტრთან მუდმივმოქმედი კომისიის შექმნა მოითხოვა. ამ კომისიაში კონტროლის პალატის, პროკურატურისა და უშიშროების სამინისტროს წარმომადგენლები უნდა გაერთიანდნენ. პრეზიდენტის თქმით, პროკურატურაში რეფორმა უნდა დაჩქარდეს, რათა ამ ორგანომ "ენერგოსაქმეების" გამოძიება აღარ დაამუხრუჭოს.

"ენერგონაძირალების კორუფციულ ჯიბეში 35-40 მილიონი ლარი ილექება," - განაცხადა უშიშროების მინისტრმა ვალერი ხაბურძანიამ და დასძინა, რომ **"საბითუმო ბაზარი, რომელიც კორუფციული სქემების აღმოსაფხვრელად შეიქმნა, თავად იქცა კორუფციის ბუდედ".** ენერგეტიკაში კორუფციის წინააღმდეგ ეფექტურად საბრძოლველად ხაბურძანია საგადასახადო სამსახურებისთვის საგამოძიებო უფლების მინიჭებას ითხოვს. კონტროლის პალატის უფროსს სულხან მოლაშვილს კი დამოუკიდებელი მარეგულირებელი ორგანოების შემოწმების უფლების მოპოვება სურს.

ენერგოკრიზისიდან თავის დასაღწევად "განსწავლულმა" დავით მირცხულავამ მთავრობას ურჩია ჯერ კიდევ სახელმწიფო საკუთრებაში დარჩენილი ჰიდროელექტროსადგურების პრივატიზაციის პროცესის დაჩქარება. მისი განცხადებით, ეს ქვეყანას ენერგოდეფიციტისაგან თავის დაღწევაში დაეხმარება.

ფასიანი ქაღალდების ეროვნული კომისიის თავმჯდომარეს მიხეილ ჯიბუტს კი ენერგოდეფიციტისგან თავის დაღწევისათვის აუცილებლად ელექტროენერგეტიკულ ბაზარზე თავისუფალი სატარიფო სისტემის გამოცხადება მიაჩნია: **"იმისათვის კი, რომ ტარიფი არ "გაიქცეს" და კონტროლიდან არ გამოვიდეს, თბილისში ბუნებრივი მონოპოლია უნდა მოისპოს და დენით ვაჭრობის უფლება ყველა მსურველს მიეცეს."** ჯიბუტი ვარაუდობს, რომ ამ ორი ნაბიჯის თანმიმდევრული გადადგმით ხელისუფლება ენერგოდეფიციტს რვა თვეში აღმოფხვრის.

მიხეილ ჯიბუტი, აგრეთვე, მიიჩნევს, რომ მთავრობამ დროულად უნდა გაარკვიოს შაჰდენიზის პროექტიდან საქართველოს კუთვნილი გაზის ბედიც. იგი შიშობს, რომ **"გაზი იქნება, თუმცა, შესაძლოა, ჩვენი სისტემა არ იყოს ამისთვის მზად". "აზერბაიჯანს აწყობს, შაჰდენიზის გაზი საქართველოს, რაც შეიძლება, დიდი რაოდენობით მიჰყიდოს,** - გამოეხმაურა მიხეილ ჯიბუტს პრეზიდენტი შევარდნაძე, - **ვინაიდან, მოგეხსენებათ, თურქეთის ბაზარი გაზით უხვად არის გაჯერებული".**

ქვეყნის მთავარი "პარაზიტოლოგები".

გაზის სექტორში არსებული პრობლემების მოგვარებას კი მთავრობა "თბილგაზის" ქალაქის მუნიციპალიტეტისთვის დაბრუნებითა და გაზის იმპორტის დამატებული ღირებულების გადასახადისაგან გათავისუფლებით აპირებს. **„თუ პარლამენტი არ მიიღებს გადაწყვეტილებას იმპორტირებულ გაზზე დღგ-ს მოხსნის შესახებ, მას მომავალი თაობების წინაშე მოუხდება პასუხისგება,"** – დაიმუქრა ედუარდ შევარდნაძემ. რაც შეეხება "თბილგაზის" მერიისთვის დაბრუნებას, ამ გადაწყვეტილებას დედაქალაქის მერი ვანო ზოდელავაც დაეთანხმა, ოღონდ იმ პირობით, რომ ბუნებრივი აირის საფასური მერიამ და ცენტრალურმა ბიუჯეტმა ერთობლივად და, თანაც, დღგ-ს გარეშე უნდა გადაიხადონ. **„თბილგაზს" მერიამ უნდა მიხედოს. წინააღმდეგ შემთხვევაში, პასუხი კითხვაზე, თუ რატომ არ არის გადახდილი გაზის საფასური, ქალაქის საკრებულოს წინაშე ჩვენ უნდა ვაგოთ ხოლმე,"** – გააფრთხილა პრეზიდენტმა მთავრობა. ცხადია, მათ აღარ დასჭირვებიათ შეხსენება, თუ როგორ "უყვარს" ქვეყნის მეთაურსა და მის "გუნდს" პასუხისგება საკუთარ საქციელზე.

რაც შეეხება "იტერასათვის" "აზოტის" პირდაპირი წესით მიყიდვის გაჭიანურებას, პრეზიდენტმა კიდევ ერთხელ მკაცრად მოითხოვა, მისი გადაწყვეტილება სასწრაფოდ შესრულდეს. **"გაზის შემოსვლა დაკავშირებულია სწორედ "აზოტის" პრივატიზაციასთან,** - განაცხადა მან, - **ამ დროს კი "იტერას" ყურამდე მივიდა ინფორმაცია, რომ ეს პროცესი ჭიანურდება და, შესაძლოა, გაზი შეგვიწყვიტონ!"** პარლამენტს კი მან სულგრძელად დაუტოვა უფლება, პოსტფაქტუმ განიხილოს "აზოტის" "იტერასათვის" მიყიდვის პროცესის მართებულობა. **"გაითვალისწინეთ, რომ გაზის გარეშე ეს ქიმკომბინატი ჯართია,"** – გაიმეორა მან.

საბოლოოდ, სათბობ-ენერგეტიკის მინისტრი თანამდებობაზე დარჩა. ენერგოკრიზისის მოგვარებაში კი პრეზიდენტმა თანადგომა "ეი-ი-ეს თელასის" გენერალურ დირექტორს იგნასიო ირიბარენს სთხოვა. არადა, ზუსტად ორი დღის წინ სწორედ შევარდნაძემ გადაუწურა წყალი "უხეირო" ამერიკულ კომპანიას. **"ჩვენ გვინდა, რომ თქვენ საქართველოში დარჩეთ, იმუშაოთ. როცა ტარიფის მომატებაში დახმარება გჭირდებოდათ, კომპენსაციების გადახდა საქართველოს მთავრობამ იდო თავს. ახლა დახმარება ჩვენ გვჭირდება, ამიტომ მეცხრე ბლოკის ნორმალური მუშაობა როგორმე უნდა უზრუნველყოთ,"** – მიმართა პრეზიდენტმა ირიბარენს.

მთავრობის სხდომიდან გამოსულმა იგნასიო ირიბარენმა კი გაოცება ვერ დამალა ენერგოკრიზისთან ბრძოლის ქართული მეთოდების გამო: **"ენერგეტიკაში მთავარია, იყოს გადახდა და შემოდიოდეს საკმარისი თანხები. საქართველოში კი ყველა ცდილობს, თვალი დახუჭოს ამ მთავარ პრობლემაზე და ყველას ენერგოსაქმეების გამოძიება სურს. მერწმუნეთ, სრულიად საკმარისია ერთი მარეგულირებელი ორგანო. მაგრამ თუ გამოძიების სურვილი არსებობს, იქნებ გაირკვეს, სად წავიდა ის 300 მილიონი ლარი, რომელიც ჩვენ სხვადასხვა ენერგოკომპანიებს გადავუხადეთ?".** მისი თქმით, "ეი-ი-ეს თელასს" დაფიქსირებული აქვს, თუ როდის, სად და რა ოდენობის თანხები გადარიცხა, თუმცა, მისგან ეს დოკუმენტაცია დღემდე არავის მოუთხოვია.

„ბი-პი"-ს ქართულ მედიასთან თანამშრომლობა სჭირდება

მაია ურუშაძე

"ბი-პიმ" საჭიროდ მიიჩნია, უფრო ახლო ურთიერთობები დაამყაროს ქართულ მასმედიასთან, რის გამოც გუშინ ჟურნალისტებს "ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის მილსადენის კომპანიის" აღმასრულებელი დირექტორი მაიკლ თაუნსენდი შეხვდა. მისი შეფასებით, გარემოს დაცვით ნებართვასთან დაკავშირებული პრობლემები, ნაწილობრივ, იმის ბრალიცაა, რომ საზოგადოებისთვის მილსადენის მარშრუტის ბორჯომის მონაკვეთზე გატარების ფაქტი მოულოდნელი აღმოჩნდა.

მომავალში "გაუგებრობებისგან" თავის დაზღვევის მიზნით, "ბი-პი" საზოგადოებასთან ურთიერთობების გაფართოებას გეგმავს. მაიკლ თაუნსენდის განცხადებით, "ბი-პის" მსოფლიოში ნავთობსადენების პროექტების განხორციელების დიდი გამოცდილება აქვს და, ამდენად, ენდობა ექსპერტებს, რომლებიც მილსადენს ბორჯომის მინერალური წყლებისთვის აბსოლუტურად უსაფრთხოდ მიიჩნევენ.

მაიკლ თაუნსენდი მცირე შეცდომას აღიარებს.

როგორც მაიკლ თაუნსენდმა აღნიშნა, "ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის მილსადენის" პროექტის ფარგლებში "ბი-პი" საქართველოში საზოგადოებრივი ინვესტირების პროგრამას განახორციელებს. კომპანია საქართველოში ექვსი მილიონი დოლარის დახარჯვას აპირებს იმ გარემოს დაცვითი, არქეოლოგიური კვლევისა და სხვადასხვა სოციალური ტიპის პროგრამების დასაფინანსებლად, რომელთაც მათ არასამთავრობო ორგანიზაციები შესთავაზებენ.

„ეი-ი-ეს ხრამი" სახელმწიფოს ულტიმატუმებს უყენებს

მას კონტრაქტის გაუქმებით უპირისპირდებიან

ქონების მართვის სამინისტრომ "ეი-ი-ეს ხრამთან" გაფორმებული მართვის კონტრაქტის გაუქმების პროცედურა დაიწყო. "ეი-ი-ეს ხრამის" ადმინისტრაციას ამის შესახებ წერილობით ეცნობა. მათ, თავის მხრივ, რჩევისათვის მიმართეს "ეი-ი-ესის" სათავო ოფისს.
გადაწყვეტილება ამ კონტრაქტის შეწყვეტის თაობაზე ქონების მართვის სამინისტრომ მას შემდეგ მიიღო, რაც "ეი-ი-ეს ხრამმა" ამ და ფინანსთა სამინისტროს ულტიმატუმი წაუყენა. სამინისტროებსა და "ეი-ი-ესს" შორის შეუთანხმებლობის შემთხვევაში, კერძო კომპანიასა და სახელმწიფო უწყებებს შორის დავას ლონდონის საარბიტრაჟო სასამართლო განიხილავს. თუ არბიტრაჟი "ეი-ი-ეს"-ხრამის მოთხოვნებს არ დააკმაყოფილებს და კონტრაქტის გაუქმების შესახებ გამოიტანს გადაწყვეტილებას, ჰიდროელექტროსადგურები "ხრამი-1" და "ხრამი-2" ისევ სახელმწიფოს დაქვემდებარებაში გადავა. ამ ორივე ჰესის სრული სიმძლავრე 200 მეგავატია, რაც თბილისის მოთხოვნილების მესამედს აკმაყოფილებს.

სოფო კვინტრაძე

1999 წელს კომპანია "ეი-ი-ესმა" 25 წლის ვადით სამართავად აიღო ჰიდროელექტროსადგურები - "ხრამი-1" და "ხრამი-2". ქონების მართვის სამინისტროსთან დადებული ხელშეკრულების თანახმად, "ეი-ი-ესს" უნდა მოეხდინა ორივე მათგანის რეაბილიტაცია. მათ შორის, "ხრამი-1"-სთვის ამერიკულ კომპანიას 9 650 000 დოლარის ინვესტიცია თავისი სახსრებით უნდა გამოეყო და ჰესის რეაბილიტაცია 2009 წლამდე დაესრულებინა; ხოლო "ხრამი-2" იაპონიის მთავრობის მიერ 1998 წელს საქართველოს ჰიდროელექტროსადგურებისათვის გამოყოფილი 45 მილიონი დოლარის კრედიტის ფარგლებში უნდა განახლებულიყო. მაგრამ იაპონიის მთავრობამ უკმაყოფილება გამოთქვა, რომ მათ მიერ გამოყოფილი კრედიტის ათვისება კერძო კომპანიას უნდა მოეხდინა. იაპონელებმა "ეი-ი-ესსა" და ქონების მართვის სამინისტროს შორის დადებული მენეჯმენტ-კონტრაქტის შეცვლა მოითხოვეს. **"იაპონელებმა მოითხოვეს დამატებითი გარანტიები და მენეჯმენტ-კონტრაქტის სასესხო ხელშეკრულებასთან შესაბამისობაში მოყვანა,"** – განმარტა ქონების მართვის მინისტრის მოადგილემ ომარ კიზივაძემ.

"ეი-ი-ეს ხრამის" ადმინისტრაცია უარს ამბობდა მენეჯმენტ-კონტრაქტის შეცვლაზე. მათ მიაჩნდათ, რომ მხოლოდ საქართველოს მთავრობასთან იყვნენ ანგარიშვალდებულნი. გარდა ამისა, ადმინისტრაცია აცხადებდა, რომ კრედიტი, რომელიც იაპონიის მთავრობამ გამოყო, თავის დროზე "ენერგოგენერაციის" ხელმძღვანელობამ გაფლანგა. ნორმალური ადამიანებისთვის ყველაზე გაუგებარი კი ისაა, რომ ამ კრედიტის ასავალ-დასავალი დაზუსტებით არც ერთმა საფინანსო უწყებამ არ იცის.

ქონების მართვის სამინისტროში აცხადებენ, რომ **"იაპონური კრედიტის ათვისება "ხრამი-2"-ზე უკვე დაწყებულია. ამ თანხის დაახლოებით 60 პროცენტი დანადგარების შემოტანას მოხმარდა. ამჟამად კი საჭიროა ჰესის გაჩერება და უშუალოდ რეაბილიტაცის პროცესის დაწყება"**, რასაც "ეი-ი-ესი" ეწინააღმდეგება. ქონების მართვის სამინისტრო, იაპონელთა მოთხოვნის საფუძველზე, "ეი-ი-ეს ხრამთან" მოლაპარაკებებს აწარმოებდა კონტრაქტში შესატანი ცვლილების თაობაზე. ომარ კიზივაძე აცხადებს, რომ "ეი-ი-ეს ხრამმა" ამ ცვლილების სანაცვლოდ წამოაყენა ორი ულტიმატუმი. როგორც აღინიშნა, "ხრამი-1-ზე" ინვესტიცია თავად "ეი-ი-ესს" უნდა განეხორციელებინა 2009 წლამდე, თუმცა კომპანიამ საინვესტიციო ვადის 2024 წლამდე გაგრძელება მოითხოვა. ქონების მართვის სამინისტრო მართვის კონტრაქტში ამგვარი ცვლილების შეტანას კატეგორიულად ეწინააღმდეგება.

"ეი-ი-ესის" მეორე მოთხოვნა ფინანსთა სამინისტროსა და საგადასახადო დეპარტამენტთან არსებული დავის მოგვარებას შეეხება. "ეი-ი-ეს ხრამს" მიაჩნია, რომ მას ნახევარი მილიონი ლარის ოდენობის თანხა ზედმეტად აქვს გადახდილი სახელმწიფოსთვის. "24 საათი" ამ ფაქტის გადამოწმებას შეეცადა; თუმცა, არც ფინანსთა სამინისტროში და არც საგადასახადო დეპარტამენტში არ ადასტურებენ ამ ინფორმაციას.

თუ 90 დღის ვადაში ქონების მართვის სამინისტრო და "ეი-ი-ეს ხრამი" შეთანხმებას ვერ მიაღწევენ, მაშინ მენეჯმენტ-კონტრაქტის მოშლის საკითხს ლონდონის საარბიტრაჟო სასამართლო განიხილავს.

ქუთაისის ავტოქარხნის დირექტორი უახლოეს დღეებში ალაპარაკდება

სოფიკო ჩხაიძე

ქუთაისის ავტოქარხნის დირექტორის საიდუმლოებით მოცული გაუჩინარება და გამოჩენა ქუთაისსა და მის გარეთ არაერთი ურთიერთბრალდების საფუძველი გახდა. ამჯერად გატაცების შემდეგ აგორებულ ბრალდებათა კორიანტელში ახალი ადრესატი გამოჩნდა – "ახალი მემარჯვენეები".

ქუთაისის ავტოქარხნის დირექტორის ამირან ნაცვლიშვილის გატაცების გახმაურებისთანავე არავის შეჰპარვია ეჭვი, რომ ეს გაუჩინარება ავტოქარხანაში მის მოღვაწეობას უკავშირდებოდა. ერთადერთი განსხვავებული აზრი ქუთაისელმა სამართალდამცველებმა გამოთქვეს, როცა იმაზე დაიწყეს საუბარი, რომ ნაცვლიშვილი შეცდომით ანუ სხვის ნაცვლად გაიტაცეს. ისე, საზოგადოებამ, დირექტორის გატაცებასთან ერთად, ავტოქარხანაში არსებული სიტუაციის შესახებ ბევრი რამ შეიტყო; თავდაპირველად თვით ავტოქარხანაში არსებულ დარღვევებსა და ამ დარღვევებში ნაცვლიშვილის წვლილზე ალაპარაკდნენ. ამას მოჰყვა, მავანთა მტკიცებით, დანგრევის პირას მისული ავტოქარხნის დირექტორის არაოფიციალური და საკმაოდ შთამბეჭდავი ქონებრივი დეკლარაციის მონაცემთა ჩამონათვალი. ისიც ითქვა, რომ ნაცვლიშვილს, ყველაფრის მიუხედავად, იმერეთის გუბერნატორი თემურ შაშიაშვილი მფარველობს. საპასუხოდ მალევე გაისმა იმავე შაშიაშვილის განცხადება იმის თაობაზე, რომ ნაცვლიშვილი ავტოქარხნის ხელში ჩაგდებით დაინტერესებული "შავი სამყაროს" წარმომადგენელთა მსხვერპლი გახდა. ეჭვმიტანილთა ვინაობა გუბერნატორს მეტად არ დაუკონკრეტებია. თუმცა, მისი მხრიდან "შავი სამყაროს" ხსენება ავტოქარხნის ხელში ჩაგდების მსურველთა რიცხვში სრულიად საკმარისი

ბონდო შალიკიანი

აღმოჩნდა, რომ გატაცებასთან მიმართებაში ამოტივტივებულიყო ქუთაისის ახლადარჩეული საკრებულოს წევრის ბონდო შალიკიანის სახელი. შალიკიანი "შავ" ძალებთან გუბერნატორს არაერთხელ გაუიგივებია; ახლა კი ამას ისიც დაემატა, რომ ოქტომბერში ავტოქარხნის აქციათა ნულოვან აუქციონზე გატანილი 30 პროცენტიდან შვიდი ბონდო შალიკიანმა შეიძინა.

მოკლედ, ნაცვლიშვილის გამტაცებლებთან შალიკიანის გაიგივება მარტივი მსჯელობის შედეგადაც კი ძალზე ადვილი იყო და, შესაბამისად, ეს ვერსია არაერთი გაზეთის ფურცელზე გაჩნდა. მაგრამ თავად შალიკიანს მიაჩნია, რომ ამგვარი მსჯელობის შედეგად დასკვნები მასთან დაპირისპირებულმა ერთმა კონკრეტულმა ძალამ გააკეთა და მასმედიას უკვე გამზადებული ვერსიები მიაწოდა. შალიკიანს პრესაში მის წინააღმდეგ აგორებული კამპანიის ინიციატორად მისი დიდი ხნის მოწინააღმდეგე თემურ შაშიაშვილი კი არ მიჩნია, არამედ შაშიაშვილის განცხადებებით ზურგგამაგრებული "ახალი მემარჯვენეები", რომლებთანაც უთანხმოება შალიკიანს ქუთაისის საკრებულოს არჩევნების დროს მოუვიდა.

"ნაცვლიშვილის ბავშვობის მეგობარი არ ვყოფილვარ, თუმცა მასთან არც უთანხმოება მქონია. უბრალოდ, აუქციონზე შევიძინე აქციები და ჩვენ ერთად ვაპირებდით ქარხნის აღორძინებას. 20 ნოემბერს გვქონდა კიდეც აქციონერთა შეხვედრა, სადაც მომავალი მუშაობის გეგმები დავსახეთ. ერთადერთი, ვინც ამ შეხვედრაზე არ მოსულა, ასევე ახალი აქციონერია, საკმაოდ მსხვილი პაკეტის მფლობელი, მაგრამ მისი ვინაობა ვერ დავადგინეთ. რაც შეეხება ჩემს წინააღმდეგ აგორებულ კამპანიას, არ მგონია, ნაცვლიშვილის გატაცება ჩემთვის შაშიაშვილს დაებრალებინა. ეს უფრო "ახალი მემარჯვენეების" გაკეთებული მგონია. ისინი ასეთი გზით ცდილობენ ქუთაისის საკრებულოს არჩევნებში ჩემი გამარჯვების გამო შურისძიებას", - თქვა გუშინ გამართულ პრესკონფერენციაზე ბონდო შალიკიანმა, რომელიც აპირებს სასამართლოში უჩივლოს გაზეთ "ტრიბუნას" მისი გატაცებაში დადანაშაულების გამო, თავის მხრივ, "ახალი მემარჯვენეები" აბსურდულს უწოდებენ შალიკიანის მხრიდან გამოთქმულ ვარაუდს.

"მას დიდი ფანტაზია ჰქონია, - განაცხადა ჩვენთან საუბრისას პარლამენტარმა, "ახალი მემარჯვენეების" რეგიონული სამსახურის უფროსმა ვალერი კვარაცხელიამ, - **შალიკიანის განცხადება აბსოლუტურად აბსურდულია. ჩვენ გაცილებით უფრო სერიოზული საქმეები გვაქვს, ვიდრე მის წინააღმდეგ ჭორების აგორებაა. იცით, რა მაფიქრებს? რატომ არაფერი თქვა მან იმის თაობაზე, რომ სამი დღის წინ ჩვენმა ფრაქციამ მას მხარი დაუჭირა და შეუძლებლად მიიჩნია ვარაუდებისა და ჭორების დონეზე ისეთი დანაშაულის ადამიანისთვის დაბრალება, როგორიც გატაცებაა. ასეთი გულმავიწყობა ეჭვს აჩენს, რომ ჩვენი დადანაშაულება შალიაკიანს რალაცაში დასჭირდა. რაში – ამის თქმა, ჯერჯერობით, მიჭირს".**

ცხადია, ავტოქარხნის დირექტორის გატაცების ირგვლივ გავრცელებულ ჭორებს ვერავინ მოჰფენს ნათელს თავად ამირან ნაცვლიშვილის გარდა. ის კი, ჯერჯერობით, დუმს. მართალია, იგი 14 საათის განმავლობაში აძლევდა ჩვენებას ქუთაისელ სამართალდამცველებს, მაგრამ ამ ჩვენების დეტალების გახმაურებისგან ორივე მხარე თავს იკავებს. გუშინ შალიკიანის პრესკონფერენციაზე მყოფმა ამირან ნაცვლიშვილის დამ ჟურნალისტებს უთხრა, რომ უახლოეს დღეებში გამტაცებელთაგან თავდაღწეული ნაცვლიშვილი თავისი გატაცების თაობაზე საჯარო განცხადებას გააკეთებს.

სტუმარ-მასპინძლობა 21-ე საუკუნის საქართველოში

ხათუნა ჯანბირაშვილი

გუშინწინ, ყვარლის რაიონის სოფელ გრემში, ჩოჩქოლი და დიდი ხმაური იყო. ვანო ბაბლიაშვილის ოჯახში მომხდარმა მკვლელობამ თითქმის მთელი სოფელი გარეთ გამოიყვანა. ოჯახში სტუმრად მისულმა ორმა პიროვნებამ ბაბლიაშვილების სახლში სროლა დაიწყო. რაიონის სამართალდამცველები შემთხვევის ადგილზე იმ დროს მივიდნენ, როცა ვანო ბაბლიაშვილის სახლიდან ავტომატით გამოვარდნილ ერთ-ერთ სტუმარს ბაბლიაშვილების მეზობლები დასაჭერად მისდევდნენ. ხანმოკლე დევნის შემდეგ სოფლის მოსახლეობამ და პოლიციელებმა შეძლეს თავდამსხმელის ხელში ჩაგდება. **"მომარჯვებულ ავტომატში ტყვიები აღარ ჰქონდა, თორემ სიამოვნებით ამოწყვეტდა ყველას. ერთი ტყვია, რომელიც მჭიდში იყო დარჩენილი, გამაფრთხილებელი გასროლისთვის გამოიყენა",** – გვითხრა ყვარლის რაიონის პოლიციის უფროსმა გივი ბეგიაშვილმა.

ყველაფერი კი იმით დაიწყო, რომ დილით ვანო ბაბლიაშვილს ორი სტუმარი ეწვია: ერთი – ძველი ნაცნობი, მეორე - უცნობი. მასპინძელმა სტუმრები სახლში შეიპატიჟა და სუფრა გაუშალა. ქეიფის შემდეგ სტუმრებმა მასპინძლის ოჯახი დატოვეს; თუმცა, დაახლოებით ნახევარ საათში უკან დაბრუნდნენ და სროლა დაიწყეს. ოჯახის უფროსი ერთ-ერთის ნასროლმა ტყვიამ იმსხვერპლა. თავდამსხმელთაგან ერთმა გაქცევა და მიმალვა მოახერხა, მეორე კი, როგორც გითხარით, პოლიციელებმა და ვანო ბაბლიაშვილის მეზობლებმა შეიპყრეს.

ჩვენი ინფორმაციით, მეზობლის მკვლელობით აღელვებულ გრემელებს პოლიციელებმა ძლივს გამოგლიჯეს ხელიდან დაკავებული თელაველი ვაშაკაშვილი. როგორც შევიტყვეთ, ვაშაკაშვილი, სხვადასხვა მძიმე დანაშაულებების გამო, ძებნილად იყო გამოცხადებული. მას ყაჩაღობისთვის უკვე მოხდილი აქვს ოთხწლიანი პატიმრობა. სამართალდამცველებმა გუშინ ვაშაკაშვილი ვერ დაკითხეს, რადგან პოლიციელებთან და გრემელებთან წინააღმდეგობის გაწევისას დაზიანებები მიიღო. **"ჯერჯერობით, საგამოძიებო მოქმედებას ვერ ვატარებთ. გარდაცვლილის მეუღლისგან მისი ამოცნობის პროცედურა ჯერ არ ჩატარებულა; ველოდებით ექიმის ნებართვას – შესაძლებელია თუ არა მისი დაკითხვა",** - განაცხადა ჩვენთან საუბრისას ყვარლის რაიონის პროკურორმა ლექსო ფერიაშვილმა.

ჩვენი ინფორმაციით, სამართალდამცველებს დადგენილი აქვთ მეორე თავდამსხმელის ვინაობაც, რომელმაც მიმალვა მოახერხა, თუმცა მის სახელსა და გვარს მკაცრად ასაიდუმლოებენ.

ერთი სიტყვით, მკვლელობის მოტივი, ჯერჯერობით, გაურკვეველია. სტუმრის ქურთუკის ჯიბეში სამართალდამცველებმა აღმოაჩინეს ორი ხელყუმბარა, ავტომატის ოთხი მჭიდი და 115 საბრძოლო ვაზნა.

"რამდენიმე ვერსიაზე ერთდროულად ვმუშაობთ, ვინაიდან დაკავებულთან საგამოძიებო მოქმედების ჩატარება ჯერ კიდევ ვერ ხერხდება, ბევრი რამ გაურკვეველია და არც სავარაუდო ვერსია გამოკვეთილა", - აცხადებენ რაიონის სამართალდამცველები და წინასწარმეტყველებენ ვაშაკაშვილთან ერთად მყოფი, უკვე დადგენილი პიროვნების უახლოეს საათებში დაკავებას.

პრისინგი

მოსამართლის შეცდომის გასწორებას წელიწადზე მეტი დასჭირდა

სოფიკო ჩხაიძე

ქართული სამართალწარმოება რომ კურიოზებით ძალზე მდიდარია, საიდუმლო არავისთვისაა. მაგრამ საქმე ის გახლავთ, რომ ამ სფეროში მომხდარ კურიოზებს ხშირად იუმორით ვერ შეხედავ იმ უბრალო მიზეზის გამო, რომ მასთან ადამიანის ბედია დაკავშირებული. მაგალითად, ნამდვილად სასაცილოა იმის გაგება, რომ ადამიანი ისე გაასამართლეს და პატიმრობაც მიუსაჯეს, მის წინააღმდეგ სისხლის სამართლის საქმე არ აღძრულა, თუმცა სიცილის გუნებაზე ნამდვილად აღარ დადგებით იმის გაგებისთანავე, რომ ამ კურიოზული სიტუაციის გამო ახალგაზრდა კაცი წელიწადზე მეტხანს ციხეში უკანონოდ იჯდა.

"24 საათი" უკვე წერდა იმის თაობაზე, როგორ მიიყვანეს ქართველმა სამართალდამცველებმა სასამართლო განხილვამდე საქმე, რომელიც არ აღძრულა; მეტიც, რაიონულმა სასამართლომ პაატა დეისაძეს არაღძრულ სისხლის სამართლის საქმეზე შვიდწლიანი პატიმრობა მიუსაჯა.

საქმე ის გახლავთ, რომ დეისაძეს ყაჩაღური თავდასხმა ბრალდება, თუმცა თავად ირწმუნება, რომ ამგვარი დანაშაულის ჩადენის შესახებ აღიარება პოლიციელებმა ცემა-წამების შედეგად გამოსძალეს.

უკვე საოლქო სასამართლოში, ამ საქმის სააპელაციო წესით განხილვისას კი, მოსამართლემ არც განიხილა ადვოკატის შუამდგომლობა, რომლის თანახმადაც სისხლის სამართლის საქმის აღუძრავად ჩატარებული ყველა საგამოძიებო მოქმედება უკანონოა და ისინი არ უნდა იქნას მხედველობაში მიღებული. რა იყო მაშინ მოსამართლის მხრიდან ამ შუამდგომლობის განხილვაზე უარის მიზეზი, ძნელი სათქმელია, თუმცა ფაქტია, რომ, "24 საათში" ამ საქმის თაობაზე წერილის გამოქვეყნების შემდეგ, იმავე მოსამართლესთან იმავე ადვოკატის მიერ იმავე საქმეზე ოდნავ სახეცვლილი შუამდგომლობა დაკმაყოფილდა და პაატა დეისაძე გუშინ სასამართლოს დარბაზიდან გაათავისუფლეს, პატიმრობაში გატარებული დრო კი უკანონოდ ჩაითვალა.

პაატა დეისაძის საქმის არსებითი განხილვა მომავალშიც გაგრძელდება. სასამართლო სხდომებზე ეჭვმიტანილი ახლა უკვე ციხიდან კი არა, შინიდან მივა. მისი ადვოკატი კი თითქმის დარწმუნებულია, რომ მოსამართლე აქაც გამოიჩენს სამართლიანობას და რაიონული სასამართლოს განაჩენს გააუქმებს, ანუ პაატა დეისაძე სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობისაგან მთლიანად გათავისუფლდება.

შვეიცარიელები ოქონას ტრიპტიკონის საქართველოში დაბრუნების მომხრეები არიან

პირველი გვერდიდან

ამიტომ, ვიდრე ბერნის სასამართლოსგან თავდებით გათავისუფლებული ზემლიანიკოვი მართლმსაჯულებას დაუმტკიცებს, რომ ქართული ხატი ქირურგი მამისგან მემკვიდრეობით მიიღო, ამ უკანასკნელს კი ერთ-ერთმა პაციენტმა აჩუქა, მანამდე ქართული დელეგაცია ბერნში ჩავიდა და შვეიცარიის კონფედერაციის საგარეო საქმეთა და იუსტიციისა და პოლიციის ფედერალურ დეპარტამენტებს საქმიანი ვიზიტით ესტუმრა.

უშიშროების სამინისტროს საზოგადოებასთან ურთიერთობის ბიუროს უფროსმა ნიკა ლალიაშვილმა გუშინ გამართულ ბრიფინგზე მასმედიას სწორედ ამ შეხვედრის ანგარიში ჩააბარა.

ნიკა ლალიაშვილის ინფორმაციით, ქართულმა დელეგაციამ, რომლის შემადგენლობაშიც უშიშროების მინისტრის მოადგილე ლაშა ნაცვლიშვილიც შედიოდა, შეხვედრაზე ის ინფორმაცია წარადგინა, რომელსაც ქართული მხარე ოქონას ტრიპტიკონის შესახებ ფლობდა, კერძოდ, შვეიცარიულ მხარეს გადასცა ის კატალოგები, ისტორიული ნარკვევები და მონოგრაფები, სადაც მოხსენიებული იყო ოქონას ტრიპტიკონი.

"ამასთან, მასპინძლებს განემარტათ ისიც, რომ 1989-91 წლებში ყოფილი სამხრეთ ოსეთის ტერიტორიაზე მიმდინარეობდა შეიარაღებული კონფლიქტი, რომლის დროსაც დამნაშავე პირებმა ისარგებლეს განუკითხაობით და მოიპარეს ტრიპტიკონი, რომელიც 1991 წლამდე ცხინვალის მუზეუმში ინახებოდა," – აღნიშნა ნიკა ლალიაშვილმა.

როგორც უშიშროების სამინისტროს საზოგადოებასთან ურთიერთობის ბიუროს უფროსი ირწმუნება, შვეიცარიის კონფედერაციის იუსტიციისა და პოლიციის ფედერალური დეპარტამენტის ხელმძღვანელობა კმაყოფილია მიწოდებული მასალებით და მხარს უჭერს ეროვნული საგანძურის საქართველოში დაბრუნებას.

"დელეგაციის ვიზიტი შეიძლება შეფასდეს, როგორც უმნიშვნელოვანესი ნაბიჯი ტრიპტიკონის სამშობლოში დაბრუნების საქმეში. საქართველოს საელჩოსა და უშიშროების სამინისტროს მიერ გაწეული სამუშაო გვაძლევს იმის იმედს, რომ ეროვნული საგანძური, შესაბამისი პროცედურების შემდეგ, სამშობლოში დაბრუნდება," – ასეთ იმედიან ნოტაზე დაასრულა გუშინდელი ბრიფინგი უშიშროების სამინისტროს წარმომადგენელმა.

თუმცა, საბოლოოდ ყველაფერი მაინც შვეიცარიელი მოსამართლის - კერონ ბარბიეს გადაწყვეტილებაზე იქნება დამოკიდებული, რომელმაც საქმის არსებითი განხილვა უკვე დაიწყო.

შეგახსენებთ, 1925 წელს სპილოს ძვლისა და 30 ვერცხლის ფირფიტისგან შემდგარი X-XII საუკუნის ტრიპტიკონი, იმჟამინდელი ხელისუფლების მოთხოვნით, ოქონას ეკლესიიდან ცხინვალის მუზეუმში გადაიტანეს. ბოლო წლებში კი, მას შემდეგ, რაც ე.წ. სამხრეთ ოსეთის ტერიტორიაზე ქართული იურისდიქცია აღარ ვრცელდება, ცხინვალის მუზეუმიდან რამდენიმე ძვირფასი ქართული ნივთი, მათ შორის, ოქონას ტრიპტიკონიც დაიკარგა. დაკარგული საგანძურის შესახებ, ამის გარდა, სხვა ინფორმაციის მოპოვება ქართულმა მხარემ ვერ მოახერხა.

აქედან გამომდინარე, პროცესის დასრულებამდე ვერაფერს ვიტყვით, უნდა დავემდუროთ თუ არა მოსკოველ ზემლიანიკოვს, რადგან, რომ არა ამ რუსის სურვილი, ქართული ხატით მილიონერი გამხდარიყო, შეიძლება, ვერასოდეს გაგვეგო, სად იმყოფებოდა ძვირფასი ხატი..

პრეცედენტი

სასამართლოს მიერ გამტყუნებული ისევ სასამართლომ იხსნა

თეიმურაზ ფურცხვანიძეს, რომელსაც ბრალად ედებოდა სხვა პირებთან ერთად ადამიანის გატაცება სიცოცხლისათვის საშიში ძალადობის მუქარით, მოქალაქეთა პირადი ქონების გამოძალვა, ავტომანქანის გატაცება, ბადრაგირებისას გაქცევა და საბრძოლო მასალის უკანონოდ შენახვა, ქუთაისის რაიონულმა სასამართლომ ცხრაწლიანი პატიმრობა მიუსაჯა. ორი წლის შემდეგ კი აღმოჩნდა, რომ თეიმურაზ ფურცხვანიძე გამოძიების მიერ წაყენებულ ბრალდებებში უდანაშაულო იყო და სასამართლომაც მას სულ ტყუილად მიუსაჯა ხანგრძლივი ვადით თავისუფლების აღკვეთა.

ხათუნა ჯანბირაშვილი

თეიმურაზ ფურცხვანიძის საქმე იმ შემთხვევებს განეკუთვნება, როცა გამოძიებასთან ერთად და გამოძიების მსგავსად, მართლმსაჯულებაც სცოდავს ხოლმე და საკუთარ საქმიანობაში სტატისტიკური მონაცემების გაზრდის მიზნით, უდანაშაულო ადამიანების საზოგადოებისგან იზოლირებას ახდენს.

ხშირად მოსამართლეები კანონით გათვალისწინებული შინაგანი რწმენის გამოყენებით ხელმძღვანელობენ და უხეშად არღვევენ საპროცესო კოდექსით გათვალისწინებულ მთელ რიგ მუხლებს, რომლებიც მტკიცებულებათა უტყუარობას მოითხოვენ. მართლმსაჯულების მსახურნი ხშირად არაფრად აგდებენ წესს, რომლის მიხედვითაც, კანონის დარღვევით მიღებულ მტკიცებულებას იურიდიული ძალა არ გააჩნია. ზოგიერთი მოსამართლისთვის უცნობია ის კანონიც, რომლითაც საქმის გარემოებათა გამოკვლევა უნდა იყოს ყოველმხრივი, ობიექტური და სრული. ერთნაირად უნდა გაირკვეს ეჭვმიტანილისა და ბრალდებულის როგორც მამხილებელი, ასევე გამამართლებელი მტკიცებულებები და პასუხისმგებლობის დამამძიმებელი და შემამსუბუქებელი გარემოებები. ქართულ სამართალწარმოებაში არც ისე იშვიათია შემთხვევები, როცა სასამართლოს მხრიდან ფორმალური ხასიათი აქვს ისეთი მნიშვნელოვანი მოთხოვნების დაცვის აუცილებლობას, როგორებიცაა უდანაშაულობის პრეზუმპცია, პიროვნების ხელშეუხებლობა, მისი პატივისა და ღირსების დაცვა.

თეიმურაზ ფურცხვანიძის საქმის ხელმეორედ განხილვისას ზემოთ ჩამოთვლილი ყველა დარღვევა გამოვლინდა და საბოლოოდ ფურცხვანიძე წინასწარი გამოძიებისა და მართლმსაჯულების უკანონობის მსხვერპლი აღმოჩნდა. საქმის შესწავლისა და ხელახალი სასამართლო გამოძიების შემდეგ უზენაესმა სასამართლომ ქუთაისის საოლქო სასამართლოს მიერ თეიმურაზ ფურცხვანიძისთვის გამოტანილი განაჩენი გააუქმა და მსჯავრდებულს მხოლოდ ერთი ბრალდება – საბრძოლო მასალის უკანონოდ შენახვა დაუტოვა.

საბრალდებო დასკვნის მიხედვით, თეიმურაზ ფურცხვანიძემ, რამდენიმე კაცისაგან შემდგარ ჯგუფთან ერთად, ძალადობით გაიტაცა ქუთაისელი კარდუ კუხიანიძე, რომლის ვაჟიც სანკტ-პეტერბურგში შეძლებულად ცხოვრობდა. გამტაცებლები სისტემატურად უკავშირდებოდნენ გატაცებულის შვილს და საკმაოდ სოლიდურ თანხას სთხოვდნენ. ცოტა ხანში სამართალდამცველებმა კუხიანიძის გატაცების საქმეზე რამდენიმე პიროვნება დააკავეს. მას შემდეგ, რაც ფურცხვანიძის სახლში ჩატარებული ჩხრეკისას 30 ცალი საბრძოლო ვაზნა იპოვეს, ფურცხვანიძეზე, როგორც გამტაცებელზე, ძებნა გამოცხადდა. თეიმურაზ ფურცხვანიძე მოსკოვის "ბირულევო-ვოსტოჩნოეს" შინაგან საქმეთა განყოფილების თანამშრომლებმა დააკავეს. იმ პერიოდში მოსკოვში მყოფმა იმერეთის შინაგან საქმეთა მთავარი სამმართველოს ორგანიზებულ დანაშაულთან ბრძოლის განყოფილების ინსპექტორმა სოსლან ონიანმა მოსკოვის "ბირულევო-ვოსტოჩნოეს" განყოფილებაში ხელწერილით ჩაიბარა ფურცხვანიძე მისი საქართველოში ეტაპირების მიზნით. მან დაარღვია მოქმედი ინსტრუქცია და კერძო ტაქსით მოახდინა მისი ბადრაგირება "ვნუკოვოს" აეროპორტისკენ. ფურცხვანიძემ ერთ-ერთ შუქნიშანთან შეჩერებისას მოახერხა ავტომანქანიდან გადახტომა და გაქცევა. თუმცა, ცოტა ხანში ის მაინც აღმოჩნდა ქუთაისელ სამართალდამცველთა ხელში.

ერთი სიტყვით, უზენაესმა სასამართლომ ქუთაისელი მოსამართლის განაჩენი დაიწუნა და გააუქმა მის მიერ დადასტურებული თეიმურაზ ფურცხვანიძის ბრალეულობა კარდუ კუხიანიძის გატაცებაში.

"საქმის მასალებით არ არის დადასტურებული, ხოლო ბრალდების მხარემ საქმის სასამართლოში განხილვისას ვერ წარმოადგინა ვერც ერთი უტყუარი მტკიცებულება და საბუთი; სასამართლო კოლეგიის განაჩენი დამყარებულია მხოლოდ ამავე საქმეზე მსჯავრდებულ პირთა წინასწარი გამოძიების პირველ ეტაპზე მიცემულ ჩვენებებზე, რაც გამოძიების მომდევნო ეტაპზე მათ გადათქვეს. სხვა რაიმე ობიექტური მასალა კი ამ ეპიზოდში მოპოვებული არ ყოფილა; საქმის სასამართლოში განხილვისას არ დაკითხულა არც ერთი მოწმე ან დაზარალებული, რომლებიც დაადასტურებდნენ ფურცხვანიძის მონაწილეობას კარდუ კუხიანიძის მოტაცებასა და მისთვის თავისუფლების უკანონო აღკვეთაში. სასამართლო კოლეგიამ უსაფუძვლოდ უარყო ფურცხვანიძის ალიბი, რაც უტყუარად დადასტურდა საქმეზე დაკითხულ მოწმეთა ჩვენებებით. სასამართლო კოლეგიამ კანონის დარღვევით მიღებული მტკიცებულებები გამოიყენა, განაჩენი დამყარებულია არაკანონიერ მტკიცებულებებზე", - ეს იმ დარღვევათა მოკლე ჩამონათვალია, რასაც ადგილი ჰქონდა ქუთაისის სასამართლოში ფურცხვანიძის საქმის განხილვისას. უზენაესმა სასამართლომ ქვედა ინსტანცია იმაშიც დაადანაშაულა, რომ რაიონულ სასამართლოში შესული საქმის განხილვა ოთხი თვის დაგვიანებით დაიწყო, ხოლო საქმის განხილვის დაწყებიდან შვიდი თვის თავზე სასამართლო კოლეგიას დაკითხული ჰყავდა მხოლოდ სამი მოწმე. **"სასამართლომ ყოვლად დაუსაბუთებლად გადააბრალა საქმის განხილვის გაჭიანურება განსასჯელის ინტერესების დამცველ ადვოკატს, სასამართლო განხილვა მიმდინარეობდა ცალმხრივად და ტენდენციურად, სასამართლო კოლეგიამ ბრალდების ფუნქცია შეასრულა და არ დაიცვა პროცესის აღიარებული შეჯიბრითობის პრინციპი",** - ასე გააკრიტიკეს უზენაესი სასამართლოს საკასაციო პალატაში ფურცხვანიძის საქმესთან დაკავშირებული ქუთაისელი კოლეგების საქმიანობა. რაც შეეხება ბადრაგირებისას გაქცევის ბრალდებას, უზენაესი სასამართლოს საკასაციო პალატამ ფურცხვანიძე ამაშიც გაამართლა, რადგან მოსამართლეების - ტურავას, ისაევისა და გოგელიას - აზრით, ფურცხვანიძის ექსტრადიციისთვის არ ყოფილა მომზადებული საჭირო დოკუმენტაცია. **"დაირღვა მინსკის კონვენცია სამართლებრივი ურთიერთდახმარების შესახებ. პოლიციის მუშაკმა ყოველგვარი სამართლებრივი საფუძვლის გარეშე ჩაიბარა ფურცხვანიძე მოსკოვში და კერძო ტაქსით გადაჰყავდა, რაც არ შეიძლება შეფასდეს ბადრაგირებად. ამდენად, ასეთ დროს დაკავებულის გაქცევა არ შეიძლება შეფასდეს, როგორც ბადრაგირებისას გაქცევა. ამიტომ განაჩენი უნდა გაუქმდეს და საქმე წარმოებით შეწყდეს."** უზენაესი სასამართლოს ამ საბოლოო ვერდიქტით მსჯავრდებული თეიმურაზ ფურცხვანიძე, რომელსაც გამამტყუნებელი განაჩენის გამო უკვე ორი წელი ჰქონდა ციხეში გატარებული, გამართლდა და დარჩენილი შვიდწლიანი პატიმრობა უკან დარჩა.

მოკლედ

თბილისი. იმერეთის შს სამხარეო სამმართველოს მიერ ჩატარებული ფართომასშტაბიანი ოპერატიული ღონისძიებების ფარგლებში გამოვლენილ იქნა სამართალდარღვევის 250-ზე მეტი ფაქტი; გაიხსნა განზრახ მკვლელობის 2 დანაშაული. **"კავკას-პრესი"**

■ ■ ■

თბილისი. თბილისში დააკავეს განზრახ მკვლელობისათვის ძებნილი დენის სტარიგანი. მან ურთიერთშელაპარაკებისას მოკლა ომარ ბაღაშვილი. **"კავკას-პრესი"**

■ ■ ■

ზუგდიდი.. როგორც სამეგრელო-ზემო სვანეთის შს სამმართველოს უფროსმა ელგუჯა ჯამბურიამ განაცხადა, რეგიონში მეტად გამწვავებული კრიმინოგენული ვითარების გამო, იქ სპეციალურ ჯგუფებს შეიყვანენ, რომლებიც კონკრეტულ დავალებებს შეასრულებენ. **"კავკას-პრესი"**

■ ■ ■

თბილისი. "სლავნეფტის" ვიცე-პრეზიდენტის ჯამბულ ტყებუჩავას დედის - ელენე ტყებუჩავას გამტაცებლები ნათესავებს მძევლის გასათავისუფლებლად აქტიური მოქმედებებისაგან თავის შეკავებისაკენ მოუწოდებენ, რაც 16 ნოემბერს მიიღებულ წერილშია დაფიქსირებული. ბიზნესმენი დედის გათავისუფლებისათვის აფხაზ და ქართველ სამართალდამცავებს კარგ ანაზღაურებას ჰპირდება. **"ინტერ-პრესი"**

■ ■ ■

გორი. სოფელ ტინისხიდში მცხოვრები ნონა ავაზნელის განცხადებით, ამავე სოფელში მცხოვრებმა მიხეილ ბერიკაშვილმა მისი 10 წლის ქალიშვილის გაუპატიურება სცადა. 75 წლის ბერიკაშვილი მცირეწლოვანი ლიკა ავაზნელის გაუპატიურების მცდელობას არ უარყოფს. **"ინტერ-პრესი"**

■ ■ ■

გორი. დემურ გუზიაშვილი თანაკლასელმა დავით მსხალაძემ "ვინჩესტერის" ტიპის ცეცხლსასროლი იარაღიდან გასროლით მოკლა. დაჭრილია მისი მეორე მეგობარი გიორგი ჭიპაშვილი. **"ინტერ-პრესი"**

■ ■ ■

გორი. ქარელში იამზე პესტაევი დააკავეს, რომელმაც რამდენიმე დღის წინ თავისი ახალშობილი ბავშვი მდინარეში გადააგდო. **"ინტერ-პრესი"**

■ ■ ■

გორი. გორის პოლიციის მიერ ჩატარებული ერთკვირიანი საგანგებო ოპერატიული ღონისძიების შედეგად ათი ძებნილი დააკავეს, ამოღებულია დიდი ოდენობით საბრძოლო იარაღი. **"ინტერ-პრესი"**

მერიის თათბირიდან დავალება „დაიკარგა“

ქალაქის მთავრობის დამტკიცებით გართული მერი ტრადიციას მაინც არ ღალატობს და ყოველ ორშაბათს, თათბირზე, თბილისის პრობლემებზე მსჯელობს. მეტიც, 9 დეკემბერს გამართულ შეკრებაზე ზოდელავამ წინა თათბირზე გაცემული, მაგრამ შეუსრულებელი დავალებებიც გაიხსენა. მაგალითად, 9 აპრილის ბაღში მშენებლობა რომ დღემდე არ შეჩერებულა და ჩაიკოვსკის ქუჩაზე მდებარე ავარიული სახლის მობინადრეთა ბედი კვლავ გაურკვეველია. თუმცა, ვერ ვიტყვით, რომ თათბირზე გაცემული ყველა დავალება ასეთ ყურადღებას იმსახურებს, ბევრი მათგანი უგზო-უკვლოდაც იკარგება.

ნანა ქადაგიშვილი

როგორც გვითხრეს, მერის დავალებების გზაში დაკარგვის მიზეზი ძალზე მარტივი ყოფილა. შეიძლება, მდივანს მისი ჩაწერა გამორჩა და დავალებამ მის შემსრულებელ სამსახურამდე ამიტომაც ვერ მიაღწია. ორი კვირის წინანდელ თათბირზე გაჩნდა იდეა, რომ მშენებელ კომპანიებს აშენებული შენობის მიმდებარე ქუჩების მოპირკეთებაც დაევალოს. როგორც მერიაში ამბობენ, ეს საკითხი მოსაფიქრებელ-მოსაგვარებლად ქალაქის კეთილმოწყობის სამსახურს გადაეცა. თუმცა, აქ მსგავსი დავალების შესახებ არავის არაფერი სმენია.

როგორც სამშენებლო კომპანია "აქსისში" გვითხრეს, მათ მხოლოდ მშენებარე შენობის გვერდით მდებარე ავარიული საცხოვრებელი სახლების გამაგრება ევალებათ. მიმდებარე ქუჩების მოპირკეთება კი იურიდიულად არ მოეთხოვებათ - ეს კომპანიის ნებაა.

არადა, თათბირზე გაჩენილი იდეის განხორციელება ქალაქის ბიუჯეტს ცოტათი მაინც შეეშველებოდა. ამ იდეის დაკანონების წინააღმდეგი არც სამშენებლო კომპანიები უნდა იყვნენ. მრავალსართულიანი თანამედროვე სტილის სახლების მშენებელ კომპანიებს მიმდებარე ქუჩების შეკეთება დიდად არ დააზარალებს, თანაც, ეს მათთვის პრესტიჟის საქმეც არის. "ჩვენს მიერ აშენებული სახლების ირგვლივ ქუჩებს ისედაც ვაკეთებთ. ლამაზ სახლს მისასვლელიც ნორმალური უნდა ჰქონდეს", - გვითხრეს "აქსისში". ამ კომპანიას მიაჩნია, რომ თუ მერიის ხელმძღვანელობა თათბირზე გაჩენილი და იქვე დაკარგული იდეის განხორციელებას ხელს მოკიდებს, დიდ წინააღმდეგობას არ წააწყდება.

ინფორმაცია

არავინ მოგატყუოთ!

დასაქმების სახელმწიფო სამსახურში ვაკანტური ადგილების დაკავების მსურველთათვის სპეციალური განცხადება გააკეთა შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრომ. მოგეხსენებათ, შაბათს უნივერსიტეტის მაღლივ კორპუსში გაიმართება გამოცდა-ტესტირება აღნიშნულ სამსახურში მუშაობის მსურველთათვის.

როგორც შჯსდ მინისტრის მოადგილე ვასილ ჭეიშვილი აცხადებს, გამოჩნდნენ ადამიანები, რომლებიც სამსახურის მაძიებლებს, საზღაურის ფასად, დახმარებას ჰპირდებიან. "ეს შეუძლებელია, ვინაიდან ტესტები გამოცდებამდე ყველასთვის მიუწვდომელია. ის ერთი ადამიანის ხელშია. ასე რომ, არავინ მოგატყუოთ", - ამბობს ვასილ ჭეიშვილი. 200 ვაკანტურ ადგილზე შეტანილია 800 განცხადება. **"24 საათი"**

საავტომობილო გზებზე ავტოტრანსპორტის მოძრაობა ისევ შეზღუდულია

გუშინ გაიხსნა ზვავსაშიშროების გამო ჩაკეტილი თბილის-ყაზბეგის გზის ჯვრის უღელტეხილის მონაკვეთი. მცხეთა-ყაზბეგი-ლარსის საავტომობილო გზის ფასანაური-კობის მონაკვეთზე, ასევე, ზუგდიდი-ჯვარი-ხაიში-მესტია-უშგულის, დიდი დმანისი-დმანისი-გომარეთი-ბედიანის, ქუთაისი-ტყიბული-ამბროლაურის, მარნეული-თეთრიწყარო-წალკის, თბილისი-კოჯორი, წალკა-ნინოწმინდის, კოდა-თეთრიწყაროს, თეთრიწყლები-თელავის საავტომობილო გზებზე ავტოტრანსპორტის მოძრაობა ისევ შეზღუდულია. **მედია-ნიუსი**

პრობლემები სამღერეთის ქუჩაზე

თბილისის სამუსიკო საშუალო სკოლა-ინტერნატში (სამღერეთის ქ. №13) ელექტროენერგიისა და გათბობის საშუალებების დეფიციტია. სკოლა-ინტერნატის შენობას ბოლო 15 წლის განმავლობაში რემონტი არ ჩატარებია. აპრილში მომხდარი მიწისძვრის შემდეგ ყველაზე მეტად საკონცერტო დარბაზი დაზიანდა. ამჟამად იგი დალუქულია და ღონისძიებები ერთ-ერთ ოთახში ტარდება. სკოლა-ინტერნატთან ფუნქციონირებს „საძინებელი კორპუსი", სასადილო, რომლითაც მოსწავლეების გარკვეული ნაწილი სარგებლობს. სკოლაში სულ 264 მოსწავლეა და ისინი კვებისთვის, ყოველთვიურად, 1,20 ლარს იხდიან.

როგორც სკოლის დირექტორის მოადგილე თენგიზ აბულაძე ამბობს, სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გამოყოფილი თანხა მცირეა საიმისოდ, რომ ინტერნატის დანახარჯები დაიფაროს. წლეულს ხორციელდება ამერიკის საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს „იუსაიდის" ოთხთვიანი დახმარების პროგრამაც, რომლის მიხედვით დახარჯული ელექტროენერგიის საფასურს სააგენტო დაფარავს. აბულაძის თქმით, ამ დახმარების მიუხედავად, ელექტროენერგია მათ მაინც შეზღუდვით მიეწოდებათ. მიმდინარე სასწავლო წლის პედაგოგთა კუთვნილი ხელფასი სასწავლებელში გაცემულია, თუმცა, გასული წლების სამი თვისა თანამშრომლებს ჯერ კიდევ არ მიუღიათ. **მედია-ნიუსი**

იგეგმება "შალომ კლუბის" წევრთა შეხვედრა

საქართველოში ისრაელის საელჩოს ხელშეწყობით, პირველად გაიმართება საქართველოს "შალომ კლუბის" წევრთა შეხვედრა. "შალომ-კლუბის" წევრებს, ძირითადად, ისრაელის სახელმწიფოს ტექნიკური დახმარების პროგრამის "მაშავის" კურსდამთავრებულები შეადგენენ. ეს პროგრამა მსოფლიო მასშტაბით ხორციელდება. მის ფარგლებში მრავალ ქართველ სპეციალისტს ჰქონდა ისრაელში კვალიფიკაციის ამაღლების შესაძლებლობა. კურსები, ძირითადად, მოიცავენ სოფლის მეურნეობის დარგებს, ეკონომიკა-ბიზნესს, განათლებას, მედიცინას და სხვა სოციალურ სფეროებს.

"შალომ კლუბის" შეხვედრას დაესწრებიან საქართველოს სოფლის მეურნეობისა და განათლების მინისტრები, საქართველოში არსებული საერთაშორისო ორგანიზაციების წარმომადგენლები. შეხვედრაზე სიტყვით გამოვლენ ისრაელის სახელმწიფოს ელჩი რივკა კოენი, სოფლის მეურნეობის მინისტრი დავით კირვალიძე, "შალომ კლუბის" პრეზიდენტი უშანგი დავითაშვილი. მისასალმებელი სიტყვების შემდეგ გაიმართება მაშავის კურსდამთავრებულებისადმი მიძღვნილი მიღება. მომღერალი ნეკა სებისკვერაძე და მსოფლიო ებრაულ სააგენტო სოხნუთთან ერთად არსებული ანსამბლი შეასრულებენ სიმღერებს ქართულ და ებრაულ ენებზე. **პრაიმ-ნიუსი**

მოკლედ

ზუგდიდი. სამეგრელო-ზემო სვანეთის გუბერნატორმა ბონდო ჯიქიამ რაიონების გამგებლებს და სამართალდამცავ ორგანოებს დაავალა, მკაცრი კონტროლი დააწესონ ნაძვების უკანონოდ მოჭრასა და რეალიზაციაზე. რეგიონის ხელმძღვანელთა განცხადებით, ხეების ჭრის ყალბ ნებართვებს, ძირითადად, სოფლების გამგებლები გასცემენ. **კავკას-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. „საქსტანდარტი" წინასაახალწლო ბაზრობებზე მკაცრი ზედამხედველობის დაწესებას აპირებს. შემუშავებულია ბაზრობების საზედამხედველო ღონისძიებათა პროგრამა. მისი მიზანია საეჭვო ხარისხის პროდუქციის რეალიზაციის აღკვეთა და საზომ-საწონი საშუალებების მდგომარეობის გაკონტროლება. **მედია-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. თბილისის ზოოპარკის ადმინისტრაციის განცხადებით, მომავალი წლიდან ზოოპარკს კვლავ ეყოლება კენგურუ. აქამდე იქ მცხოვრები ორი კენგურუს სიცოცხლე 6 დეკემბერს მომხდარ ვანდალურ ფაქტს შეეწირა. მსგავსი რამ 1993 წელს მოხდა. მაშინ ვოლიერში მოკლული ირემი იპოვეს. **მედია-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. საქართველოს პრეზიდენტთან არსებული კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის საბჭოს გადაწყვეტილებით, დმანისის არქეოლოგიურ-პალეონტოლოგიურ ძეგლს უძრავი ძეგლის სტატუსი მიენიჭება და იუნესკო-ს წარედგინება მსოფლიო კულტურული მემკვიდრეობის ჩამონათვალში შესატანად. საბჭოსთან შეიქმნა სპეციალური კომისია, რომელიც ხუროთმოძღვრული მემკვიდრეობის რესტავრაციის ცენტრის საპატრიარქოს დაქვემდებარებაში გადაცემის შესახებ იმსჯელებს. **მედია-ნიუსი**

■ ■ ■

სოხუმი. სოხუმში გაიხსნა აშშ-ს განვითარებისა და განათლების აკადემიის ოფისი, რომლის ეგიდითაც აფხაზეთში განხორციელდება პროგრამა "ახალგაზრდა ლიდერები მშვიდობისა და განვითარებისთვის". პროექტის ფარგლებში, ახალგაზრდობას საშუალება ეძლევა, განათლება თანამედროვე კომპიუტერული საშუალებებით მიიღოს. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. საქართველოს სათბობ-ენერგეტიკის მინისტრის განცხადებით, 13 დეკემბრიდან ელექტროენერგიის მიწოდება ქვეყნის ყველა რაიონს მოთხოვნილების მიხედვით განუახლდება. **ინტერ-პრესი**

„ბორჯომი" ერთია, „ბორჯომის" წყლით გამდიდრების მსურველი - ბევრი

ეთერ მამულაშვილი

ბორჯომის რაიონის მაჟორიტარი დეპუტატი ნოდარ გრიგალაშვილი მინერალური წყლების ბიზნესში ჩართულ მსხვილ მეწარმეებს უპირისპირდება. დეპუტატი წიაღისეულის შესახებ კანონში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანის ინიციატივით გამოდის, რასაც მეწარმეები კატეგორიულად ეწინააღმდეგებიან და თვლიან, რომ კანონში ნებისმიერი უმნიშვნელო ცვლილებაც კი მათი საწარმოს გაჩერების მიზეზი შეიძლება გახდეს.

მამუკა ხაზარაძე: "წყლის ბიზნესში არ შეიძლება იყოს ორი გამარჯვებული".

ნოდარ გრიგალაშვილი: "წიაღისეულის მოპოვება და დამუშავება სპორტული მოედანი არ არის".

ნოდარ გრიგალაშვილი წიაღისეულის შესახებ კანონში ერთი შეხედვით უმნიშვნელო ცვლილების შეტანას მოითხოვს. კერძოდ, კანონის ერთ-ერთ მუხლში საუბარია მიწისქვეშა წყლებზე, ამ წყლების ათვისებასა და გამოყენებაზე. მოქმედი კანონით, დღეს წიაღისეულის ამ სახეობის ათვისებაზე მეწარმებიისთვის ცხადდება კონკურსი. შესაბამისად, ამ კონკურსის საფუძველზე გამოვლინდება გამარჯვებული და გაიცემა ლიცენზია, რასაც მაჟორიტარი დეპუტატი კატეგორიულად ეწინააღმდეგება. გრიგალაშვილი ფიქრობს, რომ წიაღისეულის მოპოვება და დამუშავება სპორტული მოედანი არ არის. "ეს არც ჭიდაობაა და არც ფეხბურთი, სადაც გამარჯვებული აუცილებლად უნდა გამოვლინდეს. ასეთი კონკურსის ჩატარება ხელს უწყობს ამ სფეროში ფალსიფიკაციას. არიან მეწარმეები, რომლებიც მინერალურ წყალს ფარდულებში, ბოსლებში ასხამენ", - ამბობს გრიგალაშვილი.

ბორჯომის მაჟორიტარი დეპუტატი მოითხოვს, ერთის ნაცვლად, ტენდერში გამარჯვებული რამდენიმე მეწარმე ვლინდებოდეს. შესაბამისად, წიაღისეული წყლის გამოყენებასა და ათვისებაზე თანაბარუფლებიანი ლიცენზია რამდენიმეს მიეცეს. მოქმედი კანონმდებლობით, ლიცენზია ეძლევა ერთ მსხვილ მეწარმეს, რომელიც, საკუთარი სურვილის მიხედვით, წვრილ მეწარმეს აძლევს ნებართვას მინერალური წყლის მოპოვებაზე. თუმცა, ასეთ შემთხვევაში მათი უფლებები და შესაძლებლობები შეზღუდულია. მაგალითად, წვრილ მეწარმეს არ შეუძლია უცხოელი ინვესტორის მოზიდვა და საკუთარი წარმოების განვითარება.

ტენდერში მონაწილე რამდენიმე პირის გამოვლენა და წიაღისეულის შესახებ კანონში დამატებების შეტანა, გრიგალაშვილის აზრით, ქვეყანას რამდენიმე სასიკეთო ცვლილებას მოუტანს. კერძოდ: შეიქმნება რამდენიმე ათასი სამუშაო ადგილი, სახელმწიფო ბიუჯეტში შევა დამატებითი თანხები და, რაც ყველაზე მთავარია, კანონში ცვლილებების შეტანა ხელ-ფეხს გაუხსნის უცხოელ და ადგილობრივ ინვესტორებს. ეს კი, გრიგალაშვილის აზრით, გამოიწვევს ბიუჯეტში დამატებითი თანხების შესვლას. დეპუტატი ამტკიცებს, რომ ეს ცვლილებები მნიშვნელოვანი დარტყმა იქნება იმ ადამიანებისთვის, ვინც ამ სფეროში უკანონოდ მოღვაწეობენ.

"წყალი არის ამოუწურავი წიაღისეული, რომლის მნიშვნელოვანი ნაწილი, 80 პროცენტი, უქმად იღვრება და ფუჭდება. რატომ არ უნდა მივცეთ სხვებსაც ამ ბუნებრივი რესურსის ათვისების უფლება?", - ასეთია გრიგალაშვილის მეორე არგუმენტი.

მეწარმეთა უმრავლესობა არ ეთანხმება გრიგალაშვილის ინიციატივას. უფრო მეტიც, - საქართველოს მინისა და მინერალური წყლების კომპანიის პრეზიდენტმა, მამუკა ხაზარაძემ, ბორჯომის მაჟორიტარი დეპუტატი კომპანიის წინააღმდეგ მიმართულ პოლიტიკურ ზეწოლაში დაადანაშაულა. "ჩვენი კომპანიის წინააღმდეგ ბრძოლა დღეს არ დაწყებულა, უბრალოდ, დღეს ის გრძელდება. ჩვენში რატომღაც არ უყვართ ის, ვინც წარმატებებს აღწევს. ერთი ასეთია ჩვენი კომპანია, რომელმაც ბოლო წლებში სერიოზული წარმატებები მოიპოვა", - გვითხრა ხაზარაძემ, რომელიც გრიგალაშვილის ინიციატივის აბსურდულობას ასე ხსნის: "წყლის ბიზნესში არ შეიძლება იყოს ორი გამარჯვებული, მით უმეტეს, ისეთ ბიზნესში, რომელშიც საუბარია სამარკო ნიშანზე. ხომ არ შეიძლება, ბაზარზე იყოს ორი "კოკა-კოლა", სამი "ადიდასი?"

ხაზარაძე აღიარებს, რომ წიაღისეული წყლის მნიშვნელოვანი ნაწილი, მართლაც, ფუჭად იღვრება, მაგრამ ამ ბუნებრივი რესურსის სრულყოფილი ათვისება დღეს შეუძლებელი და ნებისმიერი მეწარმისთვის წამგებიანია. "ჩვენ კარგად გვაქვს შესწავლილი ბაზარი და ვიცით, რა მოთხოვნილებაა მინერალურ წყალზე. იმაზე მეტს, რაც არის, დღეს ბაზარი, უბრალოდ, ველარ დაიტევს", - ამტკიცებს ხაზარაძე.

ბორჯომის მაჟორიტარი დეპუტატი ხაზარაძის ამგვარ არგუმენტს უსუსურს და არადამაჯერებელს უწოდებს. გრიგალაშვილი ირწმუნება, რომ წიაღისეულის შესახებ კანონში ცვლილებები მსხვილ მეწარმეებს სერიოზულად აშინებს. "თუ სახელმწიფო ყველა მეწარმეს თანაბარუფლებიან ლიცენზიას მისცემს, მათ სრული უფლება ექნებათ, ინვესტორი მოიყვანონ. მსხვილ მეწარმეებს ეშინიათ სწორედ ამ ინვესტორის, რომელიც მათ წარმოებას სერიოზულ კონკურენციას გაუწევს", - განაცხადა "24 საათთან" საუბრისას გრიგალაშვილმა.

გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო და პარლამენტის შესაბამისი კომიტეტი გრიგალაშვილის ინიციატივას ეთანხმებიან, თუმცა, არა იმ სახით, როგორითაც დეპუტატი სთავაზობს. სამინისტროს შესაბამისი დეპარტამენტის თავმჯდომარე ზურაბ ქუთელია: "კანონი დახვეწას და შეცვლას ნამდვილად საჭიროებს, მაგრამ არა იმ სახით, როგორითაც გრიგალაშვილმა წარმოგვიდგინა. ვერაფრით დავეთანხმები ბატონი ნოდარის იმ მოთხოვნას, რომ კონკურსში რამდენიმე გამარჯვებული გამოვლინდეს. კონკურსი იმისაა, რომ გამარჯვებული ერთი უნდა იყოს".

მომავალი კვირის დასაწყისში პარლამენტის გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის კომიტეტი წიაღის შესახებ დამატებებისა და ცვლილებების რამდენიმე ვარიანტს განიხილავს. მამუკა ხაზარაძე აცხადებს, რომ კანონში ნებისმიერი ცვლილება მათი კომპანიისთვის სერიოზული დარტყმა იქნება, რამაც შეიძლება საწარმოს მუშაობა შეაჩეროს, უკეთეს შემთხვევაში კი, შეაფერხოს.

ქალებს ძველებურად ცხოვრება აღარ უნდათ, კაცებს ახლებურად არ შეუძლიათ

საქართველოში მცხოვრებ ქალებს სოციალურმა პრობლემებმა გაცილებით მეტი ფუნქცია დააკისრა, ვიდრე დედობა და დიასახლისობაა. ქალების ინტელექტუალური პოტენციალი შეუფასებელი რჩება. ამიტომ, საკუთრივ ქალის უფლებები თანამედროვე საზოგადოებაში ფაქტობრივ რეალიზაციას ვერ პოვებს. კონტრარგუმენტები, ყველა დონეზე, თამარის მეფობით იწყება და მრავალწერტილით მთავრდება...

გუშინ აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის წარმომადგენლობაში საქართველოში ქალების როლზე ბევრი ქალი და ერთი მამაკაცი საუბრობდნენ.

ირინე სანებლიძე

ქალთა საქმიანობისა და ურთიერთობის სფეროს შეზღუდვა, პროფესიული საქმიანობის აკრძალვა, ჩაცმისა და ქცევის ცენზურა, დაცინვა-შეურაცხყოფა ცალკე, ან სხვისი თანდასწრებით, ფინანსური კონტროლი... ყოველივე ეს ფიზიკურ შეურაცხყოფაზე არანაკლები ძალადობაა. სწორედ ასეთი ცხოვრებით ცხოვრობს დღეს საქართველოში ათასობით ქალი.

იმ ფონზე, როცა ევროპელობისთვის "თავს ვიკლავთ", ქალთა მიმართ დამოკიდებულება "მაინცდამაინც კარგი არ არის", - მიაჩნია საქართველოს პარლამენტის წევრს ჰამლეტ ჭიპაშვილს. ის შეშფოთებულია "თუნდაც მარტო" იმ ტერმინოლოგიით, რაც სუსტი სქესის მიმართ ჩვენს საზოგადოებაშია დამკვიდრებული: "გაუგებარია და, ელემენტარულად, უხერხული, როცა ამბობენ, ქალი გავათხოვე, პატრონს ჩავაბარე. რა, ნივთი ხომ არ არის?!"

დისკუსიაზე გამოითქვა მოსაზრება, რომ ვიდრე სახელმწიფო პასიურია, საზოგადოებამ უნდა გამოიჩინოს აქტივობა და შეიცვალოს მენტალიტეტი. "კავკასიურ ოჯახებში სტერეოტიპები ბავშვების სწორად აღზრდით უნდა ამოიფხვრას", - სთქვა ქალთა კლუბის "პეონის" წევრმა მანანა სოლოღაშვილმა.

საუბრისას აღინიშნა, რომ "ქართულ საზოგადოებაში მხოლოდ გენდერული პრობლემა არ არის. უმეტეს შემთხვევაში, საქმე გვაქვს აღზრდის, კულტურის დეფიციტთან. ბევრმა არ იცის, სად რა თქვას, როგორ მოიქცეს და ა.შ.," – მიაჩნია არასამთავრობო ორგანიზაცია "ქალები მომავლისთვის" დირექტორს ხათუნა სანიკიძეს. აჭარის რეგიონში ქალთა უფლებებთან დაკავშირებით ეუთო-ს ინსტრუქტორი სოფო ლაკია თვლის, რომ "ქალთა დისკრიმინაციის მიზეზია ინფორმაციული ვაკუუმი და ოჯახური ძალადობა. პრობლემის მოგვარების წინაპირობად მიმაჩნია შესაბამისი საკანონმდებლო გადაწყვეტილებები".

კანონმდებლობის ხსენებამ დისკუსია, ლამის, საპარლამენტო სხდომას დაამსგავსა. გამოითქვა ურთიერთსაწინააღმდეგო მოსაზრებები. არასამთავრობო ორგანიზაციები კატეგორიულად არ დაეთანხმნენ ეუთო-ს ინსტრუქტორისა და სხვა რამდენიმე ჟურნალისტის მოსაზრებას. "ქალთა დისკრიმინაციაზე საუბრისას ოჯახური ძალადობის თემის წამოტივტივება არაა სწორი. ოჯახური ძალადობისას ყველაზე მეტად იჩაგრებიან ხანდაზმული ადამიანები, როგორც ქალები, ისე მამაკაცები. ოჯახური ძალადობა – პიროვნების დისკომფორტული მდგომარეობაა. შეუძლებელია, ოჯახური ძალადობა კანონმდებლობით აკრძალო. ისეთ ქვეყანაშიც კი, როგორიც ამერიკაა, ოჯახური ძალადობის პრობლემა კანონმდებლობით მოგვარებულია მხოლოდ კალიფორნიის შტატში", - აღნიშნა ხათუნა სანიკიძემ.

შეხვედრა აჭარის წარმომადგენლობაში

მიუხედავად იმისა, რომ ეს დისკუსიაც ტრადიციული სცენარით წარიმართა - შეხვედრას მამაკაცი უძღვებოდა, მოადგილეების ამპლუაში კი ქალბატონები იყვნენ, მონაწილეებს პროტესტი არ გამოუთქვამთ. დისკუსიით ყველა კმაყოფილი ჩანდა.

პრეზიდენტის ინვალიდი ბრძანებულებები - ქალთა უფლებების დასაცავად

10 დეკემბერი ადამიანის უფლებათა დეკლარაციის მიღების დღეა. თბილისში 9 დეკემბერს დაიწყო საქართველოს სახალხო დამცველის ოფისის მიერ ორგანიზებული, ამ დღისადმი მიძღვნილი კვირეული. 15 დეკემბრის ჩათვლით კვირეულის ფარგლებში ბევრი საინტერესო ღონისძიებაა დაგეგმილი. ერთი ასეთი შეხვედრა გუშინ ჩატარდა.

ლელა მარგიანი

სახალხო დამცველის ოფისში გაიმართა მრგვალი მაგიდა, რომლის თემა იყო "მასმედიის როლი ქალთა მიმართ ძალადობის პრობლემის გაშუქებაში". ნანა დევდარიანმა შეხვედრაზე აღნიშნა, რომ, მართალია, "სახალხო დამცველის აპარატში ფუნქციონირებს ქალთა, სამხედრო პირთა, ბავშვთა უფლებების დაცვის ცენტრები, მაგრამ ორსამწევრიან ცენტრებს არ შეუძლიათ პრობლემების გადაჭრა. ამიტომ საჭიროა არასამთავრობო ორგანიზაციებთან მჭიდრო თანამშრომლობა". სწორედ ამ მიზნით შეიქმნა საინიციატივო ჯგუფი, რომლის მოვალეობაა, დახმარება გაუწიოს ძალადობის მსხვერპლ ქალებსა და ბავშვებს. საინიციატივო ჯგუფმა შეიმუშავა პროექტი "ქალთა და ბავშვთა ძალადობისგან დაცვის ეროვნული სამსახური". პროექტი ხორციელდება 2002 წლის სექტემბრიდან და, ჯერჯერობით, ნაკლებადაა ცნობილი ფართო საზოგადოებისთვის.

სახალხო დამცველის ოფისში ჩატარებული შეხვედრის მიზანი იყო მასმედიის გააქტიურება ქალთა მიმართ ძალადობის პრობლემის გაშუქებასა და საზოგადოებრივი აზრის ჩამოყალიბებაში. აღინიშნა, რომ სახელმწიფოს ძალისხმევა სუსტია, არ სცილდება დეკლარაციულ განცხადებებს, შედეგები კი - საკმაოდ მძიმე. ამას ემატება ისიც, რომ "ქალებმა არ იციან საკუთარი უფლებები და მათი დაცვის მექანიზმები. არ არიან ინფორმირებულნი ქალთა უფლებებისთვის მსოფლიო მოძრაობის შესახებ და მას უყურებენ, როგორც რაღაც აბსტრაქტულს და მათთვის მიუღწეველს".

ნანა დევდარიანის აზრით, "მასმედიას განსაკუთრებული როლი აქვს საზოგადოებრივი აზრის ჩამოყალიბების პროცესში. ამიტომ ქალთა პრობლემები უფრო ფართოდ უნდა გაშუქდეს პრესაში. დევდარიანმა გაიხსენა ცოტა ხნის წინ მომხდარი, ქალზე ჯგუფური ძალადობის ფაქტი და აღნიშნა, რომ "სანამ განგაში არ ავტეხეთ, არაფერი გამოვიდა. როგორც წესი, პროკურატურაში, სამართალდამცავ სტრუქტურებში, უმეტესად, მამაკაცები მუშაობენ. ამიტომ, თითქოს "მამაკაცური თანაგრძნობის" გამო, მათ საქმის მიჩქმალვა უნდოდათ". სახალხო დამცველმა კიდევ ერთხელ აღნიშნა საინფორმაციო საშუალებების მნიშვნელობა და შენიშნა, რომ "მასმედია ყველაზე კარგი საშუალებაა, მივიდეთ საზოგადოებასთან და თუნდაც ამ კონკრეტულ შემთხვევაში ვაჩვენოთ, რომ სამართალდამცველები, "თვალდახუჭულები" თუ არა, "მოჭუტული თვალებით" მაინც ნამდვილად უყურებენ პრობლემებს, რომლებიც, მეტ-ნაკლებად, საქართველოს ყველა მოქალაქეს ეხება.

საქართველოს პრეზიდენტის ყველა ბრძანებულება ქალთა უფლებების დაცვის შესახებ არის მხოლოდ "ქულების ჩაწერა", თვალის ახვევა საერთაშორისო საზოგადოებისთვის, რათა შეიქმნას შთაბეჭდილება, რომ საქართველოში რაღაც კეთდება ამ კუთხით. ესაა ინვალიდი ბრძანებულებები, რადგან ბიუჯეტში არც ერთის ხარჯები არ არის გათვალისწინებული. არასამთავრობოები კი ისედაც ვმუშაობთ ამ საკითხებზე, მაგრამ, რა თქმა უნდა, ჩვენ ყველაფერს ვერ შევძლებთ. ხელისუფლებამ უნდა გააკეთოს ის, რაც მას ევალება. ამიტომ ჩვენ ხმა უნდა ამოვიღოთ ამ მდგომარეობის წინააღმდეგ და ამაში მასმედია უნდა დაგვეხმაროს", - კატეგორიული იყო თავის გამოსვლაში არასამთავრობო სექტორის წარმომადგენელი ნინო ციხისთავი.

www.24hours.ge 24 B

ნომრის პერსონა

ნატო-ში გაწევრიანება თვითმიზანი არ არის

უბრალოდ, დავბრუნდებით იქ, სადაც ისტორიულად ჩვენი ადგილი გვქონდა

1998 წელს, როცა დათო დონდუა თბილისიდან მიემგზავრებოდა, საქართველოს პრესა-ტელევიზია, იმავე საქართველოს ხელისუფლებაზე დაყრდნობით, ერთ კვირაში მეცხრე ენერგობლოკის ჩართვას იუწყებოდა. ბატონი დათო გულდაწყვეტილი წავიდა, ვერ მოუცადა... ოთხი წლის მერე, 2002 წლის დეკემბერში, როცა ის ბრიუსელიდან თბილისში მოფრინავდა, თვითმფრინავში დარიგებულ ჩვენს გაზეთში წაიკითხა, რომ... მეცხრე ბლოკი ერთ კვირაში ჩაირთვებოდა.
საბედნიეროდ, ყველაფერი მართლა ასე არ გაყინულა - ამასობაში, გავწევრიანდით ეუთო-ში, გაერო-ში, ევროსაბჭოში და არსად დაგვჭირვებია ეს მეცხრე ენერგობლოკი. ჩრდილოატლანტიკური ალიანსი კი სულ სხვა, კატეგორიულ და როგორც დღეს გვეჩვენება, ფანტასმაგორიულ მოთხოვნებს უყენებს საქართველოს...

მაია ჭალაგანიძე

დათო დონდუა – ნატო-ში საქართველოს მისიის ხელმძღვანელი: დაიბადა თბილისში 1959 წელს. დაამთავრა თსუ გეოგრაფია-გეოლოგიის ფაკულტეტი საზღვარგარეთის ქვეყნების ეკონომიკური გეოგრაფიის სპეციალობით. სხვადასხვა დროს მუშაობდა: მეცნიერებათა აკადემიის ვახუშტის სახელობის გეოგრაფიის ინსტიტუტში მეცნიერ-თანამშრომლად, ასწავლიდა გეოგრაფიას და ბუნებისმცოდნეობას მეექვსე ქართულ გიმნაზიაში; საგარეო საქმეთა სამინისტროში, საერთაშორისო ორგანიზაციების დეპარტამენტის ნატო-ს სამმართველოში; სამხედრო-პოლიტიკური დეპარტამენტის დირექტორად; ნატო-სთან საქართველოს თანამშრომლობის საკოორდინაციო კომისიის აღმასრულებელ მდივნად; ვაშინგტონში, საქართველოს საელჩოში.

- პროცედურულად რა მოსდევს ნატო-ში საქართველოს გაწევრიანების განაცხადს და რა ეტაპზე ვართ ახლა?

- პრაღაში, სამიტზე პრეზიდენტმა განაცხადა, რომ საქართველოს სურს, გახდეს ნატო-ს სრულუფლებიანი წევრი და იქვე დასძინა, რომ მზადაა, ყველაფერი იღონოს, რათა ღირსეულად მოემზადოს ამ მისიისთვის. ამას ინტერესით შეხვდნენ ნატო-ში და ახლა ელოდებიან, რა კონკრეტულ, ღირსეულ ნაბიჯებს გადადგამს საქართველო. პრეზიდენტის ამ ფრაზის უკან ტიტანური შრომა იგულისხმება, რომელიც ყველამ, თითოეულმა უწყებამ, თითოეულმა ინდივიდმა უნდა გასწიოს...

- თავად ნატო როგორ კითხულობს ამ ფრაზას?

- ამისთვის უნდა დაჩქარდეს რეფორმები, პირველ რიგში, სამხედრო და უსაფრთხოების სფეროში, პოლიტიკურ, ეკონომიკურ, საკანონმდებლო სფეროებში. უფრო რომ დავაკონკრეტოთ, უნდა შეიქმნას ძლიერი, მობილური შეიარაღებული ძალები, რომელსაც საშუალება ექნება, თავისი წვლილი შეიტანოს ევროპული უსაფრთხოების საქმეში, იყოს თავსებადი ნატო-ს ჯარებთან და მათთან ერთად შეეძლოს მონაწილეობის მიღება სამშვიდობო თუ საბრძოლო ოპერაციებში; უნდა შეიქმნას დემოკრატიული ინსტიტუტები, ჩამოყალიბდეს საბაზრო ეკონომიკა, გამოსწორდეს საფინანსო-საბიუჯეტო საკითხები, აღდგეს ტერიტორიული მთლიანობა, მოგვარდეს ეთნოკონფლიქტები, ყველა მეზობელ ქვეყანასთან დამყარდეს ცივილური, კეთილმეზობლური ურთიერთობები. აი, ესაა გასაკეთებელი იმისთვის, რათა გადავიდეთ შემდეგ ეტაპზე, რომელსაც "დიალოგი გაწევრიანების თაობაზე" ჰქვია, ანუ კონკრეტულად დავაყენოთ საკითხი, რათა მივუერთდეთ ე.წ. გაწევრიანების სამოქმედო გეგმას. ეს არის ის აუცილებელი პროცედურა, რომელსაც ყველა ასპირანტი ქვეყანა გადის და რამდენიმეწლიან პროგრამას მოიცავს. წელს ნატო-ში დაპატიჟებული ქვეყნები სამი წელია, ამ პროგრამის მიხედვით მუშაობენ. ეს არის საკმაოდ ამბიციური, ყოვლისმომცველი პროგრამა, რომელიც ზემოთჩამოთვლილ რეფორმებს გულისხმობს. ამ პროგრამით საქართველო იმ სტანდარტებს უნდა გაუთანაბრდეს, რომელსაც ნატო-ს წევრი ქვეყნები პასუხობენ.

- რას ფიქრობთ, რამდენად შევძლებთ ყველა ამ მოთხოვნის შესრულებას?

- შეუძლებელი არაფერია. ამისთვის, პირველ რიგში, პოლიტიკური ნებაა საჭირო.

- ნატო-ში ახლად გაწევრიანებულმა ქვეყნებმაც დაძლიეს ჩვენში არსებული კორუფციის, სახელისუფლო, საკანონმდებლო, საბიუჯეტო, ეთნიკური პრობლემები?

- რა თქმა უნდა, დაძლიეს. ზოგიერთ ქვეყანაში ზოგიერთი პრობლემა ჩვენზე უფრო მძიმედაც იდგა. თუმცა, იმის გამო, რომ ეს მოთხოვნები ვერ დააკმაყოფილეს, მაკედონიასა და ალბანეთს დაპატიჟებაზე უარი უთხრეს. ნატო-მ მიიჩნია, რომ დღეისთვის მათი რეფორმები სათანადო დონეზე არ იყო ჩატარებული და არსებული პროგრამით მუშაობის გაგრძელება შესთავაზა.

გაწევრიანების საპროგრამო გეგმაში არ ჩართავენ ქვეყანას, რომელიც განვითარების სათანადო დონეზე არ არის. სწორედ ამისთვისაა მოწოდებული საქართველოს ევროატლანტიკური ინტეგრაციის სახელმწიფო პროგრამა, რომელიც საქართველოს უშიშროების საბჭოს გადაწყვეტილებით ამუშავდა. გარდა ამ პროგრამისა, ნატო-მ პრაღაში პარტნიორებთან გაღრმავებული თანამშრომლობის ახალი პროგრამა შემოგვთავაზა. ერთ-ერთი ასეთი პროგრამაა - ინდივიდუალური პარტნიორობის სამოქმედო გეგმა, რომელიც ნატო-სთან ერთად უნდა განვახორციელოთ. ამ პროგრამების სწრაფი და წარმატებული განხორციელება გაწევრიანების სამოქმედო გეგმასთან ჩვენს მიერთებას განაპირობებს.

- რამდენად ფლობს ნატო ინფორმაციას მიმდინარე პროცესებზე. თავად ნატო როგორ აფასებს საქართველოში საჭირო რეფორმებისა და ინსტიტუციონალური ცვლილებების გატარების შესაძლებლობას?

- საქართველოს ნატო-ში გაწევრიანების თაობაზე სახელისუფლებო და ოპოზიციურ ძალებს შორის დიდი ერთსულოვნებაა და ეს მისასალმებელია. შეიქმნა ძალზე ბევრი არასამთავრობო ორგანიზაცია, რომელიც სწორედ ნატო-ს პრობლემატიკით არის დაინტერესებული. ეს თავისთავად ძალზე კარგი სტიმული იქნება აღმასრულებელი ხელისუფლებისთვის, რათა ქმედითი ღონისძიებები გაატაროს.

- რა ურთიერთობები აქვს თქვენს ოფისს საქართველოში შექმნილ ამ ტიპის არსამთავრობო ორგანიზაციებთან?

- საკმაოდ დიდი ხანია ვთანამშრომლობ არასამთავრობო ორგანიზაციასთან "საქართველოს ატლანტიკური საბჭო". ეს ერთ-ერთი პირველი არასამთავრობო ორგანიზაციაა, რომელიც ევროატლანტიკური საკითხებით იყო დაკავებული. რაც შეეხება ახლადშექმნილ ორგანიზაციებს, მათთან ბრიუსელიდან მქონდა გარკვეული კონტაქტები და ჩემი თბილისში ყოფნისას მინდა, უშუალოდ შევხვდე.

- ბევრი საუბრობს და თან მაღალ დონეზეც, რომ საქართველოს

დათო დონდუა

ნატო-ში გაწევრიანება 2004-2005 წლისთვის სავსებით რეალურია. თუმცა, თქვენთან საუბრის შემდეგ ამ ჭეშმარიტებაში ეჭვია შესატანი.

- თავს შევიკავებდი ვადების განსაზღვრისგან. პირველ რიგში იმიტომ, რომ გასული საუკუნის დასასრულსა და ამ საუკუნის დასაწყისში პროცესები იმდენად დინამიურად ვითარდება, რომ რაიმე შორს მიმავალი პროგნოზის გაკეთება გაჭირდება. ბულგარეთისა და რუმინეთის მაგალითი ავიღოთ: ერთი წლის წინ ნაკლებად რეალური ჩანდა 2002 წლის ნატო-ს სამიტზე მათი ნატო-ში დაპატიჟება, მაგრამ 11 სექტემბრის მოვლენებმა ბევრი რამ შეცვალა და მნიშვნელოვნად დააჩქარა მათი გაწევრიანების პროცესი. გარდა ამისა, ყველაფერი დამოკიდებულია იმაზე, თუ რამდენად ეფექტურად და სწრაფად განვახორციელებთ ევროატლანტიკური ინტეგრაციის პროგრამას. ამ ორი მოვლენის სინთეზი დაგვანახებს, როდის ვიქნებით მზად იმისთვის, რომ გაწევრიანების სამოქმედო გეგმას მივუერთდეთ, რაც იმას ნიშნავს, რომ ოფიციალურად გავხდეთ ნატო-ს ასპირანტი ქვეყანა.

- რამდენადაა ნატო-ს ოფისი საქმის კურსში, თუ რას და როგორ ეხმარებიან საქართველოს საერთაშორისო ფინანსური ორგანიზაციები და რომ ისინი არც თუ კმაყოფილნი არიან თანხების განკარგვით?

- ნატო ხშირ შემთხვევაში, უფრო უკეთ გვიცნობს, ვიდრე ჩვენ ვიცნობთ საკუთარ თავს. ისინი ძალზე კარგად არიან ინფორმირებული იმის თაობაზე, თუ რა ხდება იმ პარტნიორ ქვეყნებში, რომელსაც პრიორიტეტულად მიიჩნევდნენ. პრაღის სამიტამდე ბოლო ერთი წლის განმავლობაში, როდესაც მომავალი სამუშაო გეგმის კონცეფციაზე მუშაობდნენ, სულ იმის შესახებ იყო საუბარი, რომ ნატო განსაკუთრებულ ყურადღებას დაუთმობს დარჩენილ პარტნიორებთან თანამშრომლობას და იქვე ხაზგასმით აღნიშნავდა, რომ განსაკუთრებით ისეთ სტრატეგიულად მნიშვნელოვან ქვეყნებში, როგორიცაა კავკასია და ცენტრალური აზია. დღეს შეიძლება ითქვას, რომ ნატო-ს პარტნიორებიდან ერთ-ერთი პრიორიტეტული ქვეყანა ვართ. ჩვენი რეგიონით, შეიძლება ითქვას, ნატო-მ ახალი განზომილება შეიძინა. ამდენად, ნატო-ს მხრიდან ინტერესი დიდია და როცა ინტერესი დიდია, იქ ინფორმაციას არა მხოლოდ ხელისუფლების მეშვეობით იგებენ. დღეს ინფორმაციის მიღების მრავალი საშუალება არსებობს. ნატო ყველა ამ საშუალებას იყენებს.

- ცხადია, რომ ინტერესები ორმხრივია... თქვენი აზრით, როგორ შეძლებს საქართველოში თანაცხოვრებას ნატო და რუსეთი?

- ნატო და რუსეთი დღეს ისე დაახლოვდნენ ერთმანეთთან, რომ დიდი ხანი უნდა ვიმუშაოთ, რათა თანამშრომლობის ამ დონეს მივაღწიოთ. ადრე ნატო-ს 19 ქვეყანა ცალკე იჯდა და ამ ერთ რუსეთს ელაპარაკებოდა. დღეს ნატო-რუსეთის თანამშრომლობის ახალი ფორმატი შეიქმნა - ე.წ. "ნატო-რუსეთის" საბჭო, სადაც 20 ქვეყანა ერთ მაგიდასთან, თანასწორ პირობებში, ანბანის მიხედვით ზის.

ნატო-რუსეთის თანამშრომლობის გაღრმავება ჩვენს ინტერესებშიც შედის და ამას მივესალმებით. ნატო-ს ერთ-ერთი მოთხოვნა, როგორც მოგახსენეთ, მეზობელ ქვეყნებთან ურთიერთობის მოგვარებაა. რუსეთმა თუ ნატო-ში ჩვენი გაწევრიანების ხელის შეშლა მოინდომა, მას ამის უამრავი ბერკეტი გააჩნია. ბალტიის ქვეყნებმა საერთო ენის გამონახვა შეძლეს. არც მათი ნატო-ში გაწევრიანებითაა რუსეთი კმაყოფილი, მაგრამ კონსტრუქციული დიალოგის ენა მათ შორის გამოიძებნა.

- რა სტრუქტურა აქვს თქვენს ოფისს ბრიუსელში და თუ მუშაობთ კოორდინირებულად გაერო-ში ჩვენს წარმომადგენლობასთან, აშშ-ს საელჩოსთან, ჩვენს დიპლომატიურ სამსახურებთან?

- ჩვენი ოფისი ნატო-ს შტაბ-ბინასთან ახლადმიშენებულ შენობაშია ყველა პარტნიორი ქვეყნის წარმომადგენლობასთან ერთად. ჩვენს მისიაში სამი დიპლომატი და ერთი ტექნიკური თანამშრომელია. საქართველოს ორი სამხედრო წარმომადგენელი ჰყავს, ერთი ბრიუსელში და მეორე - მონსში - ბრიუსელის სამხრეთ-დასავლეთით, სადაც ნატო-ს შეიარაღებული ძალების მთავარი შტაბია. რაც შეეხება ჩვენი მუშაობის კოორდინაციას - თითქმის ყოველდღიური ურთიერთობა გვაქვს და არა მხოოდ ნატო-ს, არამედ, ჩვენი საგარეო ურთიერთობის უსაფრთხოების საკითხებზეც. ნატო-ს ბევრი საკითხი წყდება ვაშინგტონში. საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროც ყოველდღიურად გვიგზავნის ინფორმაციას. ასე რომ, კარგად აწყობილი კოორდინირებული მუშაობა გვაქვს.

- რამდენად წაადგება საქართველოს ნატო-ში გაწევრიანება ევროკავშირთან მოლაპარაკებების დაწყებას. ეს ორგანიზაცია უფრო მკაცრად უყურებს თავისი საზღვრების გაფართოების პერსპექტივას...

- ნატო-მ უფრო ადრე გახსნა კარები პარტნიორებისთვის. ყოფილი საბჭოთა ბლოკის ქვეყნები პირველად 1998 წელს მიიღეს და ახლა უკვე შვიდი ქვეყანა გააწევრიანეს. ამ ქვეყნების ევროკავშირში მიღება კი 2004 წლისთვის არის დაგეგმილი. ნატო-ც და ევროკავშირიც გაწევრიანებისთვის აბსოლუტურად ერთნაირ მოთხოვნებს გვიყენებს. ჩვენ ჩვენი საქმე უნდა ვაკეთოთ იმისთვის, რომ ამ ორგანიზაციებში გავწევრიანდეთ. მეტსაც ვიტყვი... ნატო-ში გაწევრიანება თვითმიზანი არ არის. ამ ყველაფრის ძირითადი იდეა ის არის, რომ დავბრუნდეთ ევროპულ სივრცეში, რისი ნაწილიც ოდითგან, ისტორიულად ვიყავით. კულტუროლოგიურად, პოლიტიკურად თუ ეკონომიკურად, საქართველო ყოველთვის ევროპა იყო. ჩვენ ბედუკულმართობის გამო გამოგვრიყეს და გაურკვევლობაში ვიყავით მთელი ეს ხანი. ახლა ყველაფერი უნდა გავაკეთოთ იმისათვის, რომ ყველანაირად - პოლიტიკურად, კულტუროლოგიურად, უსაფრთხოების არქიტექტურით კვლავ ჩავეწეროთ იქ, საიდანაც გამოგვაგდეს. ამ მთავარი მიზნის შემადგენელი ნაწილია ეუთო-ში, გაერო-ში, ევროსაბჭოში, ევროკავშირში, ნატო-ში გაწევრიანება. ხშირად მეკითხებიან, რა უნდა საქართველოს ნატო-ში, რას მოგვიტანს ეს? ეს მოგვიტანს იმას, რომ დავიბრუნებთ ისტორიულ ადგილს.

- საქართველოს საპატრიარქომ დასავლეთ ევროპის ეპარქია გახსნა, რომლის ცენტრიც ბრიუსელში იქნება. თუ გაქვთ რაიმე კონტაქტი საპატრიარქოს წარმომადგენლებთან?

- დიდი სიხარულით შევხვდით საპატრიარქოს ამ გადაწყვეტილებას. აქამდე ქართული ეკლესია არ იყო ბრიუსელში. მამა მიქაელი (ბურდული), რომელიც პარიზში მოღვაწეობდა, თვეში ერთხელ, ბოლო ხუთშაბათს ჩამოდიოდა ბრიუსელში და იმის გამო, რომ შუა კვირა იყო, ყველა ვერ ახერხებდა წირვაზე დასწრებას. ამიტომ, ქართველი მრევლი, ძირითადად, რუსულ ან ბერძნულ ეკლესიაში დავდივართ.

ქართული ეკლესიის დაარსება დიდი საქმეა. სანამ ბრიუსელში გადავიდოდი, ვაშინგტონში ვმუშაობდი. იქ ჩვენს ემიგრანტულ ყოფას ის გვიადვილებდა, რომ იქ დიაკვანი მიქაელი (ფოფხაძე) იყო. ახლა ის უკვე მღვდელია, მაგრამ დიაკვნობის პერიოდში ყოველ კვირა კითხულობდა ღვთისმშობლის დაუჯდომელს და ვაშინგტონის მიდამოებში მცხოვრებმა ყველა ქართველმა იცოდა, რომ ქართულად ტარდებოდა ღვთისმსახურება, ყველა იქ მიდიოდა. ეს ნამდვილი სათვისტომო იყო - ერთ ოჯახად ვცხოვრობდით. ბრიუსელში ეს გვაკლია. ბელგიაში ბევრი ქართველია გაფანტული. ეკლესიაზე კარგი შემაკავშირებელი კი არ არსებობს. ეპარქიის მწყემსმთავრად მეუფე აბრაამი აკურთხეს. მამა მიქაელი (ბურდული) პარიზიდან გადმოსახლდება და იქ აღავლენს წირვა-ლოცვას. ახლა ვეძებთ შენობას, რომელსაც ეკლესიისთვის ვიქირავებთ.

სამწუხაროდ, შენობას უსახსრობის გამო ვერ ვყიდულობთ და ქირაობა მოგვიწევს. ამ თანხებს საქართველოს საპატრიარქო დაფარავს.

- მოკლედ, რას დაარქმევთ საქართველოს მდგომარეობას, როცა ის ნატო-ს კარიბჭესთან დგას...

- ჩვენ განვაცხადეთ ჩვენი სურვილის შესახებ და ახლა ნატო ელოდება, როდის გავაკეთებთ ყველაფერს იმისთვის, რომ, როგორც პრეზიდენტმა თქვა, ღირსეულად მოვემზადოთ ამ ღირსეული მისიისათვის.

- სწორედ ეგ სიტყვა მაშინებს. ათი წლის წინ, როცა პრეზიდენტი ჩამოვიდა, ყველას ღირსეული ცხოვრების საშუალებას დაგვპირდა...

სინემა

კინოთეატრი "ამირანი"

„ობობების შეტევა"

აშშ, 2002 წელი

კადრი ფილმიდან

რეჟისორი: **ელორი ელვაიერი**
მთავარ როლებში:
დევიდ არკეტი
კერი უირერი
სკოტ ტერა
სკარლეტ იოჰანსონი

თუ ობობების ცხოვრება და წესჩვეულებები ძალიან გაინტერესებთ, მაშინ ეს ფილმი თქვენთვის ზედგამოჭრილია. ვერაფერს იტყვი, მართლაც საინტერესოა იმის ყურება, თუ როგორ ნადირობენ გიგანტური რვაფეხა არსებები ადამიანებზე.

"ობობების შეტევაში" გამაოგნებელი და თავბრუდამხვევი სპეცეფექტებია გამოყენებული. კომპიუტერული გრაფიკაც გაუძლებდა კრიტიკას იმ შემთხვევაში, ფილმი მეოცე საუკუნის სამოცდაათიან-ოთხმოციან წლებში რომ შექმნილიყო. დღეს კი, როდესაც მთელს მსოფლიოში გამოთვლითი ტექნიკის ბუმია, და ყოველ ექვს თვეში ერთხელ ახალი თაობის კომპიუტერები იქმნება, გადიდებული კომპიუტერული ობობებით ვერავის გააკვირვებ. ფილმის ყურებისას ადამიანს შეიძლება სიბრალულიც კი გაუჩნდეს ამ არსებების მიმართ. ისინი ისე იქცევიან, როგორც მილიონი წლის განმავლობაში იქცეოდნენ და რა მათი ბრალია, ადამიანებს გადამუშავებული ქიმიური ნარჩენებისთვის რომ ვერ მოუვლიათ. სწორედ შხამიანი ნივთიერებებით რამდენიმეკვირიანი კვების შემდეგ გაიზრდებიან ობობები ასე უსაშველოდ.

სხვათა შორის, უამრავი ეკოლოგიური კატასტროფის ფონზე, რაც მსოფლიოს ყოველდღიურად ატყდება თავს, ფილმში დატრიალებული მოვლენები არც ისე დაუჯერებელი და ზღაპრული ჩანს. რაღაც თვალსაზრისით, "ობობების შეტევა" ფილმი-გაფრთხილებაც არის. თუ კაცობრიობამ დროზე არ შეწყვიტა გარემოზე უკონტროლო ზემოქმედება, ცოტა ხანში გიგანტური მწერები თუ ქვეწარმავლები ბავშვურ გართობად მოგვეჩვენება.

ამ ფილმში ერთი პატარა პროვინციული ქალაქის ისტორიაა მოთხრობილი, სადაც ძირითადი კონფლიქტი სავაჭრო ცენტრის მეპატრონესა და მაღაროს მფლობელს შორის მიმდინარეობს. ხალხს სჯერა, რომ მიტოვებულ მაღაროებში ოქროს მადანია დამალული, სავაჭრო ცენტრის მეპატრონე კი ცდილობს, იმ ადგილას უზარმაზარი გასართობი კომპლექსი ააშენოს. მაყურებელი, ალბათ, იკითხავს, – ობობები რაღა შუაშიაო?! მართლაც, სხვადასხვა სახის ურჩხულები სრულიად უდროოდ და უადგილოდ ჩნდებიან. ისეთი შთაბეჭდილება იქმნება, რომ "ობობების შეტევაში" ობობები სრულიად ზედმეტები არიან.

მსახიობების თამაშზეც ვერაფერს მოგახსენებთ, რადგან სიუჟეტი დრამატურგიულად განვითარებას ვერ ასწრებს, როდესაც ეკრანზე ობობები ჩნდებიან და ყველას და ყველაფერს განურჩევლად სანსლავენ.

არჩილ მელიქიშვილი

ხელოვნება მარსისთვის

ბრიტანელ მხატვარ დემიენ ჰირსტს, რომელმაც თავისი უცნაური გამოფენებით გაითქვა სახელი, მალე კოსმოსშიც გაიცნობენ. ბრიტანულ კოსმოსურ ხომალდს Beagle 2, რომელიც გეზს მარსისკენ აიღებს, ჰირსტის ერთ-ერთ ცნობილ ნამუშევარს – სხვადასხვა ფერის ბურთულებიან ტილოს გაატანენ. უფრო ზუსტად, კოსმონავტები ნახატს ერთგვარ ხელსაწყოდ გამოიყენებენ და ფერადი ბურთულების საშუალებით სხვადასხვა სახის ინფორმაციებს ჩაინიშნავენ.

"ყველაზე თავხედურ ოცნებებშიც კი ვერ წარმოვიდგენდი, რომ შევქმნიდი ისეთ ნახატს, რომელიც წითელ პლანეტაზე იმოგზაურებდა. თუ მარსელები მართლა არსებობენ, მგონი, ჩემი ნახატი უნდა მოეწონოთ", - აცხადებს ჰირსტი.

Beagle 2 თან წაიღებს ბრიტანული როკ-ჯგუფ Blur-ის სიმღერასაც, რომელიც დედამიწას კოსმოსურ ხომალდთან ერთად დაუბრუნდება. კოსმონავტების ვარაუდით, მარსისკენ მაისში გაშვებული ხომალდი წითელ პლანეტას 2003 წლის დეკემბერში მიაღწევს.

კალენდარი

12 დეკემბერი

რაც ასაკში შევიდა, დაბადების დღეების აღნიშვნას სულ უფრო მეტ ყურადღებას უთმობდა. 1990 წელს 75-ე იუბილე ნაციონალური ტურნეთი აღნიშნა და თავის ფანებს დაუმტკიცა, რომ ჯერაც მუსიკალური კარიერის მწვერვალზე იდგა. 1995 წელს, ფრენკ სინატრა 80 წლის გახდა და ნიუ-იორკმაც თავის საყვარელ მომღერალს ყველაზე ორიგინალური საჩუქარი მოუმზადა: სინატრას საპატივსაცემოდ "იმფაია სთეით ბილდინგი" ცისფერი შუქით გაანათეს... 1997 წლის 12 დეკემბერს კი მომღერალს საიუბილეო შოუ ლარი კინგმა მოუწყო. ეს სინატრას უკანასკნელი დაბადების დღე აღმოჩნდა. მომღერალი ხუთიოდე თვის შემდეგ, 15 მაისს, ლოს ანჯელესში გულის შეტევით გარდაიცვალა.

თუმცა, მანამდე ყველაფერი ისე იყო, როგორც თავად ისურვა – ბოლომდე აკეთა ის, რისთვისაც ცხოვრება ულირდა. 80 წლის ასაკშიც კი პოპულარული მუსიკის ვარსკვლავად ითვლებოდა. 1994 წელს გრემის დაჯილდოების ცერემონიალზე, ბონომ მას "ლეგენდის" სპეც-ჯილდო გადასცა. 1996 წელს კი 81 წლის ლეგენდა უკანასკნელი "გრემით" დააჯილდოვეს ალბომისთვის "დუეტები II" – ეს მისი პირველი ჩანაწერის გამოშვებიდან 47 წლის შემდეგ მოხდა.

მთელი ამ წლების განმავლობაში სინატრა გატაცებით მღეროდა, მონაწილეობდა ფილმებში, ყოველთვის ფეხს უწყობდა ახალ მიმდინარეობებს, აყალიბებდა ახალ სტილს, ქმნიდა ჰიტებს: New York, New York, My Way, Strangers in the Night, Something Stupid, The Lady is a Tramp... პრესას მუდმივად კვებავდა ჭორებით, კავშირი მაფიასთან, სკანდალური განქორწინება, ქორწინება ავა გარდნერთან, მია ფეროუსთან, ბარბარა მარქსთან, რომანები ეპოქის ყველაზე ცნობილ ქალბატონებთან: მერილინ მონროსთან, მარლენ დიტრიხთან, ლორენ ბაკალთან, ლარა ტერნერთან...

მისი ცოლები ყოველთვის ამტკიცებდნენ, რომ სინატრა უფრო კარგი მეგობარი იყო, ვიდრე ქმარი: პრესა გატაცებით წერდა, რომ როდესაც მია ფეროუმ ვუდი ალენის ღალატის შესახებ გაიგო, სინატრამ თავის ყოფილ ცოლს შესთავაზა, თუ გინდა, ვუდის ფეხებს დავამტვრევო...

ფრენკ სინატრას შესახებ უსასრულოდ შეიძლება საუბარი. მუსიკის კრიტიკოსი, ჯონ როკველი მასზე ამბობდა: "სინატრა პოპ-მუსიკის ისტორიაში უდიდესი მომღერალია".

დღეს **ფრენკ სინატრა** 87 წლის გახდებოდა.

კითხვარი

ქართული კულტურა თავის გადარჩენისათვის იბრძვის

1. თქვენი აზრით, რაზეა დამოკიდებული კულტურის აქტივობა, რა არის ყველაზე გამომწვევი (სახელმწიფოსა და საზოგადოების მხრიდან) ფაქტორი კულტურისთვის, რით შეუძლია მას უპასუხოს ამგვარ გამოწვევებს.

2. როგორ ფიქრობთ, შეიცვალა თუ არა რამე ქართულ კულტურაში ახალი საუკუნისა და ახალი ათასწლეულის მიჯნაზე? იქნებ დაგვისახელოთ უკანასკნელი წლების ყველაზე მნიშვნელოვანი კულტურული მოვლენა.

3. ამჟამად რას კითხულობთ, რას უსმენთ, რომელ გამოფენას ეწვიეთ ან რომელი სპექტაკლი თუ ფილმი ნახეთ ბოლოს.

ბექა ბულაშვილის ფოტო

ვახუშტი კოტეტიშვილი

მწერალი

1. კულტურა არ არის ისეთი მოვლენა, რომ მას რომელიმე ერთი ფენა ქმნიდეს. აქ, რასაკვირველია, დიდ როლს თამაშობს საზოგადოება, განსაკუთრებით - მოწინავე, ელიტური ნაწილი. თუმცა ხალხშიც, რასაკვირველია, არსებობს ყოფითი კულტურა. მაგალითად - ფოლკორი სხვა რა არის, თუ არა ხალხის კულტურის ყველაზე ნათელი გამომხატველი. თუმცა, ბუნებრვია, კულტურის განვითარებას, მის პროგრესსა და პოპულარიზაციას სახელმწიფო უნდა უწყობდეს ხელს. როდესაც ეს ასე არ ხდება, კულტურა განაგრძობს აქტივობას, მაგრამ გაცილებით ვიწრო სფეროში იკეტება და ბოლოს შეიძლება ჩაკვდეს კიდეც. ასე რომ, კულტურის მხარდამჭერის თვალსაზრისით, სახელმწიფოს საკმაოდ დიდი როლი უნდა ეკავოს. საერთოდ, სახელმწიფო, ანუ მთავრობა, კულტურული უნდა იყოს. მთავრობაში უნდა იყოს კულტურის მატარებელი ხალხი, მაშინ მათ ჭკუის სწავლება არ დასჭირდებათ. როდესაც ხელისუფლებაში უკულტურო ხალხია, ეს სავალალოა. ამიტომაა დღეს ასეთი სიტუაცია. ჩვენ რა, კულტურა არ გვაქვს? უმდიდრესი კულტურის ერი ვართ, მაგრამ დღეს ჩვენი კულტურა სავალალო მდგომარეობაშია, ისევ და ისევ, ამ სახელმწიფოს ხელისუფალთა გამო.

2. კულტურა არ არის ისეთი მოვლენა, რომ რაღაც ცვლილებები ასე სწრაფად ხდებოდეს. რასაკვირველია, ბოლო ათწლეულების მანძილზე ცვლილებები შეინიშნება. მაგალითად ის, რომ ხალხს გემოვნება დაუქვეითდა. ესტრადა იქნება ეს, თუ სხვა პოპულარული მიმდინარეობები, ყველაფერმა ეპიგონური ხასიათი მიიღო. ეს კი ჩვენი კულტურისათვის დამღუპველია. საქართველოს, თუნდაც სიმღერის თვალსაზრისით, არავისგან სასესხებელი არ სჭირს. როდესაც სრულიად უცხო გემოვნებისა და უცხო კულტურული სამყაროს რაღაც ნიუანსები შემოდის, იგი ჩემი ერისათვის აბსოლუტურად მიუღებელია. მაგალითისათვის, დავუბრუნდები ესტრადის სიმღერებს; როდესაც ჩვენი მუსიკოსები და "კომპოზიტორები" ამერიკული და ევროპული მუსიკის კვალზე, "ახალ" სიმღერებს "ქმნიან", ქართული სიტყვები ამ მელოდიებში ვერ ჯდება, ამიტომ იძულებული ხარ, დაანაწევრო, შედეგად იღებ აბსოლუტურად სხვა ტონალობას, სხვა ინტონაციას, სხვა რიტმს, ქართული ენისათვის სრულიად უცხოს და მიუღებელს და ბოლოს იქმნება რაღაც გაუგებრობა. ყველაზე სავალალო ის არის, რომ ეს უზარმაზარი მასა და, რაც მთავარია, სწორედ ახალგაზრდების მასა, ბრმადაა აყოლილი ამ ცდუნებას. აი, ეს შეინიშნება სწორედ ბოლო ათწლეულში.

სხვა ცვლილებები, რასაკვირველია, ხდება. მე ბოლო დროს რამდენიმე ლიტერატურული კონკურსის ჟიურის წევრი ვიყავი. ჩნდება სრულიად ახალი მოდელები, ახლებური სტილი, ვთქვათ, ქართულ პროზაში, დრამატურგიაში. ეს მისასალმებელი და მისაღებია, მაგრამ ხშირ შემთხვევაში უგემოვნობა იჩენს ხოლმე თავს. ერთი რამ, რაც, ჩემი აზრით, აუცილებელია ხელოვნებისათვის, ეს არის ზომიერების გრძნობა და სწორედ ზომიერების გრძნობა ღალატობს ხშირად ჩვენს ახალგაზრდა ხელოვანებს. სხვაფრივ, დღევანდელ დღეს ჩვენი კულტურა ძალიან წყალწაღებულად არ მეჩვენება. და მაინც, უნდა ვთქვა, რომ ვერაფრით გამოიძებნა სათანადო სახსრები იმისათვის, რომ ქართული კულტურა, ხელოვნება და სულიერება ფეხზე დააყენოს. ალბათ, საგადასახადო სისტემაში და შესაბამის ორგანოებში უნდა შეიცვალოს რაღაც, რომ შემოსავლების გარკვეული ნაწილი სწორედ კულტურის განვითარებას მოხმარდეს. ბოლოდროინდელ მოვლენებში ისეთს ვერაფერს გამოვყოფდი, რითაც ვიტყოდი, რომ ახალი ეტაპი დაიწყო და ა.შ. უმთავრესი არის ის, რომ ახლა გარდატეხის პერიოდში ვართ. ასეთ დროს კი არაფერი დიდი არ იქმნება ხოლმე. ამჟამად ქართული კულტურა თავის გადარჩენისათვის იბრძვის და მე მჯერა, რომ ცოტა ხანში ფეხზე დავდგებით.

3. ჩემი მდგომარეობის გამო ნაკლებად ვმოძრაობ და ვერ დავიტრაბახებ, თუნდაც იმით, რომ ახალი სპექტაკლები მქონდეს ნანახი, მაგრამ რაც ვნახე, ვერ გეტყვით, რომ აღფრთოვანებული ვარ, ვინაიდან მასშტაბურობა, რაფინირება, ისევ და ისევ, გემოვნება და კულტურა აკლია. არ შეიძლება ჰაიჰარად სპექტაკლი დადგა და ის სპექტაკლი შედევრი გამოვიდეს. ძირითადად, რაღაც ექსპერიმენტებია, უფრო ახალგაზრდული ექსპერიმენტები, რაც, ალბათ, თავისთავად, კარგია, თუკი მან რაიმე შედეგი გამოიღო. რაც შეეხება იმას, თუ რას ვკითხულობ, როგორც გითხარით, ხშირად ვარ ხოლმე ჟიურის წევრი სხვადასხვა კონკურსზე. მაგალითად, შარშან პენ მარათონის ლიტერატურულ კონკურსზე, რაც უაღრესად საინტერესო მოვლენად მიმაჩნია. ამას გარდა, ამერიკაში მოღვაწე ქართველმა მეცნიერმა, შოთა ვაშაკიძემ დააარსა საინტერნეტო ჟურნალი "კვალი", ქართულ ენაზე. მან საუკეთესო პროზაული და დრამატული ნაწარმოებების გამოსავლენად მოაწყო კონკურსი. ჩემთვის მოულოდნელად, ამ კონკურსის ჟიურიში მეც ჩამრთეს. უკვე ჩავაბარე ჩემი ვარიანტი, თუ ვის მიენიჭოს პირველი ადგილი. გამარჯვებულებს 12 დეკემბერს ეროვნულ ბიბლიოთეკაში დააჯილდოვებენ. ასე რომ, ამისთანა აქტიური ლიტერატურის კითხვით ვარ გართული. ისე, რასაკვირველია, ხშირად გადავფურცლავ ძველ, კლასიკურ ლიტერატურას. ამ ბოლო ხანებში დიდი სიამოვნებით ვკითხულობ მემუარულ ლიტერატურას. თითიდან გამოწოვილ, ვითომ მხატვრულ ნაწარმოებებს მათ წაკითხვას ვამჯობინებ. რაც შეეხება მუსიკას, მე კლასიკური მუსიკის დიდი მოყვარული ვარ. ძალიან მიყვარს ნამდვილი, კლასიკური ჯაზი; დიუკ ელინგტონი, ლუი ამსტრონგი, ელა ფიცჯერალდი და ა.შ. - ჩემი ახალგაზრდობის დროინდელი მუსიკაა, საათობით შემიძლია ვუსმინო. ასევე სიამოვნებით ვუსმენ ქართულ ხალხურ სიმღერებს, რომანსებს, სხვადასხვა საესტრადო ნომრებს. ჩემდა საბედნიეროდ, საკმაოდ კარგი მომღერლები მახვევია გარშემო - ზაურ ბოლქვაძითა და ოთარ რამიშვილით დაწყებული... სხვათა შორის, ჩემი მეუღლეც მშვენივრად მღერის.

თბილისელთა მეკვლე კლივლენდიდან

"ისთერნ პრომოუშენის" საახალწლო პროექტი - ჯეიმს ბრაუნის ნათლული "შერატონში"

ვერა ნეფარიძე

ბენსონის ჩავარდნილი თბილისური კონცერტისა და კომპანიის სერიოზული ზარალის მიუხედავად, "ისთერნ პრომოუშენი" საახალწლო პროექტს არ ღალატობს. ამჯერად ლათინო-ამერიკული ცეკვებისა და ბრაზილიური სამასკარადო გამოსვლების ნაცვლად, "შერატონის" სტუმრები ე.წ, "ჰაუსის" ვარსკვლავს, სი სი როჯერსს მოუსმენენ.

სი სი როჯერსი საკუთარ შვიდკაციან ბენდთან ერთად, შვეიცარიული ტურნეს შემდეგ თბილისში 31 დეკემბერს ჩამოფრინდება. ახალი წლის ღამეს "შერატონ-მეტეხი პალასში" დაგეგმილი კონცერტით კი ევროპულ ტურნეს დაიწყებს. ეს ამბავი, შესაძლოა, რაღაცით ჯორჯ ბენსონის თბილისში ჩამოსვლის ისტორიასაც ჰგავს, მაგრამ ამ შემთხვევაში, თბილისელი ორგანიზატორები კონცერტის ხელოვნური ჩაშლის საშიშროებას გამორიცხავენ. რაც შეეხება ბენსონს, "ისთერნ პრომოუშენმა" ახლახან მიიღო თანხმობა ამერიკელი მუსიკოსის მხრიდან. ეს კი ნიშნავს, რომ თბილისის მეშვიდე საერთაშორისო ფესტივალი გაისად საკმაოდ მომხიბლავი იქნება. ახლანდელი მონაცემებით, ფესივალში მონაწილეობაზე უკვე დათანხმდნენ: ჩი კორეა, მაიკლ ფრენკსი და ჯორჯ ბენსონი. ივლისამდე დიდი დროა და თანაც, როგორც დავრწმუნდით, "ისთერნ პომოუშენისგან" მოულოდნელობებსაც უნდა ველოდოთ. თუნდაც ისეთს, როგორიც ახალი წლის ღამისთვის სი სი როჯერსის ჩამოყვანაა.

ამ მუსიკოსს "ჰაუზ-მოძრაობის" ლეგენდად მიიჩნევენ. დასავლეთში საკმაოდ პოპულარული ეს მუსიკალური მიმდინარეობა თბილისში ცოცხლად, ალბათ, არ შესრულებულა, თუ არ ჩავთვლით დენის როლინსის კონცერტს წლევანდელ თბილისის ჯაზ-ფესტივალზე. თუმცა, აქაც დიდი სხვაობაა: სი სი როჯერსის მუსიკა უფრო მსუბუქია და, რაც მთავარია, მასთან ერთად სცენაზე ყოველთვის მუშაობს დი-ჯეი. როჯერსს ამჟამად შვიდკაციანი ბენდი ჰყავს. Janet, David Dee, Gabriele, Romac, Antonio, Hairtea, Alfi – ეს ის შემადგენლობაა, რომელთან ერთადაც მუსიკოსი სხვადასხვა მუსიკალური ტურნეებით მსოფლიოში მოგზაურობს და ვისთან ერთადაც იგი თბილისს ეწვევა.

ვოკალისტი, მუსიკოსი და კომპოზიტორი, - ასეთია სი სი როჯერსის მოკლე დახასიათება, - დაიბადა კლივლენდში. თავიდან დედის ზეგავლენით (დედა მუსიკის მასწავლებელი იყო), ფორტეპიანო შეისწავლა. დედას სურდა, პატარა კენეტი (სი სი მუსიკოსის მეტსახელია) მომავალში ფორტეპიანოს გაჰყოლოდა და ამ მიზნით ჩააბარებინეს კიდეც ბოსტონის ბერკლის კოლეჯში, ფორტეპიანოს განხრით. სი სი დედის დამსახურებადვე მიიჩნევს გოსპელის სიყვარულსაც - გოსპელს როჯერსი მისი მუსიკის ფესვებად აღიარებს.

მომავალი ვარსკვლავი, თურმე, ბავშვობიდან გამოირჩეოდა განსაკუთრებული მუსიკალური ნიჭით და ხშირად მას პატარა ვირტუოზადაც მოიხსენიებდნენ. რვა წლიდან მონაწილეობდა იმ დროისათვის პოპულარულ ყოველკვირეულ გადაცემაში "ჯინ ქაროლის შოუ". კენეტს მეტსახელი სი სი ბავშვობის მეგობარმა შეარქვა შოკოლადის ნამცხვრის სიყვარულის გამო. როდესაც 11 წლის "სოულ სითი შოუში" მოცეკვავე სი სიმ ჯეიმს ბრაუნი აღაფრთოვანა, სოულის ნათლიმამამ იგი ჩები ჩეკერს შეადარა და "პატარა სი სიდ" მონათლა. მალე სი სი საცხოვრებლად გადავიდა ნიუ-იორკში, სადაც ფორტეპიანოს პარალელურად, ვოკალის სწავლა დაიწყო. მოგვიანებით ჩამოაყალიბა CeCe&Company და ნელ-ნელა მის რეპერტუარში "ეისიდ ჯაზი" დამკვიდრდა.

როჯერსმა საერთაშორსიო აღიარება გასული საუკუნის 80-იან წლებში მოიპოვა. 1988 წელს მოიხიბლა მარშალ ჯეფერსონის შემოქმედებით და სწორედ მისი ზეგავლენით ჩაწერა მომავალი ჰიტი Someday. ფართო საზოგადოება ამ სიმღერის M People-ისეულ ვარიანტს იცნობს. ეს ჰიტი ჟანრის ჰიმნად მიიჩნევა. სი სი როჯერსი წლების განმავლობაში თანამშრომლობს პოპულარული სცენის ისეთ ვარსკვლავებთან, როგორებიც არიან: "დურან დურანი", არეტა ფრანკლინი, დ ანჯელო და ა.შ. 1994 წლიდან სი სი როჯერსი იტალიური ჯგუფის "ჯესტოფანკის" ფრონტმენი იყო. მათთან ერთად ჩაწერა ალბომი Can We Live და ჰქონდა მსოფლიო ტურნე; მონაწილეობდა მრავალ ევროპულ ჯაზ-ფესტივალზე.

როგორც ამბობენ, სი სი როჯერსის წარმატებული კარიერის საიდუმლო მისსავე ენერგიულობაშია და სცენაზე იგი არასდროს იღლება - ახალი წლის ღამეს იგი თბილისელებს ამაშიც დაარწმუნებს.

იდეალების მსხვერევა „დებიუტში"

მაია აბაშიძე

რა შეიძლება მოხდეს, როცა დამახინჯებულ სინამდვილეს, მანკიერ იდეალებს ბოროტებით ებრძვი და ეს ყველაფერი სიამოვნებას განიჭებს - როცა ვალდებული ხარ, გიყვარდეს, რადგან გჭირდება, როცა ახალგაზრდა ხარ, ცხოვრებაში ადგილის დამკვიდრებას ცდილობ და ამის ერთადერთ საშუალებად ძალადობას მიიჩნევ. სად შეიძლება ვიპოვოთ გამოსავალი?. ლიუდმილა რაზუმოვსკაიას პიესა "ქალბატონო ელენე, ძვირფასო" სწორედ ამ პრობლემებზე ჩააფიქრებს კაცს; პიესა, რომელშიც მოქმედება 70-იან წლებში ხდება, დღესაც ძალიან აქტუალურია, განსაკუთრებით - ახალგაზრდობისათვის.

რეჟისორმა ნანა დემეტრაშვილმა არჩევანი სწორედ ამ პიესაზე შეაჩერა. 10 დეკემბერს სტუდენტურ ფესტივალ "დებიუტზე" სამსახიობო ფაკულტეტის III კურსის სტუდენტებმა "ქალბატონო ელენე, ძვირფასო" წარუდგინეს მაყურებელს.

"ქალბატონო ელენე, ძვირფასო" მოსწავლეებისა და მასწავლებლის ურთიერთობის ერთი დღის ამბავს გვიამბობს. ეს ის პერიოდია, როცა ყველაფერი გაყინული იყო, როცა ყველგან ჭრიდა ქრთამი, როცა უმაღლეს სასწავლებელში მოსახვედრად, ოქროს მედალი თუ არა, რამდენიმე წლის მუშაობის სტაჟი მაინც იყო საჭირო. პიესაში ადამიანური ურთიერთობები ყალბ ლოზუნგებზეა აგებული, ეს ლოზუნგები უხვად ისმის სცენიდან.

მოსწავლეებს იმ სეიფის გასაღები სჭირდებათ, სადაც მათი შეცდომებით სავსე საკონტროლო ნამუშევრები ინახება. ეს გასაღები კი ქალბატონი ელენეს განკარგულებაშია. ქალბატონი ელენე ანტიგონესეული სიჯიუტით იცავს საკუთარ პრინციპებს და, სწორედ ამ პრინციპების გამო, მოსწავლეთა ინტრიგებისა და პროვოკაციის მსხვერპლი ხდება. "ანტიგონე ძალადობით უნდა გატეხო!" - ფიქრობენ ბავშვები და მიზანს მიაღწევენ კიდეც. საყვარელი მოსწავლის დაჩაგვრა-შეურაცხყოფა ქალბატონი ელენეს მოთმინების "ბოლო წვეთი" აღმოჩნდება. მასწავლებელი სულიერად გატეხილია, სკოლისკენ გახედვაც კი არ უნდა, რადგან მან მოსწავლეებთან საერთო ენის გამონახვა ვერ შეძლო და მთელი შრომა წყალში ჩაეყარა... თუმცა, ისიც უნდა ითქვას, რომ მასწავლებლის გადაგდებული გასაღები მოსწავლეებისთვისაც უსარგებლო ხდება. დარცხვენილ მოსწავლეებს უსამართლოდ დაწერილი ნიშნები აღარაფერში სჭირდებათ. ისინი სხვა რამეზე ჩაფიქრდებიან - შეიძლება თუ არა, რომ ამ საზოგადოებაში ახალგაზრდამ მხოლოდ ნიჭითა და პატიოსნებით მიაღწიოს მიზანს; როგორ უნდა იცხოვრო, რომ მომავალ თაობებს ამაყად გაუსწორო თვალი.

შეავსეთ ანკეტა და გამოგვიგზავნეთ

გთხოვთ, შეავსოთ გარკვევით. ბლანკი უფასოა.

სამაუწყებლო კომპანია "რუსთავი 2" არ არის ვალდებული, გაცნობოთ მიიღებთ თუ არა მონაწილეობას შოუში "ხალხის პირისპირ". თქვენი შერჩევის შემთხვევაში, დაგიკავშირდებათ გადაცემის კოორდინატორი ამ ანკეტის შევსებით თქვენ ეთანხმებით შოუს "ხალხის პირისპირ" წესებსა და პირობებს.

ანკეტა გამოგვიგზავნეთ ფოსტით ან მოიტანეთ მისამართზე:

სამაუწყებლო კომპანია "რუსთავი 2",
ტელევიქტორინა "ხალხის პირისპირ",
ვაჟა-ფშაველას 45, 300077 თბილისი

კონკურსანტები ტელევიქტორინისთვის "ხალხის პირისპირ" შეირჩევიან ანკეტის საფუძველზე, ამიტომ გთხოვთ, ყურადღებით შეავსოთ ანკეტა.

სახელი და გვარი

ოჯახური მდგომარეობა:
დაქორწინებული, დაუქორწინებელი, გაყრილი, ქვრივი

მისამართი:

შვილები: (თუ გყავთ)

საფოსტო ინდექსი:

განათლება:
საშუალო, უმაღლესი, ტექნიკური

საკონტაქტო ტელეფონის ნომრები:

პროფესია:

ასაკი:

სამუშაო ადგილი

დამხმარე კატეგორია: (მიუთითეთ კატეგორია, რომელშიც კარგად ერკვევით, შეგიძლიათ აირჩიოთ ნებისმიერი. მაგალითად, საფეხბურთო კლუბი "არსენალი" ან ევროპის ქვეყნების დედაქალაქები, ან 60-იანი წლების მუსიკა, და ა.შ.)

შინაური ცხოველები: (თუ გყავთ)

გთხოვთ, დააკრათ ახლანდელი ფოტოსურათის, სასურველია ზომით 3/4, თუ ამ ზომის ფოტოსურათი არ გაქვთ, შეგიძლიათ დააკრათ ნებისმიერი ზომის, რომელზეც მხოლოდ თქვენ ხართ გადაღებული. ფოტოსურათზე სახე გარკვევით უნდა ჩანდეს. გთხოვთ, ფოტოსურათს უკან მიაწეროთ თქვენი სახელი და გვარი.

თქვენი ინტერესები და ჰობი:

შეხვედრიხართ თუ არა, პირადად, ცნობილ ადამიანს? ვის, სად და როდის?

როგორ გაატარებდით თქვენს იდეალურ დასვენების დღეს?

გიყვართ თუ არა მოგზაურობა? (თუ გიმოგზაურიათ საქართველოს გარეთ და სად?)

არჩევანი რომ გქონდეთ, რომელ ცნობილ ადამიანთან ისურვებდით შეხვედრას, სად წახვიდოდით მასთან ერთად და რატომ?

რომელი სატელევიზიო გადაცემები მოგწონთ და რატომ?

არჩევანი რომ გქონდეთ, სად წახვიდოდით სამოგზაუროდ და რატომ?

რომ შეგეძლოთ მხოლოდ ერთი რამის შეცვლა საკუთარ გარეგნობასა ან ხასიათში, რას შეცვლიდით და რატომ?

რომელია თქვენი საყვარელი მწერალი და საყვარელი ლიტერატურული ნაწარმოები?

გაქვთ თუ არა მიზანი, რომლის მიღწევასაც ოცნებობთ?

რომ შეგეძლოთ მხოლოდ ერთი ნატვრის ასრულება, რას ინატრებდით და რატომ?

როგორი მუსიკა გიტაცებთ და თავად გაქვთ თუ არა მუსიკალური ნიჭი?

მიგიღწევიათ ან გაგიკეთებიათ თუ არა ისეთი რამ, რითაც ამაყობთ?

თქვენი აზრით, რომელ ზღაპრულ პერსონაჟს ჰგავხართ ყველაზე მეტად და რატომ?

რა ჟანრის ფილმები მოგწონთ და რომელია თქვენი საყვარელი ფილმები?

გაქვთ ან გქონიათ თუ არა რაიმე მეტსახელი? კონკრეტულად რა?

ფილმი რომ გადაეღოთ თქვენზე, რომელი ცნობილი მსახიობი შეასრულებდა თქვენს როლს?

გამოსულხართ თუ არა ტელევიზიით? (თუ კი, როდის და რა ამპლუაში?)

გაქვთ თუ არა უჩვეულო ნიჭი? (მაგალითად, შეგიძლიათ თუ არა სტვენით ბეთჰოვენის "მთვარის სონატის" შესრულება, ან ასკინკილით მარათონული დისტანციის გავლა?)

ყველაზე უხერხული სიტუაცია თქვენს ცხოვრებაში:

რატომ გინდათ მიიღოთ მონაწილეობა ჩვენს თამაშში?

უჩვეულო ან საინტერესო რამ თუ გადაგხდენიათ თავს? კერძოდ რა?

ყველაზე ცუდი სამუშაო თქვენს ცხოვრებაში:

დღეს რომ მოგცენ 2000 ლარი, რას გააკეთებდით?

ტოსკანური პოეზია

იტალიური პოეზია XIII საუკუნის დასაწყისში კუნძულ სიცილიაზე იწყება. იქ, იმპერატორ ფრიდრიხ მეორის კარზე შეიკრიბნენ პოეტები, რომელთა ერთობას მოგვიანებით სიცილიური სკოლა ეწოდა. 1250 წელს იმპერატორი გარდაიცვალა და სკოლაც დაიშალა. პოეტები, რომელთა უმრავლესობას იურისტები შეადგენდნენ, ტოსკანაში გადასახლდნენ, სადაც იწყებოდა ფლორენციის რესპუბლიკის აღმავლობა. მათ ტოსკანაში თავიანთი პოეტური ტრადიციები მოიტანეს, მაგრამ სულ მალე იქ ტოსკანური პოეზია აყვავდა და მისი ათწლიანი ყვავილობა აღინიშნა ესთეტიკური მიმდინარეობით, რომელსაც "ახალი დამატკბობელი სტილი" დაერქვა.

ფლორენცია, საკათედრო ტაძრის ფასადი

ახალი დამატკბობელი სტილი
(dolce stil novo, dolce stilnovo, stilnovo)

იტალიური ზედსართავი dolce უმეტეს შემთხვევაში ქართულად უბრალოდ ითარგმნება როგორც "ტკბილი" ან "ნაზი". მაგრამ პოეტურ სტილთან მიმართებაში პირველი ვარიანტი მისი თანამედროვე გამოყენებიდან გამომდინარე კონოტაციურად შეუსაბამოდ გვესახება, მეორე კი — სიზუსტეს მოკლებულად. რუსულ ლიტერატურათმცოდნეობით ტრადიციაში მიღებულია ტერმინი новый сладостный стиль. შესაძლო ვარიანტი "ტკბილხმოვანი" ასევე უნდა უკუვაგდოთ მისი ზედმეტი კონკრეტულობისა და სპეციფიკურობისათვის, რადგანაც იტალიურ ორიგინალს აშკარა თეოლოგიური წარმომავლობა ატყვია: ლათინური ზედსართავი dulce ხშირად გამოიყენება საღვთისმეტყველო და ლიტურგიულ ტექსტებში, როგორც ქრისტეს ან ღვთისმშობლის ეპითეტი. ამ მიმართებაში საკმარისია გავიხსენოთ გვიანდელი მართლმადიდებლური ლოცვა "იესუ ტკბილის დაუჯდომელი", რომელიც აშკარა კათოლიკური ლათინური გავლენით შეიქმნა და ამიტომაც დამკვიდრდა სამხრეთ-დასავლეთ რუსეთის ეკლესიებში, საიდანაც გავრცელდა ღირსი დიმიტრი როსტოველის მეცადინეობით. მიუხედავად იმისა, რომ ქართულ საღვთისმსახურო ტექსტებში XIX საუკუნეში შემოვიდა იგივე ეპითეტი, თარგმანისათვის მაინც ავირჩიეთ ზედსართავი "დამატკბობელი", თუმცაღა პოეტური ტექსტების თარგმნისას, განსაკუთრებით კი მაშინ, როდესაც ზედსართავს აუცილებლად არ მოსდევს არსებითი სახელი "სტილი", დასაშვებად მიგვაჩნია გამოყენება ეპითეტისა "ტკბილი".

დანტეს ლიტერატურათმცოდნეობითი ინიციატივა

თვით იტალიური ტერმინი და მისი განმარტება დანტე ალიგიერის შემოღებულია. "განსაწმენდელის" XXIV ქებაში დანტე ხვდება ტოსკანელ პოეტს, **ბონაჯუნტა ორბიჩანის**, რომელიც აღიარებულია გარდამავალ რგოლად სიცილიურ სკოლასა და ტოსკანურ პოეტურ ტრადიციას შორის. განსაწმენდელში მყოფი ბონაჯუნტა აღიარებს, რომ თვითონ იყო კვანძი, რომელიც აერთებდა "ნოტარიუსს", ანუ **ჯაკომო და ლენტინის**, როგორც სიცილიური სკოლის ყველაზე მნიშვნელოვან პერსონაჟს, და **გვიტონე დ'არეცოს**, ანუ ტოსკანელთა ერთ-ერთ თვალსაჩინო წარმომადგენელს. "განსაწმენდელში" დანტე XIII საუკუნის იტალიური ლიტერატურის ძირითად ისტორიულ ხაზს ავლებს. ერთი მხრივ აქ აღინიშნება გარკვეული მემკვიდრეობა სიცილიელებიდან ტოსკანელებისაკენ, მეორე მხრივ კი — ტრადიციის წყვეტა, რადგან სტილის დასახელებაში დამატკბობელის გარდა სხვა ეპითეტსაც ვხედავთ: ახალი, ესე იგი განსხვავებული. თვითონ ბონაჯუნტამ და გვიტონემაც თუმცა კი უარყოფითად იყვნენ განწყობილნი, არაცხადად მაინც აღიარეს ახალი მიმდინარეობის რადიკალობა და სიახლე. როგორც "კომედიაში", ასევე ლათინურ ენაზე დაწერილ თეორიულ ტრაქტატში "ხალხური მჭევრმეტყველებისათვის" დანტე არაერთხელ ასახელებს ახალი დამატკბობელი სტილის წარმომადგენლებს: თავის თავს, **გვიდო კავალკანტის**, **ლაპო ჯანის**, **ჩინო და პისტოიას**. წინამორბედისა და ძველსა და ახალს შორის შუამავლის ადგილს ალიგიერი **გვიდო გვინიცელის** უთმობს. ჩვენთვის უცნობი მიზეზების გამო დანტე დუმილით უვლის გვერდს ორ პოეტს — **ალფანისა** და **ფრესკობალდის** — რომელთა პოეტური მემკვიდრეობა აშკარად ამჟღავნებს კავალკანტის გავლენას. მიმდინარეობა ბოლონიაში წარმოიშვა, სადაც გვინიცელი მოღვაწეობდა, მაგრამ ფლორენციაში გაიფურჩქნა. ეს ბრწყინვალე ყვავილი, რომელმაც მწვერვალს XIII საუკუნის ბოლო ათწლეულში მიაღწია, მალევე დაჭკნა და ახალი გამოცდილება 1280-1310 წლებს შორის დაიშრიტა, თუმცა კი მისი დიდების ექო ბოკაჩოსა და პეტრარკას მისწვდა.

ფლორენცია, ხიდები მდინარე არნოზე

დანტე ალიგიერი

ტომას ელიოტმა მას ყველაზე ევროპელი პოეტი უწოდა. ევროპის ისტორიის წიგნებსა და სახელმძღვანელოებში მას ცალკე თავს უძღვნიან. ცხოვრებაში კი იგი თავის მშობლიურ ქალაქზე — ფლორენციაზე დარდს გადაჰყვა. ამ დარდისა და ერთი განუხორციელებელი სიყვარულის უკვდავსაყოფად დაწერა **დანტე ალიგიერიმ** თავისი პოემა, რომელსაც თვითონ "კომედია" დაარქვა, ხოლო დრომ და აღიარებამ ამ სათაურს ზედსართავი "ღვთაებრივი" დაუმატა.

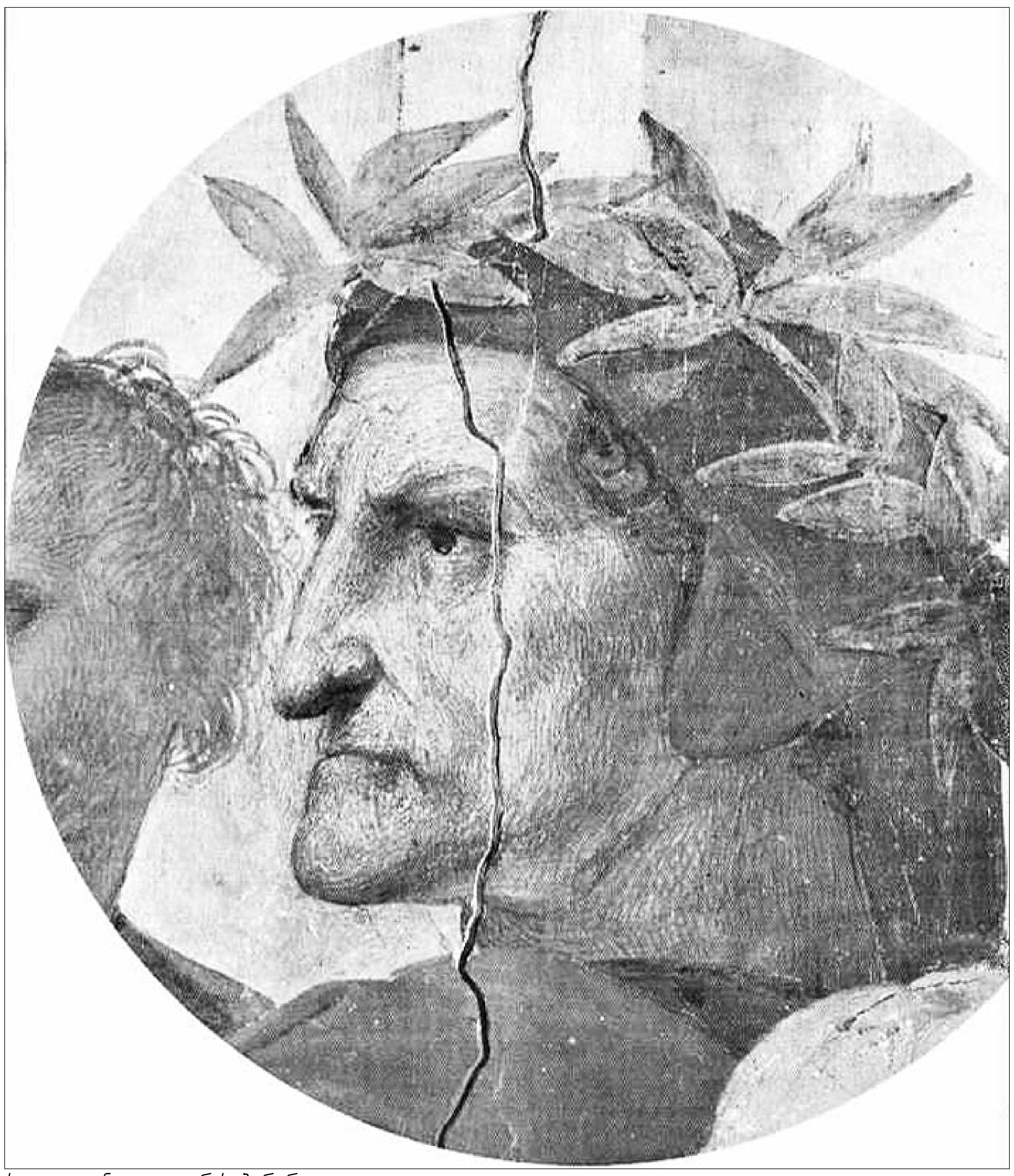
ჯოტო – დანტე ალიგიერის პორტრეტი

ცხოვრება

დანტე ალიგიერი 1265 წელს დაიბადა. დაბადებისა და სიკვდილის თარიღი თითქმის ყოველი ცნობილი ბიოგრაფიის აუცილებელი ატრიბუტია. ამ აუცილებლობის მიღმა არ ჩანს სიძნელეები, რომლებიც თან ახლავს მათ ზუსტ დადგენას. დანტემ თავისი დაბადების შესახებ თვით "კომედიის" ტექსტში დაგვიტოვა ცნობები, ოღონდ მხოლოდ ზოდიაქოს ნიშანი გვაუწყა, ამიტომაც ყველა ენციკლოპედია გვაუწყებს, რომ იგი 1265 წლის მაისის ბოლოსა თუ ივნისის დასაწყისში დაიბადა ფლორენციაში ვინმე ალიგიეროს ოჯახში.

მამის შესახებ თითქმის არაფერი ვიცით. როგორც ეტყობა, ვაჟს დიდად არ ეხატებოდა გულზე. დედა, სახელად **ბელა**, თავისი გენიოსი ვაჟის დაკაცებას ვერ მოესწრო. სამაგიეროდ, ამ უკანასკნელს მშვენიერი ურთიერთობა აკავშირებდა დედინაცვალთან. ამ გოგონამ (აბა, ალიგიეროცს გადაცილებულ ხნიერ ქალს ხომ არ შეირთავდა!), რომელსაც **ლაპა** ერქვა, თავის ქმარს კიდევ სამი შვილი აჩუქა და მას შემდეგ, რაც ალიგიეროს მევახშეობაში დასდეს ბრალი, თვითონ უძღვებოდა ოჯახის საქმეებს. რა მოსაწყენია ეს ყოველივე! მხოლოდ იმიტომ თუ ღირს აღსანიშნავად, რომ გასაგები გახდეს: დიდ პოეტს ოჯახიდან არაფერი აუღია.

ბავშვობა კი მაინც მნიშვნელოვანი ხანაა. რამდენიც არ უნდა ილაპარაკოს **ფილიპ არიესმა**, — ადამიანის ასაკთა მნიშვნელობის შემსწავლელმა ფრანგმა ისტორიკოსმა, — რომ შუა საუკუნეებში ბავშვობას განსაკუთრებულ ღირებულებას არავინ ანიჭებდა, დანტე ალიგიერისა და მისი უბნელი გოგონას, **ბეატრიჩეს** შეხვედრა სულ სხვა რამეს მოწმობს. ვაჟი მაშინ ცხრა წლისა იყო, ქალი კი — რვისა. ამ შეხვედრის აღწერით იწყებს დანტე ევროპულ ლიტერატურაში პირველ ფსიქოლოგიურ რომანს "ახალი ცხოვრება". სულიერი მოძრაობები ნაღდი სახით უძლებენ ჟამთასვლას, მატერიალური საგნების მთავარი სასიცოცხლო პირობა კი გაყალბებაა: ფლორენციაში დღემდე არსებობს "დანტეს სახლი". ამას კედელზე გაკრული აბრა იუწყება. მაგრამ ნამდვილი სახლი ფლორენციიდან განდევნის დროს დაანგრიეს: ეს ქმედება გამოტანილი განაჩენის ნაწილი იყო. მაგრამ ადამიანებს სჭირდებათ კერპები, ამიტომაც დადიან დღემდე ტურისტები "დანტეს სახლში".

XIII საუკუნის სკოლები სამღვდელოების ხელში იყო. დანტემ, ალბათ, სანტა მარია ნოველას მონასტერთან არსებული სკოლა დაამთავრა. არ უნდა ვიფიქროთ, რომ ამან ძალზე შეუწყო ხელი მის განვითარებას. წერა-კითხვასა და ოთხ არითმეტიკულ მოქმედებას კი ისწავლიდა, ცოტა ლათინურსაც. დანარჩენისთვის კი წიგნები აკლდათ.

ერთი სიტყვით, პოეტის ბავშვობიდან მხოლოდ ბეატრიჩესთან შეხვედრის ფაქტია ცნობილი. ისტორიკოსები და ლიტერატორები ამ ფაქტის შესახებაც ბევრს კამათობდნენ. ბევრს ბეატრიჩე თავიდან ბოლომდე გამოგონილი პერსონაჟი ეგონა. ცხრა წლის ასაკიც ხომ ასე საეჭვოდ ემთხვევა იმ რიცხვს, რომელსაც პითაგორადან მოყოლებული ამდენ საოცარ თვისებას მიაწერდნენ ფილოსოფოსები და თეოლოგები. განა თვით "კომედია" ტერცინებით არაა დაწერილი, სადაც ყოველი მესამე სტრიქონი ერითმება? განა სამი ნაწილისაგან არ შედგება მისი ტექსტი, ხოლო ყოველი ნაწილი — ოცდაცამეტი ქებისაგან?

შესაძლოა, ადრეულ ბავშვობაში დანტე მართლაც შეხვდა თეთრკაბიან გოგონას, რამაც მასზე უძლიერესი შთაბეჭდილება მოახდინა, მაგრამ დანარჩენის დამატება კი ალბათ პოეტურმა ტრადიციამ მოითხოვა. მდიდარი გამონაგონი ყოველთვის უფრო ჭეშმარიტია მწირ სიმართლეზე.

უბადრუკი სკოლის დამთავრების შემდეგ დანტეს მასწავლებელი გახდა **ბრუნეტო ლატინი** — პროფესიით ნოტარიუსი, მოწოდებით პოეტი და ლიტერატორი, სალონების სასურველი სტუმარი და ფლორენციის რესპუბლიკის პირველი დიპლომატი. ბრუნეტოს კალამს ეკუთვნის ფრანგული ენციკლოპედიური პოემა თუ პოეტური ენციკლოპედია "განძი". ამბობენ, რომ ბისექსუალიც იყო, მაგრამ იმდროინდელ ფლორენციაში (ისევე როგორც დღევანდელში) ეს დიდ გაოცებას არ იწვევდა. ასე თუ ისე, დანტემ თავისი მოძღვარი ჯოჯოხეთის იმ ადგილას მოათავსა, სადაც სოდომის ცოდვისათვის იტანჯებიან. ჯოჯოხეთში შეხვედრისას დანტე ბრუნეტოს მოძღვარს უწოდებს, მაგრამ ეს არ ნიშნავს, რომ ცხოვრებაში მისგან გაკვეთილებს იღებდა. უბრალოდ, ალიგიერი იმ ყმაწვილთა შორის იყო, რომლებიც ბრწყინვალე ნოტარიუსს სალონებში ამალის მსგავსად დაჰყვებოდნენ და ახალი ლათინური პოეზიის პირველ ფლორენციულ სკოლას შეადგენდნენ.

ამ "ოქროს ახალგაზრდობაში" შედიოდა დანტეც, მაგრამ ძლიერ განსხვავდებოდა მათგან: ტანჩია და გულფიცხი, მოყვითალო პირისახითა და ხეშეში შავი ქოჩრით ყველასაგან გამოირჩეოდა და ყველას შორიდან უყურებდა, რადგანაც სიმდიდრითა და გვარის წარჩინებულებით საგრძნობლად ჩამორჩებოდა მათ. მაგრამ მეგობარი ჰყავდა მათი წრიდან: ათი წლით მასზე უფროსი პოეტი, **გვიდო კავალკანტი**. გვიდოს ახალგაზრდა ალიგიერის ლექსი მოეწონა და მაღალი წრის კარი გაუღო ფლორენციის მომავალ სიამაყეს.

ქალაქის 250 წარჩინებული ოჯახი განცალკევებულ და სნობურ ცხოვრებას ეწეოდა. თავიანთი კლუბიც ჰქონდათ, ეგრეთ წოდებული "კოშკთა საზოგადოება". ამ წრეში შესასვლელად ბურჟუაზია წარმოუდგენელ თანხებს იხდიდა, დანტესთვის კი ერთი სონეტი აღმოჩნდა საკმარისი. იმ დროის სხვა პოეტების მსგავსად დანტეც თავის პოეზიას სიმღერით აცნობდა საზოგადოებას. თუმც ამ საქმეში მთლად უვიცი არ ყოფილა, მელოდიებს თვითონ ვერ თხზავდა. სამაგიეროდ, კომპოზიტორი კარგი აირჩია: ერთი **სოკეტო** იყო, მეორე კი **კაზელა**, რომლის სულთან განსაწმენდელში შეხვედრა მეტად მგრძობიარედაა აღწერილი "კომედიაში".

ზოგი ისტორიკოსი ამტკიცებს, რომ მალე დანტე ბოლონიას გაემგზავრა იურიდიული განათლების მისაღებად. ეს დანამდვილებით არაა ცნობილი, თუმცა ბოლონიის უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკაში მისი ერთი სონეტის ხელნაწერი აღმოჩნდა. ბოლონიის შთაბეჭდილებები იგრძნობა "კომედიაშიც" და ლათინურ ენაზე დაწერილ თეორიულ ტრაქტატებშიც. იურისტის დიპლომი არ აუღია, მაგრამ ნამდვილად იყო ჩაწერილი ფლორენციის აფთიაქართა და ექიმთა გილდიაში. გაუგებარია, რატომ აირჩია მაინცდამაინც ეს პროფესია, შესაძლოა იმიტომ, რომ ამ გილდიაში უნდა ჩაწერილიყო ყველა, ვინც ქიმიურ ნივთიერებებს იყენებდა. დიდი მხატვარი **ჯოტო** მას იმიტომ ეკუთვნოდა, რომ საღებავებს იყენებდა, დანტე კი ალბათ იმიტომ, რომ მელანს ხარჯავდა. ასეა თუ ისე, მხოლოდ რომელიმე გილდიაში ჩაწერა აძლევდა მოქალაქეს პოლიტიკური მოღვაწეობის უფლებას.

ტოსკანა, ცენტრალური იტალიის ოლქი, სადაც მდებარეობს ფლორენცია, იმ დროს ორი საწინააღმდეგო პარტიის საბრძოლო ასპარეზს წარმოადგენდა. ერთი, **გველფების** პარტია, პაპის ძალაუფლებას უჭერდა მხარს, მეორეს, **გიბელინთა** პარტიას, კეთილდღეობის გარანტად გერმანელი იმპერატორი მიაჩნდა. პარტიებს შორის ბრძოლა ხანდახან შეიარაღებულ ხასიათს იძენდა, რადგანაც ომი იმ ეპოქაშიც პოლიტიკის გაგრძელება იყო. 1289 წელს ერთ ასეთ სამხედრო ექსპედიციაში თვით დანტემაც მიიღო მონაწილეობა. ფლორენციელთა თორმეტათასიანი მხედრობა მაშინ არეცოელთა წინააღმდეგ მიემართებოდა (არეცო ტოსკანის ქალაქია, რომელიც იმხანად გიბელინთა მმართველობის ქვეშ იმყოფებოდა).

ცოტა ხნის შემდეგ, 1290 წელს გარდაიცვალა ბეატრიჩე, რომელიც უკვე ვიღაცის ცოლი იყო. ქალები, საერთოდ, ხშირად კვდებოდნენ იმ დროს. მხოლოდ რამდენიმე საუკუნით გვიან მიხვდნენ ბებიაქალები და ექიმები, რომ მშობიარობის მიღებისას ხელები უნდა დაებანათ. დანტე სასოწარკვეთილებას რომაელი ფილოსოფოსის **სევერინუს ბოეციუსის** კითხვით უმკლავდება. "ფილოსოფიით ნუგეშისცემამ" რამდენიმე თვე გასტანა, რის შემდეგ დანტემ ჯერ კიდევ ბავშვობაში დანიშნული ქალი, **ჯემა დონატი** შეირთო. **ჯოვანი ბოკაჩო**, "დეკამერონის" ავტორი და დანტეს პირველი ბიოგრაფი ამბობს, რომ ოჯახმა ლამის აიძულა ქორწინება, რადგანაც ვერ აიტანა პოეტის უძილობა და უმადობა. დანტეს ცოლს ბოკაჩო აღწერს როგორც ზერელე, უჭკუო და მოჩხუბარ დედაკაცს. ალბათ, ერთი მხრივ, ამას **სოკრატეს** ცოლის, **ქსანტიპეს** ცნობილი მაგალითი მოითხოვდა, მეორე მხრივ კი თვით ბოკაჩოს ცოლის აუტანელი ხასიათით შექმნილი განწყობა. სინამდვილეში კი ისაა ცნობილი, რომ დანტეს ცოლ-შვილმა დევნილებაშიც მისი ბედი გაიზიარა, ხოლო მისმა ქალიშვილმა მონაზვნად აღკვეცისას ბეატრიჩეს სახელი მიიღო. ბოლოს და ბოლოს, ბოკაჩოც აღიარებს, რომ სწორედ ჯემამ გადაურჩინა კაცობრიობას კომედიის პირველი შვიდი ქება. თვით დანტე კი ცოლზე მეტად ამ უკანასკნელის ბიძაშვილს, **ფორეზე დონატის** დაუმეგობრდა და ქორწინების პირველი ხანები ფლორენციის ტურფების გარემოცვაში გაატარა. ამას ხელი არ შეუშლია, რომ ჯემასთან სამი თუ ოთხი შვილი გაეჩინა: პიეტრო, იაკოპო, შესაძლოა, ჯოვანი და ერთიც ქალიშვილი, ანტონია, რომელიც მონაზვნად აღიკვეცა.

ამასობაში პოლიტიკურმა ბრძოლებმა უსაფუძვლო ამბიციების სფეროში გადაინაცვლა. ყოველგვარი იდეოლოგიური საფუძველი გველფებსა და გიბელინებს გამოეცალათ: არც პაპი და არც იმპერია უკვე არ წარმოადგენდა სერიოზულ პოლიტიკურ ძალას. XIV საუკუნის დასაწყისისთვის ევროპაში ეროვნულმა სახელმწიფოებმა იწყო აღმოცენება, იტალია კი მომავალი რენესანსის პოლიტიკურმა დაქსაქსულობამ იჩინა თავი.

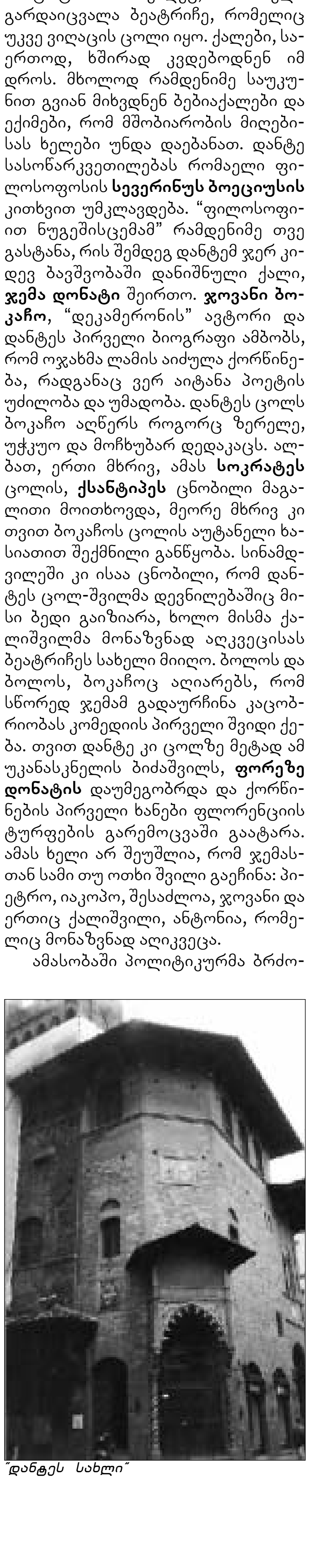
"დანტეს სახლი"

ამ პოლიტიკურ კრიზისს შეეწირა დანტე ალიგიერის პოლიტიკური კარიერა და პირადი კეთილდღეობა. 1301 წელს ფლორენციაში გამარჯვებული გიბელინები შევიდნენ, დანტეს სახელმწიფო ხაზინის გაქურდვის ბრალი დასდეს და მიუსაჯეს მშობლიური ქალაქის დატოვება 48 საათის განმავლობაში. თუ იგი ამ დროზე მეტ ხანს დაყოვნდებოდა, ან უნებართვოდ დაბრუნდებოდა, ემუქრებოდა კოცონზე ცოცხლად დაწვა.

ამის შემდეგ დაიწყო დანტესა და მისი ოჯახის ხეტიალი მთელს ჩრდილო და ცენტრალურ იტალიაში, სანამ 1321 წლის 13 ოქტომბრის ღამეს, ქალაქ რავენაში პოეტს ხორციელმა სიკვდილმა არ მოუსწრო. ოცწლიანი დევნილების 9 წელი მან თავისი "კომედიის" შექმნას მოანდომა.

ჯოჯოხეთი

პოემაზე მუშაობას დანტემ 1300 წლის აპრილის შემდეგ მიჰყო ხელი. დევნილის ცხოვრება ადვილი არ უნდა ყოფილიყო, ამიტომაც პოეტს დიდი ხნით მოუხდა წერის შეწყვეტა. მხოლოდ რამდენიმე წლის შემდეგ, როდესაც დანტემ სრულიად დაკარგა მშობლიურ ქალაქში დაბრუნების იმედი, იგი საბოლოოდ მიუბრუნდა პოეტურ მოღვაწეობას. თითქმის უეჭველია, რომ "ჯოჯოხეთის" თხზვის დასაწყისი 1305-1306 წლებზე უნდა მოდიოდეს. 1314 წლისთვის პოემის პირველი ნაწილი ვერონასა და მის შემოგარენში გავრცელდა, 1315 წლიდან კი ცნობილია მისი პირველი ციტირება ბოლონიის ერთ-ერთი ნოტარიუსის ქაღალდებში. იმ დროისათვის ტექსტის გავრცელების ამ ტემპს შეიძლება ელვისებური ეწოდოს.

"ჯოჯოხეთი" მაშინ იწერებოდა, როდესაც დევნილი დანტე ტოსკანას ქალაქებსა და სოფლებში მოგზაურობდა. სწორედ ამიტომ ფლორენციის მთავრობასთან პოლემიკა და ქალაქში სიმშვიდის დამარღვეველი შინაომები კანტიკის პერსონაჟთა შორის ურთიერთობის უმთავრესი საგანია. ამ საკითხებზე მსჯელობით ივსება ჯოჯოხეთის ყველა გარსის აღწერა. ჯოჯოხეთის მოსახლეობის უმეტეს ნაწილს ფლორენციელთა სულები შეადგენენ, ხოლო დანარჩენები პოემაში მოხვედრას პოეტის ერუდიციას უნდა უმადლოდნენ.

"კომედიის" პირველი კანტიკა აღწერს დანტეს ჩასვლას ჯოჯოხეთურ ქვესკნელში: მოგზაურობა იწყება 1300 წლის ვნების პარასკევის განთიადზე და გრძელდება დიდი შაბათის საღამომდე, ანუ 36 საათს მოიცავს. 1300 წელი კათოლიკური ეკლესიის ისტორიაში ცნობილია იმით, რომ

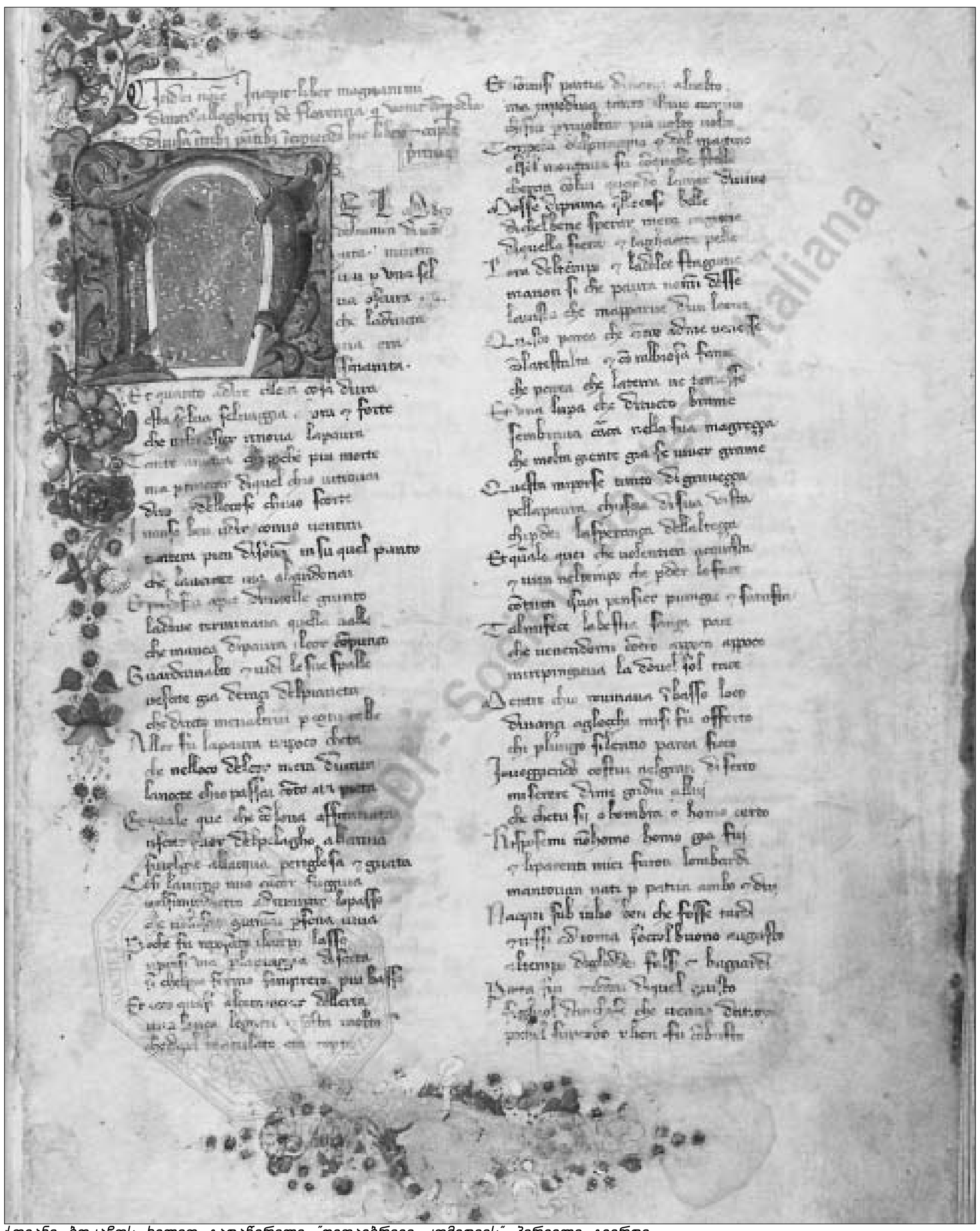

ჯოვანი ბოკაჩოს ხელით გადაწერილი "ღვთაებრივი კომედიის" პირველი გვერდი

პაპმა **ბონიფაციუს VIII**-მ იგი წმიდა ანუ საიუბილეო წლად გამოაცხადა.

კანტიკის I ქება, შეიძლება ითქვას, საკუთრივ "ჯოჯოხეთს" კი არ ეკუთვნის, არამედ მთელი პოემის შესავალია. ამას ისიც ადასტურებს, რომ როგორც "განსაწმენდელი", ასევე "სამოთხე" 33 ქებისაგან შედგება ქრისტეს მიწიერი ცხოვრების წელიწადთა რაოდენობის მიხედვით, "ჯოჯოხეთში" კი 34 ქებაა. ამგვარად, პოემაში ქებათა სრული რაოდენობა 100-ს უტოლდება.

პოემის დასაწყისში აღწერილია, რომ დანტე ვერ აგნებს უღრანი ტყიდან გამოსასვლელ ბილიკს. მას საშველად გამოეცხადება რომაელი პოეტი **პუბლიუს ვირგილიუს მარონი**. საშიშარი ტყე აქ ცოდვილი კაცობრიობის მდგომარეობას, ამქვეყნიური ცხოვრების მოუწყობლობასა და საცდურს განასახიერებს. მართლაც, სადღაც ზემოთ დანტე ხედავს მზეს ("მზე ჭეშმარიტების" — ქრისტე), რომელიც სიმართლის მწვერვალს ანათებს, მაგრამ აღმართში პოეტს სამი მხეცი გადაეღობება: ძუ მგელი — სიხარბე, ლომი — ძალაუფლებისაკენ სწრაფვა, ფოცხვერი — ავხორცობა. ვირგილიუსი კაცობრივი გონების სიმბოლოა, რომელმაც უბედურებიდან უნდა გამოიყვანოს პოეტი.

ჯოჯოხეთი მარადიული ტანჯვის ადგილია. ეს ტანჯვა ღმერთმა თავისი სამართლის განსახორციელებლად ინება იმ სულებისათვის, რომლებიც სიცოცხლის განმავლობაში მუდმივად სცოდავდნენ და არ მოუნანიებიათ. ეს სულები მიწისქვეშა მდინარის, აქერონტის ნაპირებზე გროვდებიან. ვხედავთ, რომ დანტე ჯოჯოხეთში ერთი შეხედვით უცნაურად უყრის თავს ანტიკური მითოლოგიის რეალიებსა და პერსონალიებს. მაგრამ საკვირველი აქ არაფერია: ჯერ კიდევ ფსალმუნი ამცნობს მორწმუნეთ, რომ "ყოველნი ღმერთნი წარმართნი ეშმაკ არიან". ადრექრისტიანული ტექსტები კი ხშირად მოგვითხრობენ, თუ როგორ ამარცხებს ქრისტე იუპიტერს, ვენერას და სხვებს.

"ჯოჯოხეთში" გვხვდება დანაშაულისა და სასჯელის შეფარდების ორი ძირითადი ტიპი:

შეფარდება ანალოგიის მიხედვით, როდესაც სასჯელი აძლიერებს დანაშაულის ძირითად დამახასიათებელ თვისებებს. მაგალითად ავხორცები, რომელთაც ცხოვრება ვნებათა ქარიშხალში გაატარეს, უსასრულოდ და უგზოუკვლოდ ტრიალებენ განუწყვეტელი გრიგალის წიაღში; თვითმკვლელები, რომელთაც საკუთარი არსების მოსპობა ისურვეს, მარადისობას ხეებად გადაქცეულნი ატარებენ სრულ უძრაობაში.

შეფარდება კონტრასტის მიხედვით, როდესაც სასჯელი დანაშაულის სრულ წინააღმდეგობას წარმოადგენს. მაგალითად ჯოჯოხეთის წინკარში მოგროვებული უბადრუკი ადამიანები, რომლებიც სიმხდალის ან გულგრილობის გამო არაფრად აგდებდნენ იდეალებს, იძულებულნი არიან მარადიულად მისდიონ მათ წინ მოფრიალე დროშას და არასოდეს გაჩერდნენ.

მარადიული სატანჯველის ადგილი ძაბრის ფორმისაა. მისი შესასვლელი კარი იერუსალიმის მახლობლად მდებარეობს. იერუსალიმი, წმიდა ქალაქი, გაიგივებულია დედამიწის ჩრდილოეთ პოლუსთან. ვირგილიუსი ვრცელ კოსმოგონიურ ლექციაში უხსნის დანტეს, რომ ჯოჯოხეთი გაჩნდა მას შემდეგ, რაც ანგელოსთაგან უმშვენიერესი, **ლუციფერი**, ამბოხდა ღვთის წინააღმდეგ, დამარცხდა და ციდან დედამიწაზე დაეცა. დაცემამ გამოიწვია გიგანტური კრატერის წარმოქმნა. თვით ლუციფერი დედამიწის ცენტრში გაიჩხირა. დაცემის შედეგად გამოდევნილმა მიწამ პლანეტის მეორე მხარეს წარმოქმნა განსაწმენდელის გიგანტური მთა, რომელიც ამოზნექილად, ასე ვთქვათ, უარყოფითი ნიშნით იმეორებს ჯოჯოხეთის ფიზიკურ ფორმას. დედამიწის ცენტრსა და განსაწმენდელს შორის არსებობს ვიწრო სავალი, რომელიც პოეტსა და მის წინამძღოლს საშუალებას აძლევს გამჭოლად გაიარონ პლანეტის სხეული და გამოაღწიონ განსაწმენდელის მთის ძირში.

ჯოჯოხეთი სიღრმეში თანდათან ვიწროვდება და აგებულია კონცენტრული წრეების ანუ გარსების სახით. თითოეული გარსი შეიძლება შევადაროთ ციცაბო კედელზე წარმოქმნილ ტერასას ან საფეხურს. ორი პოეტის მიერ ჯოჯოხეთში გავლილი გზა თავისი ფორმით სპირალურია. ხუთ პირველ გარსს შეადგენს **ლიმბი**, სადაც იმყოფებიან ახალ აღთქმამდე დაბადებული მართალნი და ნათლისღებამდე გარდაცვლილი ბავშვები, შემდეგ გარსებში იტანჯებიან ისინი, ვისაც ცხოვრების განმავლობაში თავშეუკავებლობა ახასიათებდა: ავხორცები, მუცელღმერთები, ძუნწები და მფლანგველები, ბოღმიანები და მრისხანენი.

ამის შემდეგ მომავალი ოთხი გარსი განლაგებული **დიტედ** წოდებული ჯოჯოხეთური ქალაქის გალავნის შიგნით, რაც ცხოვრებაში ჩადენილ ცოდვათა განსაკუთრებულ სიმძიმეს გულისხმობს.

დანტე მის მიერ აღწერილი საიქიოს ფონზე – ფლორენციის საკათედრო ტაძარი

განსაწმენდელი

როგორც ტრადიციულად ვარაუდობენ, პოემის მეორე კანტიკის, "განსაწმენდელის" დიდი ნაწილის დაწერის დრო უნდა იყოს ოთხი წელიწადი 1308-დან 1312-მდე, როდესაც დანტე ვერონაში სახლდება. არსებობს ჰიპოთეზა, რომ სწორედ ამ წლებზე უნდა მოდიოდეს ავტორის მოგზაურობა პარიზში, მაგრამ ამის თაობაზე მკვლევრებს ჯერ არა აქვთ არანაირი სანდო მოწმობა.

განსაწმენდელის ცეცხლის იდეა ქრისტიანობის პირველივე საუკუნეებში ჩნდება: ინგლისელი ქრისტიანი ფილოსოფოსი **ბედა ღირსეული** (672-735) პირველი აღწერს გარდაცვლილთა სულიერი განწმენდის ადგილს. მაგრამ კონცეფციის გასაზღვრა XII საუკუნის შემდგომ ხდება **ბერნარ კლერვოსელის**, **პეტრე ლომბარდიელის**, პაპის ინოკენტი **III**, **ვილჰელმ ავერნელისა** და სხვათა მიერ. XIII საუკუნეში, დიდი თეოლოგები — ალბერტ დიდი, თომა აკვინელი, ბონავენტურა ბანიორეჯოელი — იძლევიან "სანქციას", რათა კანონიერად იქნეს მიჩნეული რწმენა ადგილისა, სადაც ქრისტიანთა სულებს შეუძლიათ ცოდვებისაგან გათავისუფლება და ზეცად ასვლა ღმერთთან სრული შერიგების წყალობით. ლიონის 1274 წლის საეკლესიო კრებამ მოახდინა ამ რწმენის საბოლოო ოფიციალური რეგისტრაცია, ხოლო პაპის ბონიფაციუს VIII-ის მიერ 1300 წელს გამართულმა იუბილემ მთელ დასავლურ საქრისტიანოში გაავრცელა განსაწმენდელში მყოფ სულთათვის ცოცხალთა მოწყალებისა და ლოცვის მნიშვნელობა.

კომედიის მეორე კანტიკა შეგვიძლია განვიხილოთ როგორც დაგვირგვინება იმ პროცესისა, რომელმაც ევროპული მენტალობის ისტორიაში განსაწმენდელის იდეის ჩამოყალიბება გამოიწვია. დანტემ ამ საშუალედო საუფლოს ძლიერი რეალისტური გამოხატვა მოახდინა, მან ამა ქვეყნის წარმავალობა ასახა იმ ხასიათებისა და იერსახეების საშუალებით, რომლებსაც ჯერ კიდევ მნიშვნელოვნად აწყვია მიწიერი თვისებები და მისწრაფებანი.

განსაწმენდელი განლაგებულია ჯოჯოხეთის "კრატერის" სარკისებურად სიმეტრიულ ძალიან მაღალ მთაზე: ლუციფერის დაცემამ გამოიწვია სამხრეთ ნახევარსფეროში დედამიწის გიგანტური ამოწევა, ამგვარად წარმოიშვა ოკეანით გარშემორტყმული მწვერვალი. განსაწმენდელი დასრულდება საშინელი სამსჯავროს შემდეგ, როცა მიწიერი სამყარო გაქრება და აღარ წარმოშობს ცოდვილებს.

ჯოჯოხეთის ცხრა გარსს შეესაბამება განსაწმენდელის ცხრა სარტყელი.

წინარე განსაწმენდელი, სადაც ბინადრობენ მცონარენი, რომლებსაც დაეზარათ მონანიება: ეს არიან ზარმაცები, მოულოდნელი სიკვდილით გარდაცვლილი ადამიანები და ამქვეყნიერი საქმეებით ზედმეტად დაკავებული მმართველები.

ამას მოსდევს მთის კალთებზე განლაგებული შვიდი საფეხური, რომლებზეც ისჯება შვიდი ძირითადი ცოდვა: ამპარტავნება, შური, მრისხანება, მიმომწვლილველობა, სიძუნწე, ნაყროვანება, ავხორცობა. მათი მიმდევრობა ჯოჯოხეთის საპირისპიროა, იგი ყველაზე მძიმე ცოდვით იწყება, და ყველაზე მსუბუქით მთავრდება.

მიწიერი სამოთხე: პირველყოფილი უმანკოების ადგილი, სადაც მდინარეების, ლეთასა და ევნოეს წყლის დალევის შემდეგ სულები ივიწყებენ ცოდვებს და იძენენ ნეტარებას.

განსხვავებით წარწყმედილებისაგან, რომლებიც მარადიულად უნდა იყვნენ მიჯაჭვულნი ჯოჯოხეთის ერთ რომელიმე ადგილს, განწმენდის პროცესში სულები მთის ყველა საფეხურს გაივლიან და ყოველ მათგანზე იმდენ ხანს დაყოვნდებიან, რამდენსაც მათ მიერ ცხოვრების განმავლობაში ჩადენილი შესაბამისი ცოდვის ხარისხი მოითხოვს. ფიზიკური სასჯელის გარდა, რომელიც ერთგვარად დაპირისპირებულია ცოდვის ბუნებასთან, განწმენდა გულისხმობს განვლილი ცხოვრების მოაზრებისა და ზნეობრივი სინანულის მომენტებსაც. ამიტომაც სულები მუდმივად ისმენენ ხმებს, ან ხედავენ გამოსახულებებს, რომლებიც ანაზღაურებული სიქველის ან დასჯილი ცოდვის ისტორიულ მაგალითებს ასახავენ.

ვირგილიუსი, კაცობრივი გონიერების სიმბოლო, მას მიწიერი სამოთხის კარამდე მიუძღვის: რის შემდეგაც ავტორი მიენდობა ბეატრიჩეს, რომელიც სამოთხიდან ჩამოდის, რათა დაეხმაროს პოეტს ცოდვათა გამოსყიდვის კულმინაციურ მომენტში.

განსაწმენდელში მოგზაურობა სამი დღის განმავლობაში გრძელდება: იწყება აღდგომის კვირადღის დილით (1300 წლის 10 აპრილი) და მთავრდება ოთხშაბათს შუადღით (1300 წლის 13 აპრილი). მოგზაურობის ბოლო ფაზას უერთდება ლათინი პოეტი **სტაციუსი**, რომელიც დანტეს რწმენით მალულად უნდა მოქცეულიყო ქრისტიანულ სარწმუნოებაზე: სტაციუსი ასახიერებს სარწმუნოებით განათლებულ პოეზიას.

სამოთხე

დანტეს გარდაცვალების ღამეს, რავენაში, როცა "სამოთხე" უკვე დასრულებული იყო, აღმოჩნდა, რომ პოეტის შვილები ვერ პოულობენ ბოლო ცამეტი ქების ხელნაწერს.

დანტეს უფროსმა ვაჟმა, იაკოპომ, დიდი ხნის ძიების შემდეგ კედელში აღმოაჩინა ნაკლული ფრაგმენტი იმის წყალობით, რომ მამა სიზმარში გამოეცხადა. ამგვარად პოემამ მთელი სისრულით მიაღწია მკითხველამდე, ხოლო დანტეს ვაჟები იაკოპო და პიეტრო, როგორც უკვე ვთქვით ზემოთ, ამ ქმნილების პირველი კომენტატორები არიან. რა თქმა უნდა, ეს ლეგენდა არავის ავალდებულებს მასში მოთხრობილი ამბის პირდაპირი მნიშვნელობით მიღებას, მაგრამ უეჭველია იდუმალების ატმოსფერო, რომელიც თან ახლავს უკანასკნელი კანტიკის შეთხზვას.

დანტემ ჯერ კიდევ 1316 წელს გამოაცხადა საჯაროდ, რომ იწყებს "სამოთხის" წერას და პოემის ამ ნაწილს თავის მფარველს, კანგრანდე დელა სკალას უძღვნის. 1318 და 1320 წლებს შორის დანტემ თავის ოჯახთან ერთად ამ ვერონელი მმართველის კარი დატოვა და რავენას შეაფარა თავი. ამ ქალაქში პოეტი ღირსეულ აღიარებას პოულობს, მის სახლში თავს იყრის რავენას რჩეული ინტელექტუალური საზოგადოება და თვით ქალაქის სენიორი, **გვიდო ნოველო და პოლენტა** მისი ხშირი სტუმარია. პოეტს აქ არანაირი ვალდებულება არ აკისრია, არც პოლიტიკური, არც პროფესიული. სწორედ რავენაში ყალიბდება პოეტის გარშემო სულიერი სიმშვიდით აღსავსე ატმოსფერო, რომელიც აუცილებელი იყო "სამოთხის" შესაქმნელად.

დანტემ ამ კანტიკას დაუკავშირა სახელის მოხვეჭის იმედები, მაგრამ მოლოდინი გაუცრუვდა: XIV საუკუნის დაფნის გვირგვინი, პოეტური აღიარების უმაღლესი სიმბოლო, წილად ხვდა ვინმე **ალბერტინო მუსატოს**, რომელმაც 1315 წელს **სენეკას** მიბაძვით დაწერა ტრაგედია "ექერინისი".

სიმეტრიის მოსაზრებათა თანახმად "სამოთხეც" ცხრა ნაწილად უნდა ყოფილიყო დაყოფილი, მაგრამ ამას ემატება მეათე ნაწილიც — ემპირეა, რომელიც მოსდევს ცხრა ზეცას და გონებრივი ნათლის საუფლოს აღნიშნავს, მისტიკურსა და ტრანსცენდენტულ ადგილს, სადაც სუფევს თვით ცხრა ანგელოსური ხარისხით გარშემორტყმული ღმერთი და იმყოფება სპეტაკი ვარდი, რომელსაც "ოსანას" მგალობელ ნეტართა დასი შეადგენს.

ტოსკანური პოეზია

ესთეტური პრინციპები

რას წარმოადგენს ამ სტილის ასე ხმამაღლა განცხადებული სიახლე? — სწორედ იმ ზედსართავში, რომლის ქართულ თარგმანსაც ამდენი დრო დავუთმეთ მიუხედავად მისი ხილული სიადვილისა.

ახალი დამატკბობელი სტილი არ არის პოეტური "სკოლა", არამედ განსხვავებულ და მიუხედავად ამისა, ერთი მიზნისკენ მიმართულ გამოცდილებათა ერთობლიობაა. ყოველივე ეს ქმნის დიდი ლინგვისტური კოჰერენტულობისა და ინტელექტუალური გაქანების მქონე სასიყვარულო პოეზიას, რომელიც საბოლოოდ წყვეტს კურტუაზულ ლირიკასთან ადრე არსებულ მჭიდრო კავშირებს.

დანტეს ნაწარმოებებში გაბნეული ცნობებიდან შეიძლება აღვადგინოთ "სტილნოვისტების" ძირითადი ესთეტური პრინციპები. პირველ პლანზე აღმოჩნდება სწორედ სიახლის ცნება და მნიშვნელობა სიყვარულისა, რომელიც "სუნთქავს", ანუ ადამიანის სულში ფსიქიკურ სუბსტანციათა მოძრაობას იწვევს, და "შიგნიდან კარნახობს" (ditta dentro), ანუ საკუთარ სუნთქვას რიტორიკული და ლინგვისტური ტერმინების ენაზე თარგმნის. პოეტი ყურადღებით უნდა იყოს საკუთარი თავის მიმართ, უნდა შენიშნოს თავის სულში სიყვარულის სუნთქვა. ამავე დროს ფსიქოლოგიური ეფექტების პოეტურ ენაზე თარგმნა აუცილებლად უნდა ხდებოდეს რაციონალური აზროვნების მეშვეობით, რაც პრინციპულად განსხვავდება რომანტიზმის ეპოქაში მიღებული სპონტანური შთაგონების იდეალისაგან. პოეტური ენის სიტკბო პირდაპირ უნდა გამომდინარეობდეს სიყვარულის კეთილის-

ფლორენცია, "პალაცო ვეკიო"

მყოფელი გავლენისაგან ავტორის სულზე.

ახალი სტილის წინამორბედი კურტუაზული პოეზიისგან დაშორება განპირობებული სწორედ სტილისტური "სიტკბოსა" და რაციონალური მნიშვნელობის ახლებური დაკავშირებით. კურტუაზული პოეზიის ფორმალური დახვეწილობისა და შინაარსობრივი მონოტონურობისაგან განსხვავებით "სტილნოვისტებთან" თვით სიყვარულის გაგება დაკავშირებულია ნეოპლატონისტურ ფილოსოფიასთან, **თომა აკვინელის** თეოლოგიასთან და **იბნ-რუშდის**, ანუ **ავეროესის** ლათინურ სამყაროში შემოსულ იდეებთან. ეს სავსებით ბუნებრივია, რადგან "სტილნოვისტები" ტრუბადურთა მსგავსად, წვრილი ფეოდალების წრეს კი არ ეკუთვნოდნენ, არამედ საუნივერსიტეტო განათლების მქონე თავისუფალ მოქალაქეებს წარმოადგენდნენ, რომელთათვის დამახასიათებელი იყო მეტი ყურადღება ცნებათა და სიმბოლოთა შინაარსის მიმართ. მართალია, კურტუაზული პოეზიის მსგავსად ახალი დამატკბობელი სტილის პოეზია ელიტარული წრის განმასხვავებელ ნიშნად გვევლინება, მაგრამ ამ შემთხვევაში ეს ელიტა ვერ შემოიფარგლება ზუსტად ლოკალიზებული სოციალური ჯგუფის საზღვრებით. პოეტთა არისტოკრატული ტიპის ქცევა არ ეყრდნობა არც რომელიმე სამეფო კარს, არც მუნიციპალურ თანამდებობას. საქმე გვაქვს ეგრეთ წოდებულ სულის არისტოკრატებთან, რომელთა შინაგანი პრინციპები და ქცევა განპირობებულია პირადი არჩევანით. ახალი დამატკბობელი სტილის გაჩენასთან ერთად სულიერი და ლიტერატურული ღირებულებები განცალკევდა და გათავისუფლდა სოციალური კონტექსტისაგან.

სოციალურ გარემოსთან კავშირი კი არ ქრება, არამედ კურტუაზული პოეზიისაგან განსხვავებით, ნაკლებად ცალსახა და პოზიტიურ ხასიათს იღებს. მართლაც, უაზრობა იქნებოდა გვეფიქრა, რომ სტილნოვისტები ძალაუფლებას მოწყურებული ქალაქური ბურჟუაზიის იდეოლოგიას გამოხატავდნენ. სატრფო ამ შემთხვევაში ძალაუფლების, როგორც სოციალური იდეალის, სიმბოლოს არ წარმოადგენს. ეს, როგორც წესი, ნამდვილი სატრფოა, რეალური ქალი, რომლის არსებობა ხშირად დამოუკიდებელი წყაროებიდანაც დასტურდება. სოციალური სტატუსის დამკვიდრებისაკენ სწრაფვა აქ უბრალოდ გართულებულია ფსიქოლოგიური დაკმაყოფილების ან კომპენსაციის აუცილებლობით, რომელიც მოითხოვს, რომ პოეტი ბრმად კი არ მიიწევდეს კეთილდღეობისაკენ, არამედ ემორჩილებოდეს სრულიად უანგარო იმპულსებსაც, ამ შემთხვევაში სიყვარულს, როგორც კეთილშობილ, ესე იგი ყოველგვარ მატერიალურ ინტერესს მოკლებულ გრძნობას. სწორედ ამიტომ მონაწილეობდნენ სტილნოვისტები ასე აქტიურად ფილოსოფიურ და მორალისტურ დისკუსიებში, სადაც განიხილებოდა სიყვარულისა და კეთილშობილების ურთიერთმიმართება.

ფსიქოლოგიის შემოსვლა პოეტის ყურადღების ცენტრში იწვევს იმას, რომ კურტუაზული ქალბატონისა და მისი გარემოს გაყინული სქემატურობისაგან განსხვავებით, ავტორის სატრფო წარმოჩნდება ქალაქის კუთხეში, მდინარის ნაპირას, რომელიმე კონკრეტულ და ნაცნობ ადგილას. საყვარელი მიუღწეველია, მაგრამ ეს მიუღწევლობა სრულიად განსხვავებულია ტრუბადურთა "შორით კვდომისაგან". წარმოვიდგინოთ სუზერენის წინაშე მდგომი, ფეოდის ფლობის წყურვილით შეპყრობილი ტრუბადური, რომელსაც კეთილშობილება ავალდებულებს სიმდიდრისაკენ სწრაფვა პოეტური მეტაფორების კორიანტელში დაფაროს. მისგან განსხვავებით, სტილნოვისტის პოლიტიკური პრეტენზიების დამალვა შეუძლებელია, ისინი სრულიად აშკარად ვლინდება ქალაქისათვის დამახასიათებელი პოლიტიკური დებატებისას. აქ ძალაუფლებისაკენ სწრაფვა უკიდურესად გაშიშვლებულია, რადგანაც მისი წარმატება არ არის დამოკიდებული სიუზერენის ნებაზე. ამ პირობებში სატრფოსთან დამოკიდებულება ხდება პოეტის სულიერი სიფაქიზის, მისი უანგარობისა და, საბოლოო ჯამში, მისი კეთილშობილების ერთადერთ გამომხატველ საშუალებად და საბუთად.

ფლორენცია, სანტა მარია დელ ფიორე

ავტორები: ნოდარ ლადარია, ლეილა ბეჟარაშვილი

ბინები

იყიდება

იყიდება 4-ოთახიანი არასტანდარტული ბინა პეკინის 35. 140 კვ.მ. ფასი 32 000, ტელ: 899 901729.

იყიდება ერთი ოთახი ალმაშენებლის 82-ში იტალიურ ეზოში I სართულზე, გამოდგება საოფისედ,. ფას: 5600$. ტელ: 34-06-65, 34-85-40, 899 266 221.

საშუამავლო ფირმა "კახი 98" დაგეხმარებთ ბინების ყიდვა-გაყიდვა-გაქირავება-დაგირავებაში. ტელ: 23-70-91; 96-66-27; 893 30-32-82.

იყიდება 3-ოთახიანი დიდი დიღმის დასაწყისში, მე-8 სართულზე. 53 41 00, 39 30 44

იყიდება 1-ოთახიანი, გადაკეთებული 1,5-ად მეტრო დელისის თავზე. 5(5), დაშენების პერსპექტივით, ბ/აირით, გოგირდის წყლით. 39 67 83

ბათუმთან, გონიოს ცენტრში იყიდება კაპიტალური კერძო სახლი 3500 კვ.მ. ფართით, ციტრუსისა და ხეხილის ნარგავებით, შესანიშნავი ხედით ზღვაზე. ფასი შეთანხმებით. 8(99) 57 97 45 მანანა

იყიდება კეთილმოწყობილი 3-ოთახიანი 5(8), ბუნებრივი ცხელი წყლით, დელისთან. ფასი 25 000. 25 21 85, 8(99) 51 71 00

იყიდება 3-ოთახიანი ბინა ვაჟა-ფშაველას მე-7 კვარტალში, მიშენებით და სარდაფით 5(5) სართულზე. კუთხის ბინა. ფასი 15 000 $. 32 96 06

3-ოთახიანი ყაველაშვილის პროექტის ბინა 34 კვ.მ მიშენებით. 3(9). ბახტრიონის დასაწყისში. ზალა 28 კვ.მ, საძინებლები 14-14კვ.მ, ლოჯით 20კვ.მ, ს/ფ 120კვ.მ. ფას: 26 000$. ტელ: 52-73-55, 37-59-80.

იყიდება 3-ოთახიანი ბინა კარგი რემონტით ვაკეში ფალიაშვილის ქუჩაზე კაპ. ა/ფარეხით. შეიძლება ახალი ავეჯითაც. 899 515854.

სასწრაფოდ, იყიდება 3+2 გაერთიანებული გადაკეთებული ბინა წერეთლის 55 ნომერში, ა/ფარეხით, მე-4 სართულზე. ს/ფასი 56 000. 899 51-58-54.

იყიდება ორთაჭალაში 2 სართულიანი აგურის შენობა (750 კვ.მ) სარდაფით, მიწის ნაკვეთით. ტელ: 75-53-55.

ვყიდი 3-ოთახიან ლვოვის პროექტის ბინას ვარკეთილში, მეტროსთან ახლოს. მე-7 სართული. ბინას სჭირდება კოსმეტიკური რემონტი. ფასი 7000$. 76 21 97 თინა

მიწის ნაკვეთი

იყიდება 700 კვ.მ. მიწა მეტრო დიდუბესა და კინო საქართველოს შორის გზისპირას. 1 კვ.მ. - 60 $. 35 35 16 თემური

იყიდება ცხვარიჭამიაში აგარაკი 1200 კვ.მ. შემოღობილი მიწის ნაკვეთით. 58 09 34

იყიდება ბაზალეთის ტბის პირას საუკეთესო მიწის ნაკვეთი. ფასი შეთანხმებით. ტელ: 95-52-92.

ბინები

ქირა, გირაო

იყიდება 4-ოთახიანი ფინური სახლი აწყობით, ფართი 7X7=56 კვ.მ. 3500 $. 39 45 54, 8(77) 73 90 14 ირაკლი

ვაქირავებ 1-ოთახიან იზოლირებულ ბინას პარლამენტთან ახლოს, ბესიკის ქუჩა №9-ში, დღიურად. 92 03 85, 99 94 67, 8(93) 33 03 86

ქირავდება!
სახლი ალმაშენებლის გამზ. №151 (24-ე სკოლასთან); ევრორემონტით. საერთო ფართი 200 კვ.მ. 6 ოთახი, 2 სველი წერტილით, ტელეფონით, გათბობით, ცხელი წყლით. 2 შესასვლელით. II სართული. გამოდგება საოფისედ.
ტელ: 37-28-77; 93-16-11; 899 539097

ვიგირავებ 1 ან 2-ოთახიან ტელეფონიან ბინას 5 000-ის ფარგლებში, ვაკეში, რუსთაველზე ან დ/მასივში. 8(99) 28 78 88, 8(99) 17 28 48

კომერციული ფართი

ვიქირავებ ფართს კომერციული საქმიანობისათვის შემდგომი შესყიდვით. 8(77) 76 14 05, 29 38 68

იყიდება მოქმედი მაღაზია გლდანში. 8(93) 30 60 83 ირაკლი

სასწრაფოდ იყიდება 100 კვ.მ. ბარ-რესტორანი თავისი აქსესუარებით "ზერიკონთან", ერეკლეს და სიონის ქუჩის გადაკვეთაზე. 99 92 28

მანქანები

იყიდება ვოლვო 740, 1986 წლის გამოშვება, ბენზინზე. კარგ მდგომარეობაში. ლურჯი მეტალიკი. საწყისი ფასი 2300 $. 30 74 92, 8(93) 36 83 81 ბექა ან ბესო

იყიდება "ოპელ-ომეგა" (ფურგონი) 1991 წლის, კარგ მდგომარეობაში - 2100-ად (წყალდიდობაში არ მოყოლილა!).
ტელ: 8(24) 153814,
8(24) 1798 95

სწავლება

ინგლისში სტაჟირებული პედაგოგი შეგასწავლით ინგლისურ ენას თქვენი მიზნების გათვალისწინებით. აგრეთვე, მიიღებთ კონსულტაციებს დიდ ბრიტანეთში სწავლა-განათლების შესახებ. ტელ: 95-20-34, 96-64-12

შეგასწავლით!
კომპიუტერზე საოფისე პროგრამებს ინდივიდუალურად (WINDOWS, Word, Exell, Internet), ფასი 60 ლარი, ჭავჭავაძის 74, მე-9 სართ. 908 ოთახი.
ტელ: 25-35-48, 23-53-69 - თამილა.

მოვამზადებ გერმანულში სახლში მისვლით. 32 78 67 ნანა

კვალიფიციური თარჯიმანი ასწავლის გერმანულ ენას უახლესი პროგრემით. სასურველია კარგი საფუძველი. 39 85 30 ოთარი

შევასწავლი გერმანულ ენას. 32 03 71

მოვამზადებ ფიზიკა-მათემატიკაში სკოლის მოსწავლეებს, აბიტურიენტებს, მოსამზადებლის სტუდენტებს. 38 44 43 საღამოს, 61 29 76

სხვადასხვა

იყიდება წმინდა ჯიშის ინგლისური კოკერ-სპანიელის

ლეკვები. 32 12 64, 8(99) 97 37 70

შევიძენ "მიცუბიში-გალანტს" ან "კია-კლარუსს". 92 30 03, 8(77) 47 05 15

ვამზადებთ ვებ-გვერდებს. 38 71 85 ირაკლი, 33 54 51 მიშა

ვკერავ ლეიბებს და საბნებს შელავათიან ფასებში. ვიღებ შეკვეთებს. 8(99) 30 13 48 ლეილა

დაგიმონტაჟებთ სატელეფონო ხაზზე მობილურ და საქალაქთაშორისო ქსელში დარეკვებისაგან დამცავ კოდირებულ ბლოკირატორს. 98 42 48, 77 95 44

იყიდება იშვიათი სახეობის კაქტუსები და უიშვიათესი სამხრეთაფრიკული ლიტოპსები "ცოცხალი ქვები". 58 09 34, 8(93) 32 40 25

დაგიმზადებთ ბიზნეს-გეგმებს და საგარანტიო, საინვესტიციო პროექტებს. 66 04 55, 8(99) 53 86 57

ფრჩხილების გაზრდა ბუნებრივი ფოტოპოლიმერით. 60 62 49, 8(93) 36 94 78 ირა

გვესაჭიროება ავეჯის ხელო-

სანი. ხე და ლამინატი. ტელ: 22-57-77. 25-13-46.

გენერატორების შეკეთება გამოძახებით. 899 925690.

ვთარგმნი ინგლისურიდან და რუსულიდან ქართულად შელავათიან ფასში. ტელ: 755355, 893 398284.

საშუამავლო ფირმა "კახი-98" დაგეხმარებათ თანხების სესხება-გასესხებაში ბინის მყარი გარანტიით. დაგეხმარებით საბუთების შეგროვებაში დაბალი საპროცენტო ანაზღაურებით. 23 70 91, 96 66 24, 8(93) 30 32 82

ფირმა "ულტრა-დომუს"-ი გთავაზობთ:
- პროექტირებას,
- დიზაინს,
- მშენებლობას.
ტელ: 23-36-58; 94-13-34; 893 347536

ფირმების რეგისტრაცია. ბუკლეტები, სავიზიტო ბარათები, პლაკატები.
ტელ: 95-39-97
მარჯანიშვილის 21, მე-4 სართული.

განცხადება

ESM-თბილისის სკოლა-ლიცეუმის ბაზაზე იხსნება
სამხატვრო სკოლა-სტუდია:

☐ **სკოლის მოსწავლეთათვის:**
ფერწერა, ხატვა, ქანდაკება, კომპოზიცია, გობელენი, მოდელირება, კომპიუტერული გრაფიკა, მულტიპლიკაცია, დიზაინი, არქიტექტურა, ხატწერა, რესტავრაცია, რელიგიისა და ხელოვნების ისტორია.

☐ **აბიტურიენტებისათვის:**
მოსამზადებელი ჯგუფი თბილისის სახელმწიფო სამხატვრო აკადემიაში და იაკობ ნიკოლაძის სახელობის სამხატვრო სასწავლებელში შესასვლელად (მიზნობრივი სწავლება).

სკოლა სტუდიის მოსწავლეები სისტემატიურად მიიღებენ მონაწილეობას საერთაშრისო და რესპუბლიკურ გამოფენებში. სასწავლო წლის ბოლოს მოეწყობა საზაფხულო შემოქმედებითი ბანაკი.
მოსწავლეები იმუშავებენ სამხატვრო სახელოსნოში და კომპიუტერულ კლასში.
სკოლა უზრუნველყოფილია გათბობით, მუდმივი დენით, მუშაობს ბუფეტი.
მეცადინეობა ჩატარდება კვირაში სამჯერ 15.00 საათზე.
მოსწავლეთა მიღება იწარმოებს მიმდინარე წლის 20 ოქტომბრიდან.
სწავლა დაიწყებულია. მიღება გრძელდება.

მისამართი: ნუცუბიძის 223. (საქართველოს ბანკის შენობასთან).
ტელეფონი: 32 97 83 (9.00-15.00) სკოლა ლიცეუმი.

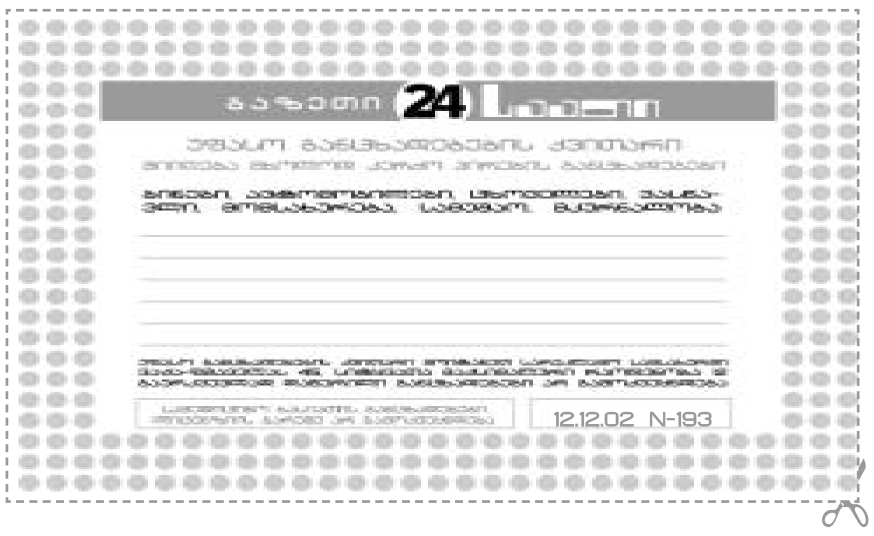

აფიშა

საკონცერტო დარბაზები

■ **კონსერვატორიის დიდი საკონცერტო დარბაზი**
ანჩისხატის ტაძრის გუნდი და ფოლკლორული ჯგუფი "ძველი კილოები"
დას: 19:00 სთ; ფასი 2,3,4,6 ლარი

თეატრები

■ **რეზო გაბრიაძის თეატრ-სტუდია**
ყოველ პარასკევს, შაბათს და კვირას გაიმართება სპექტაკლი "ჩემი გაზაფხულის შემოდგომა"
დას: 19.00. ბილეთები იყიდება თეატრის სალაროში 11 - 16 სთ-მდე. (შავთელის ქ. №13). ტელ: 98-65-90, 98-65-93.

■ **ერთი მსახიობის თეატრი „ვერიკო"**
გაბრიელ გარსია მარკესის "სიყვარულის სულთათანა", რეჟ. თემურ ჩხეიძე; მთავარ როლში სოფიკო ჭიაურელი
დას: 17:00 სთ; ფასი 3 ლარი

■ **თავისუფალი თეატრი**
"პროვოკაცია", რეჟ. ავთანდილ ვარსიმაშვილი
დას: 19:00 სთ, ფასი 3,5 ლარი

■ **სახიობა**
მიხეილ ჯავახიშვილი "ჩანჩურა", რეჟ. თემურ ბიწაძე
დას: 16:00 სთ; ფასი 2 ლარი

■ **თეატრალური სარდაფი**
ნინო ბასილია "თაგვი", რეჟ. ლევან წულაძე
დას: 20:00 სთ; ფასი 5 ლარი

საგამოფენო დარბაზები

■ **სასტუმრო „კოპალა"**
"ფოტოები ლითონზე", გიორგი კოკილაშვილისა და გიორგი ხმალაძის ნამუშევრების გამოფენა

■ **ეროვნული გალერეა**
მანანა თავაძისა და თენგიზ მირზაშვილის გამოფენა

■ **ხელოვნების საერთაშორისო ცენტრი**
ქართველ მხატვართა ნამუშევრების გამოფენა (ფერწერა, გრაფიკა, ქანდაკება)

■ **ძველი გალერეა**
გოგა ჯაფარიძის ფერწერული ნამუშევრების გამოფენა

■ **გალერეა „ვერნისაჟი"**
საიუბილეო გამოფენა "ვერნისაჟი 5 წლისაა"

■ **გალერეა „უნივერსი"**
"პალერმოს გამოფენა 15 წლის შემდეგ", ფარჯიანი, მატაბელი, ბუღაძე, ჭოლოშვილი

■ **„ქარვასლა"**
"აქტუალური სიზმრები"
ანტონ ბალანჩივაძის ნამუშევრების პერსონალური გამოფენა
ფოტო კოლაჟი "ძველი თბილისი", ნინო გერსამიას ნამუშევრების გამოფენა

■ **TMS**
საშობაო გამოფენა (ფერწერა, გრაფიკა)

კინოთეატრები

■ **„რუსთაველი"**
მულტიპლიკაციური ფილმი "პიტერ პენი"
დას: 15:00; 17:00 სთ; ფასი 5 ლარი
"ფორმულა 51", რეჟ. ბონი იუ
დას: 19:00; 21:30 სთ. ფასი 5, 7 ლარი

■ **„ელისო"**
მულტიპლიკაციური ფილმი "პიტერ პენი"
დას: 13:00; 15:00 სთ; ფასი 5 ლარი
"ფორმულა 51",რეჟ. ბონი იუ
დას: 17:00 სთ, ფასი 5 ლარი
"შემთხვევითი მილიონერი"
დას: 19:00; 21:00 სთ; ფასი 5 ლარი

TV პროგრამა 12 დეკემბერი

რუსთავი - 2

07.00 მუსიკა
07.30 ჯადოქარი
08.00 დილა მშვიდობისა
09.40 ქალთა ქვეყანა
10.40 გურმანთა მეგზური
11.10 ხალხის პირისპირ
12.00, 15.00 კურიერი
12.15 სერიალი "მაცდური სიყვარული"
13.30 მხ. ფილმი
15.20 ჩემპიონთა ლიგა
17.05 ქალთა ქვეყანა
18.00, 21.00, 02.00 კურიერი
18.20 პაწაწინა ონავრები
18.45 ჰერაკლე
19.10 მედისონის სკოლა
20.05 სერიალი "მაცდური სიყვარული"
22.00 "ვის უნდა ოცი ათასი"
22.50 კურიერი
00.05 მხ.ფილმი "როკ-ვარსკვლავი" მთ.როლებში მარკ ოულბერგი, ჯენიფერ ენასტანი
02.10 კლასიკა.

პირველი არხი

07.30 ალიონი
09.45 დრო და ფული
10.00 მხ. ფილმი "დაცემა"
11.30 დოკ. სერიალი "აფრიკის ბუნებრივი დიდებულება"
12.00, 15.00, 20.00 მოამბე
12.15 სერიალი "რვაფეხა"
13.00 ნაშუადღევს
14.05 "ინგლისური ენის გაკვეთილი"
14.35 "თბილისი და თბილისელები"
15.15 მხ. ფილმი "პარმის სავანე" (1-ლი სერია)
16.40 დოკ. ფილმი "მშვიდობის იმედით"
17.10 რამპა
17.15 დოკ. ფილმი "მოგზაურობა დედამიწის გარშემო"
17.40 ტელესერიალი "ძილის წინ"
18.00 ვესტნიკი
18.20 ბასტი-ბუბუ
18.40 "ჯანმრთელობა"
19.05 "ვიდეოპატრული"
19.20 ტელეთამაში "იმღერე რამე"
21.00 სერიალი "რვაფეხა"
22.00 "დრო და ფული"
22.05 "საქართველო არის ესე"
22.30 დოკ. სერიალი "მსოფლიოს ირგვლივ"
23.00 "დღის ბოლოს"
23.40 ტელესერიალი "ძილის წინ"
00.00 მხ. ფილმი "ლოლა"
01.40 ქართული ენის გაკვეთილი

პირველი სტერეო

08.00 - ტოროლა
10.00 - გამ. ინფორმატორი
11.00 - გამ. მუსათეული
11.45 - 13.45 - პაუზის გარეშე
13.45 - მუსიკა
17.00 - ფილმი კომედია "კაფე მამბო"
19.00 - გამ. ინფორმატორი
19.30 - ვიდეორადიო
21.00 - მუსათეული მიქსი
21.45 - ჩაძირობანა
22.45 - საუკეთესო პატარა დიდები
23.00 - სველი ხაზი
00.00 - ფილმი ბრავო "კ-19 "
01.45 - ფილმი ღამურა "პირადი მცველები"
03.45 - პაუზის გარეშე

მეორე არხი

19.00, 22.00 "მოამბე" მეორე არხზე
19.10 მულტფილმი
19.40 სერიალი "ოჯახური ურთიერთობები"
20.30 ისტორიანი
21.00 შვიდეული
22.10 ჰიტ-პარადი

22.20 მხ. ფილმი "სამიზნე"

ევრიკა

11.00 ჩვენ ვსწავლობთ კომპიუტერს
11.20, 20.00 მსოფლიო სპორტი
12.25, 21.00 სალონი
14.00 ექიმი გვირჩევს
15.00 მუსიკალური პაუზა
15.15 ჩვენ ვსწავლობთ კომპიუტერს
18.30 რუსული ენის გაკვეთილი
19.00 ინგლისური ენის გაკვეთილი
19.30 "იდენ-ტვ"
23.00 ფსიქო-პორტრეტი
00.00 მხ.ფ. "ფეხებშუა"

იბერია

08.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 22.00 ახალი ამბები
08.15 ალსავალი
08.20, 10.15, 12.30, 17.20, 17.50, მუსიკა
08.30 მხ. ფილმი "საშობაო სულები"
10.20 მხ. ფილმი "ბლექჯეკი"
13.10, 18.00 მულტფილმი
14.10 დოკ. ფილმი
17.30 დოკ. სერიალი
18.45 ბუნების ფერები
20.00 მხ.ფ. "ანგარებიანი ქორწინება"
22.15 მხ.ფ. "ასტერიქსი და ობელიქსი: მისია კლეოპატრა"
00.30 ღამის ფილმი

კავკასია

12.00 მხ. ფილმი "მაიკლი"
13.30 მხ. ფილმი "ფლიუკი"
15.00 მხ. ფილმი "კაიროს ლალი"
17.00, 19.00, 20.30, 00.00 "დღეს"
17.15 მხ. ფილმი "განდიდების მანია"
19.20 სპექტრი
21.00 მხ. ფილმი "კურდღელი როჯერი"
22.30 მხ. ფილმი "რეალობა იკბინება"

მეცხრე არხი

10.00 მხ. სერიალი "ზურგის ქარი"
10.45, 11.50, 12.50, 14.35, 16.20, 17.30, 21.00, 21.45, 23.40 მუსიკა
11.00 მხ. სერიალი "მოჯადოება" 68-ე სერია
12.00 მხ. დეტექტიური სერიალი "გენზინისისხლში"
13.00 მხ. ფილმი "დუბლიორი"
14.50 მხ. ფილმი "ნულოვანი თავი"
16.30 დოკ. ფილმი "ველური ბუნება" 49-ე სერია
17.40 მხ. სერიალი "ზურგის ქარი" მე-20 სერია
18.30 მულტფილმი "მეფის ასული შაჰრაზადი" მე-20 სერია
19.00 მხ. სერიალი "მოჯადოება" 69-ე სერია
20.00 მხ. დეტექტიური სერიალი "გენზინი სისხლში" მე-6 სერია
21.10 დოკ. ფილმი-ბალეტი "ფაივ დანსი, - მართა გრეჰემი"
21.30 "მსოფლიო კულტურის საგანძური". "სანკტ-პეტერბურგი ჩრდილოეთის ვენეცია"
22.00 მხ. ფილმი "ორმაგი ფსონი"
00.00 მხ.ფილმი "საჰაერო განგაში"

აჭარის ტელევიზია

07.00, 08.00, 09.00, 03.00 საინფორმაციო დაიჯესტი
09.30 მხატვრული ფილმი "დები"
10.50 ფანტასტიკა "კაპიტანი ნემო" 3 სერია
12.00, 16.00, 19.00 საინფორმაციო გამოშვება
12.10 სათავგადასავლო ფილმი "ზევსი და როქსანა"
13.45 დოკუმენტური ფილმი
14.35 კომედია "მუდამ მზად ვარ"
16.10, 19.30, 22.50, 00.50 საინფორმაციო გამოშვება ინგლისურ ენაზე
16.20 მულტფილმი
17.10 კომედია "ვერაფერს ვხედავ, არაფერი მესმის"
19.20, 22.30, 00.30 "ნოვოსტი"
19.40 თრილერი "საიდუმლო"
21.10 დოკუმენტური ფილმი

22.00, 00.00 "დღეს"
23.00, 01.00 საინფორმაციო გამოშვება გერმანულ ენაზე
23.05, 01.05 საინფორმაციო გამოშვება ფრანგულ ენაზე
23.05 ტელესერიალი "ბინძური ცეკვები" 3 სერია
01.10 მელოდრამა "შოუ მარტოხელა მამაკაცისთვის"
03.30 მხატვრული ფილმი "ოქროს მტვერი"

VII არხი

09.10 მელოდია
09.40 "აჩიკუდა"
10.05 "სახლიდან გაუსვლელად" - მობილურები
10.45 "ფაქტი, აზრი, კომენტარი"
10.55 სპორტული პროგრამა - "ევროპული ფეხბურთი"
11.30 "სახლიდან გაუსვლელად" - საყოფაცხოვრებო ტექნიკა
11.55 "ბიორითმი" - მიხეი და ჯუმანჯი თბილისში
12.15 ანიმაცია
12.35 "სახლიდან გაუსვლელად" - აუდიო-ვიდეო-ტელე
13.15 დისნეი და მისი მეგობრები
13.35 "სახლიდან გაუსვლელად" - კომპიუტერული ტექნიკა
18.20 "სახლიდან გაუსვლელად" - საყოფაცხოვრებო ტექნიკა
19.00 "აჩიკუდა"
19.45 "პაემანი"
20.35 მოკლედ... სპორტი
20.40 "სახლიდან გაუსვლელად"
21.15 "ღამის კაპრიზი" - თემა: მე გავკოტრდი
22.15 "სახლიდან გაუსვლელად"
22.55 "კინოკლუბი " - "მტერთან საწოლში".
00.45 "სახლიდან გაუსვლელად"
01.00 "ბიორითმი" - მიხეი და ჯუმანჯი თბილისში

ОРТ

08.00, 11.00, 15.00, 19.00 Новости
08.10 Худ.фильм "ЦЕНА СОКРОВИЩ"
09.40 Мультфильм "Сказка о Золотом Петушке"
10.10 Дог-шоу
11.10 "Деревенские истории". Концерт М.Евдокимова
12.45 Комедия "БЕЛЫЕ РОСЫ"
14.30 Док.фильм "Символы России"
15.10, 00.30 "Фабрика звезд"
15.35 "Ералаш"
15.55 Э. Радзинский. "Русь, куда несешься ты?..."
17.55 Док.сериал "Живая природа". "Братья по крови"
19.15 "Шутка за шуткой"
19.55 "Последний герой 2". "Исполнение желаний"
21.00 Праздничный концерт
22.00 Время
22.25 Продолжение праздничного концерта
01.00 Худ.фильм "ТЫ У МЕНЯ ОДНА"
02.55 Боевик "ЗАТАЕННОЕ ЧУВСТВО"

РТР

07.20 Худ.фильм "ХОЖДЕНИЕ ЗА ТРИ МОРЯ"
09.40 Киноистории Г.Скороходова
09.50 Комедия "ЖЕНИТЬБА БАЛЬЗАМИНОВА"
11.40 "Комната смеха"
12.30 "Сто к одному"
13.25 "Сам себе режиссер"
14.25 "Городок". Дайджест
15.00 Вести
15.20 Худ.фильм "НЕУЛОВИМЫЕ МСТИТЕЛИ"
16.50 "Ха". Маленькие комедии
17.15 Юбилейный концерт А.Зацепина
19.15 Комедия "КАВКАЗСКАЯ ПЛЕННИЦА, ИЛИ НОВЫЕ ПРИКЛЮЧЕНИЯ ШУРИКА"
21.00 Вести
21.25 "Аншлаг" на Алтае"
01.05 Комедия "ШУБ-БАБА ЛЮБА!"
02.40 "Scorpions" с Государственным академическим симфоническим оркестром России в Кремле

Image CENTRE

პროფესიული განვითარების სტუდია და მოდელების სააგენტო
"იმიჯ-ცენტრი"

ფეხბურთი

მოსკოველთა "თითქმის" სენსაცია მადრიდში

აკა ტონია

მოსკოვის "ლოკომოტივს" ცოტა დააკლდა, რომ ჩემპიონთა ლიგის წლევანდელი გათამაშების №1 სენსაცია მოეხდინა. მაგრამ გულშემატკივართა გასაოცებლად ალბათ მოსკოველთა მიერ "ბერნაბეუზე" მიღწეული ფრეც საკმარისია. "რეალი" იგებდა, უამრავ მომენტს ქმნიდა, მაგრამ დაცვას ცოტა არ იყოს ზერელედ მოეკიდა. სწორედ ამიტომაც მიიღო ორი გოლი საკუთარ კარში. ანგარიში ჯერ ობიორამ (47` წუთზე) გაათანაბრა, შემდეგ კი მნგუნიმ (74`) მეორე ბურთი გაუტანა "სამეფო კლუბს". რაულის მიერ 76-ე წუთზე მკერდით გატანილმა გოლმა მადრიდელები კატასტროფისაგან იხსნა – 2:2.

C ჯგუფის მეორე მატჩში "მილანი" "დორტმუნდს" ესტუმრა და კვლავ გაიმარჯვა – 0:1. მილანელთა შემადგენლობაში კვლავ გამოჩნდა კახა კალაძე, რომელმაც ტრავმა მთლიანად მოიშუშა, დორტმუნდში მან მთელი მატჩი შეუცვლელად ითამაშა. შეხვედრის ერთადერთი გოლი "პიპო" ინძაგიმ გაიტანა 49-ე წუთზე. იტალიელებმა სავსებით დამსახურებულად გაიმარჯვეს – დორტმუნდი ძალიან უსუსურად გამოიყურებოდა.

C ჯგუფისგან განსხვავებით, სენსაცია არ მომხდარა D ჯგუფში.

ჯგუფი C		
დორტმუნდი	0 - 1	მილანი
რეალი	2 - 2	ლოკომოტივი

	ცხრილი	თ	მ	ფ	წ	ბ.შ.	ქ
1	მილანი	2	2	0	0	2:0	6
2	დორტმუნდი	2	1	0	1	2:2	3
3	ლოკომოტივი	2	0	1	1	3:4	1
4	რეალი	2	0	1	1	2:3	1

ჯგუფი D		
მანჩესტერი	2 - 0	დეპორტივო
იუვენტუსი	4 - 0	ბაზელი

	ცხრილი	თ	მ	ფ	წ	ბ.შ.	ქ
1	მანჩესტერი	2	2	0	0	5:1	6
2	იუვენტუსი	2	1	1	0	6:2	4
3	დეპორტივო	2	0	1	1	2:4	1
4	ბაზელი	2	0	0	2	1:7	0

ჯგუფი A		
ბარსელონა	3 - 1	ნიუკასლი

	ცხრილი	თ	მ	ფ	წ	ბ.შ.	ქ
1	ინტერი	2	2	0	0	7:3	6
2	ბარსელონა	2	2	0	0	5:2	6
3	ლევერკუზენი	2	0	0	2	3:5	0
4	ნიუკასლი	2	0	0	2	2:7	0

REUTERS

"ლოკომოტივი" "რეალის" კარში გატანილ გოლს ზეიმობს

"იუვენტუსმა" საკუთარ კედლებში შვეიცარული "ბაზელი" მიწასთან გაასწორა – 4:0. საინტერესო იყო "მანჩესტერისა" და "დეპორტივოს" შეხვედრა. ინგლისელებმა შარშანდელი მარცხის შური იძიეს და 2:0 გაიმარჯვეს. მიუხედავად იმისა, რომ "მანჩესტერმა" 4 გოლი გაიტანა (აქედან 2 არ ჩაითვალა), "დეპორტივო" არც ამ მატჩში ყოფილა იოლი მეტოქე. გოლის გატანის რამდენიმე შანსი ესპანელებსაც ჰქონდათ, თუმცა გამარჯვებას ნამდვილად არ იმსახურებდნენ –გუშინდელ მატჩში "მანჩესტერი" უკეთესი გუნდი იყო.

გუშინვე გაიმართა წინა დღით, წვიმის გამო გადატანილი A ჯგუფის მატჩი "ბარსელონასა" და "ნიუკასლს" შორის. მოულოდნელი არაფერი მომხდარა, "ბარსამ" 3:1 გაიმარჯვა და ჩემპიონთა ლიგაში თავისი შთამბეჭდავი გამარჯვებების სერიას კვლავაც განაგრძობს: 8 მატჩში – 8 მოგება.

რევაზ ძოძუაშვილი "ალანიას" მწვრთნელი გახდა

ქართველმა სპეციალისტმა ოსეთის კლუბთან ორწლიანი კონტრაქტი გააფორმა

ვლადიკავკაზის "ალანიას" ხელმძღვანელობასა და რევაზ ძოძუაშვილს შორის მოლაპარაკება კარგა ხნის წინათ დაიწყო და, როგორც იქნა, დასრულდა.

სამშაბათს რევაზ ძოძუაშვილმა ხელი მოაწერა "ალანიასთან" კონტრაქტს, რომლის თანახმადაც, ის ამ კლუბს ორი წლის მანძილზე უხელმძღვანელებს. შეთანხმება მიღწეულ იქნა მას შემდეგ, რაც ძოძუაშვილი ჩრდილოეთ ოსეთის პრეზიდენტს, ალექსანდრე ძასოხოვს შეხვდა. ქართველი სპეციალისტის უპირველესი ამოცანა იქნება, ჩამოაყალიბოს კონკურენტუნარიანი გუნდი, რომელიც უმაღლეს ლიგაში ადგილის შენარჩუნებისთვის ბრძოლაზე მაღალ ამოცანებს დაისახავს მიზნად. კონტრაქტი 2+1 სისტემით არის შედგენილი. ეს იმას ნიშნავს, რომ, ძოძუაშვილის ნაყოფიერი მუშაობის შემთხვევაში, ორწლიანი ხელშეკრულება კიდევ ერთი წლით გაგრძელდება.

"კლუბის მწვრთნელის პოსტზე განვიხილავდით სამ კანდიდატურას – ანდრეევს, ბაიდაჩნის და ძოძუაშვილს. საბოლოოდ ძოძუაშვილზე შევაჩერეთ არჩევანი. გადაწყვეტილების მიღებისას მისი უწინდელი წარმატებები გავითვალისწინეთ. მისი სამწვრთნელო მიღწევები შთამბეჭდავია", - განაცხადა "ალანიას" გენერალურმა დირექტორმა ბათრაზ ბითაროვმა.

შეგახსენებთ, რომ თავისი სამწვრთნელო კარიერის მანძილზე ძოძუაშვილი რუსთავის "გორდას", თბილისის "დინამოს", რიგის "სკონტოს", საუდის არაბეთის "ალ ითაჰიდს", საქართველოსა და ლატვიის ნაკრებ გუნდებს ხელმძღვანელობდა. 2002 წლიდან კი ელისტის "ურალანს" ედგა სათავეში.

ბრაზილიაში პელეს მუზეუმი აშენდება

ახლო მომავალში ბრაზილიაში ფეხბურთის მეფის, პელეს მუზეუმის მშენებლობა დაიწყება. სამშაბათს ბრაზილიის შტატ სან პაულუს ხელმძღვანელობამ განაცხადა, რომ ამ მიზნით უახლოეს ხანებში ბიუჯეტიდან გამოყოფენ 1 მილიონ დოლარს.

მუზეუმი 3.000 კვადრატულ მეტრ ფართს დაიკავებს და სან პაულუს შტატის ქალაქ სანტოსში აშენდება. სწორედ "სანტოსში" დაიწყო პელემ ფეხბურთის თამაში. ამ კლუბში მან თავისი კარიერის უდიდესი ნაწილი გაატარა. "სანტოსის" შემადგენლობაში პელე ლიბერტადორესისა და საკონტინენტთაშორისო თასებსაც კი დაეუფლა.

"ჩვენ ვალდებული ვართ, მისი სახელი უკვდავვყოთ. ის მთელი ბრაზილიელი ხალხის კუთვნილებაა", - განაცხადა სან პაულუს გუბერნატორმა გერალდო ალკმინმა, რომელმაც მუზეუმის აშენების თაობაზე მანამდე თავად პელეს გაუზიარა აზრი.

თავად პელე, რომელიც ამჟამად 61 წლისაა, მუზეუმის დაარსების წინააღმდეგი არ არის, თუმცა, არ სურს, რომ ამ ნაგებობას "მუზეუმი" ეწოდოს. "მუზეუმებს გარდაცვლილ ადამიანებს უშენებენ. სჯობს, რომ ამ შენობას "პელეს სახლი", ან, სულაც, "პელეს გამოფენა" დავარქვათ", - განაცხადა ფეხბურთის მეფემ.

მუზეუმში გამოსაფენ ექსპონატებს შორის პელეს მამის კუთვნილი რადიომიმღები და უამრავი მისალოცი დეპეშაა, რომელთაც ფეხბურთელს მის აქტიურ საფეხბურთო წლებში უგზავნიდნენ. აქვეა ბურთი, რომლითაც პელემ თავისი მე-1000 გოლი გაიტანა.

ძიუდო

ქართული ძიუდო - 2002 წლის ევროპული ძიუდოს უპირობო ლიდერი

სპორტის გულშემატკივართაგან ხშირად გაიგონებთ, ქართველ სპორტსმენებს გუნდური სულისკვეთება აკლიათო, მაგრამ ამას ნამდვილად ვერ ვიტყვით მორაგბეებსა და ძიუდოისტებზე. შესაძლოა, ძიუდოისტების მაგალითად მოყვანა ბევრს გაუკვირდეს კიდეც, მაგრამ, შეგახსენებთ, რომ ძიუდოში, პირად პირველობებთან ერთად, გუნდური ჩემპიონატებიც იმართება, რაც გაცილებით აზარტული და სანახაობრივია. ესეც რომ არა, წლევანდელი სეზონი, ასეც და ისეც, შედეგიანი გამოდგა. ძიუდოისტთა მონაგარისთვის თვალის გადავლების საშუალება მოგვეცა გუშინაც, როდესაც კაფე "მსოფლიო სპორტში" მიგვიწვიეს.

გიგა გურასაშვილი
მიხეილ აბაიშვილი

"მსოფლიო სპორტში" მისულ მასმედიის წარმომადგენლებს მასპინძლობა გაგვიწიეს საქართველოს სპორტულ ჟურნალისტთა ასოციაციამ და ძიუდოს ფედერაციამ. იქ იყვნენ როგორც ფედერაციის ხელმძღვანელები, ისე მწვრთნელები და, რა თქმა უნდა, ის ძიუდოისტები, რომლებმაც 2002 წელს, სხვადასხვა ასაკში, ევროპისა და მსოფლიო ჩემპიონატებზე 11 ოქროს, 11 ვერცხლისა და 5 ბრინჯაოს მედალი მოიპოვეს. მივყვეთ თანმიმდევრობით. ჭაბუკები და ახალგაზრდული ნაკრებები ოთხჯერ გახდნენ ევროპის ჩემპიონები და სამ-სამჯერ მოიპოვეს მეორე და მესამე ადგილები. კონტინენტის საუკეთესო შედეგი ჰქონდათ გუნდურ ჩათვლაშიც. ყველაზე დიდ წარმატებას კი დიდებმა მიაღწიეს. ჯერ ევროპის უძლიერესი გუნდის სახელი მოიპოვეს მარიბორში (სლოვენია), ხოლო შემდეგ, როგორც "ძველი სამყაროს" საუკეთესო გუნდი, ბაზელში (შვეიცარია), ნაციათა თასზე, ანუ მსოფლიო თასზე, იგივე გუნდურ მსოფლიო ჩემპიონატზე საასპარეზოდ იხმეს. ქართველმა ძიუდოისტებმა მეტოქეებს ბდღვირი ადინეს, ფინალში გასულებს კი, ძიუდოს ფუძემდებლებთან – იაპონელებთან მოუხდათ ურთიერთობის გარკვევა. იაპონელთა ბარიერის გადალახვა შეუძლებელი აღმოჩნდა. თუმცა, მსოფლიოში მეორე გუნდის სტატუსიც ძალზე საპატიოა.

2002 წელი მნიშვნელოვანი იყო არა მარტო ოფიციალური ჩემპიონატების შედეგების მხრივ, არამედ სხვადასხვა საერთაშორისო ასპარეზობაზე მიღწეულითაც. ქართველმა ძიუდოისტებმა "გრანპრის", "მასტერსისა" და სხვა ტურნირებზე, სულ, 27 ოქროს, 24 ვერცხლის და 25 ბრინჯაოს მედალი მოიპოვეს. გუშინდელი წვეულების მიზანიც სწორედ ამ შედეგების მიმოხილვა და წარმატებების შემოქმედთა დაჯილდოება გახლდათ. ძიუდოს ფედერაციის გენერალურმა მდივანმა ანზორ მარტყოფლიშვილმა საქართველოს ძიუდოს ფედერაციის პრეზიდიუმისა და მწვრთნელთა საბჭოს მიერ გამოვლენილი 2002 წლის ათ-ათი საუკეთესო სპორტსმენის, მწვრთნელისა და მსაჯის ვინაობა გაგვაცნო. ძიუდოს ფედერაციის პრეზიდენტს დილარ ხაბულიანს კი წლის საუკეთესო ძიუდოისტის დასახელების პატივი ერგო. ასეთი ზურაბ ზვიადაური აღმოჩნდა. ფედერაციამ მეორე ნომრად დაასახელა ნესტორ ხერგიანი, ხოლო მესამედ - დავით ქევხიშვილი. სამივე მათგანს ხაბულიანმა ფულადი პრემიებიც გადასცა. სპორტსმენები სიმბოლური საჩუქრებით დააჯილდოვა საქართველოს სპორტულ ჟურნალისტთა ასოციაციის პრეზიდენტმა ელგუჯა ბერიშვილმაც.

დილარ ხაბულიანი ავთო ზვიადაურს აჯილდოვებს

შოთა ხაბარელი (საქართველოს ძიუდოისტთა ნაკრები გუნდის უფროსი მწვრთნელი): მწირი დაფინანსების მიუხედავად, წლეულს ქართველმა ძიუდოისტებმა, როგორც დიდებმა, ისე ახალგაზრდებმა და ჭაბუკებმა, მრავალ საერთაშორისო ტურნირში მიიღეს მონაწილეობა. შემიძლია, ვთქვა, რომ თითქმის ყველა ტურნირიდან გამარჯვებულები დავბრუნდით. განსაკუთრებული აღნიშვნის ღირსია მარიბორსა და ბაზელში საქართველოს ნაკრების მიერ მოპოვებული ტიტულები – ევროპის ჩემპიონი და მსოფლიოს ვიცე-ჩემპიონი გუნდურ ასპარეზობაში. ამდენად, როგორც უფროსი მწვრთნელი, ქართველი ძიუდოისტების მიერ 2002 წელს ნაჩვენები შედეგებით კმაყოფილი ვარ. თუმცა, იმასაც ვიტყვი, რომ დიდებში ევროპის ჩემპიონატზე, პირად ჩათვლაში მოპოვებულ სამ მედალთან ერთად, ერთი "ოქროც" რომ აგველო, აბსოლუტურ შედეგს მივაღწევდით. მაგრამ, მოგეხსენებათ, იმ მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის პირობებში, რომელშიც ქართულ ძიუდოს უხდება არსებობა, მოპოვებული წარმატებებიც ფანტასტიკის სფეროდან უფროა, ვიდრე რეალობა."

საქართველოს ძიუდოს ფედერაცია 2002 წელს სპორტის დეპარტამენტის სასაცილოდ მწირი ბიუჯეტიდან (1 მილიონი ლარი) 150 ათასი ლარით დაფინანსდა. შედარებისთვის: ამავე პერიოდში რუსეთმა მხოლოდ ძიუდოისტთა ნაკრებ გუნდზე 4 მილიონი დოლარი დახარჯა. ალარაფერს ვამბობთ სხვა "დალაგებულ" ქვეყნებზე. ამის მიუხედავად, შედეგების მიხედვით, ქართული ძიუდო 2002 წელს ევროპის უპირობო ლიდერია. მსოფლიოშიც, ქართველებზე კარგად, მხოლოდ ამ სახეობის სამშობლოს წარმომადგენლებმა, იაპონელებმა იასპარეზეს.

მოკლედ

ფეხბურთი. სამხრეთ ამერიკის ფეხბურთის კონფედერაციამ გადაწყვიტა, ხელუხლებლად დატოვოს მსოფლიოს მომავალი ჩემპიონატის შესარჩევი ციკლის ჩატარების სისტემა. ამრიგად, სამხრეთ ამერიკის კონტინენტის 10 ქვეყნის გუნდები მიმოსვლით ორჯერ შეხვდებიან ერთმანეთს, რაც ევროპული კლუბების ხელმძღვანელებს ნამდვილად არ ესიამოვნებათ. ამის გამო მათ არაერთხელ გამოთქვეს უკმაყოფილება. საქმე ის არის, რომ სამხრეთამერიკელ ლეგიონერებს ეროვნულ ნაკრებში სათამაშოდ ძალიან ხშირად უწევთ ოკეანის გადალახვა, რაც მათ სპორტულ ფორმაზე უარყოფითად მოქმედებს.

თუმცა, ლათინოამერიკელები ევროპელთა პრეტენზიებს ყურადღებას არ აქცევენ. ოსკარ ჰარისონის თქმით, რომელიც პარაგვაის ფეხბურთის ფედერაციას ხელმძღვანელობს, "ეს არის ყველაზე სამართლიანი შესარჩევი ციკლი". მან ისიც აღნიშნა, რომ მიღებული გადაწყვეტილება ფიფამ უნდა დაამტკიცოს, რაც სამხრეთამერიკელებს საშუალებას მისცემს, შესარჩევი ტურნირი 2003 წლის აგვისტოდან დაიწყონ. ჰარისონის თქმით, ტურნირი სამი წლის განმავლობაში გაგრძელდება და ევროპაში მოთამაშე ფეხბურთელებს წელიწადში მხოლოდ სამჯერ მოუწევთ ხანგრძლივი მგზავრობა.

■ ■ ■

ფეხბურთი. ბრაზილიელი რონალდო საფრანგეთის სპორტის აკადემიის დიდი პრიზით დააჯილდოეს. მსოფლიო ჩემპიონსა და მადრიდის "რეალის" შემადგენლობაში საკონტინენტთაშორისო თასის მფლობელ ფეხბურთელს პრემია გადასცა აკადემიის პრეზიდენტმა ალან დანემ.

დანეს აზრით, ბრაზილიელი სპორტსმენი უმაღლესი ჯილდოთი დააჯილდოეს თავისი შეუდარებელი ინდივიდუალური ოსტატობის გამო, რომელიც უკანასკნელ მსოფლიო ჩემპიონატზე მან "შესანიშნავად შეუხამა ეროვნულ ნაკრებში კოლექტიურ თამაშს", - განაცხადა დანემ. საფრანგეთის სპორტის აკადემიის უმაღლესი ჯილდო, რომელიც 1905 წელს დაარსდა, ფორმულა 1-ის გერმანელმა პილოტმა, მსოფლიოს ხუთგზის ჩემპიონმა მიხაელ შუმახერმაც მიიღო. საამაყო პრემია, ფრანგულენოვან სამყაროში სპორტის განვითარებისთვის გაწეული ღვაწლისთვის, დანემ კანადის პრემიერს ჟან კრეტიენსაც გადასცა.

■ ■ ■

ფეხბურთი. ლონდონის "არსენალისა" და ესპანეთის "ვალენსიას" ჩემპიონთა ლიგის მატჩში დაშავდა "არსენალის" ფრანგი ნახევარმცველი პატრიკ ვიეირა. მატჩის 38-ე წუთზე იგი რეი პარლორმა შეცვალა. ვიეირას მარცხენა ბარძაყის კუნთი დაეჭიმა. ისეთივე ტკივილი, ოღონდ მარჯვენა ფეხზე, ფეხბურთელს მატჩის წინაც აწუხებდა, ამიტომ მისი თამაში სათუო იყო. თუმცა, გუნდის მთავარმა მწვრთნელმა არსენ ვენგერმა ვიეირა მაინც ძირითად შემადგენლობაში დააყენა. ახლა უკვე ცნობილია, რომ "არსენალის" ნახევარმცველი "ტოტენჰემის" წინააღმდეგ ინგლისის პრემიერლიგის შეხვედრას ნამდვილად გამოტოვებს.

■ ■ ■

ფეხბურთი. უკრაინის ფეხბურთის ფედერაციის პრეზიდენტის გრიგორი სურკისის ინიციატივით, თებერვალში ყველა უკრაინელი ვარსკვლავი ისრაელში შეიკრიბება. სურკისმა ისიც დაამატა, რომ ახლო აღმოსავლეთში შექმნილი არასტაბილური მდგომარეობის გამო, იგი თავისი და გუნდის უსაფრთხოებაზე ღელავს. თუმცა, ცნობილია, რომ კიევის "დინამო" სეზონისწინა შეკრებას ბოლო წლების განმავლობაში სწორედ ისრაელში ატარებს.

სურკისის განცხადებით, ისრაელში უკრაინის ნაკრები გუნდი უძლიერესი შემადგენლობით შეიკრიბება. სავარაუდოდ, ისრაელისა და უკრაინის ნაკრებთა მატჩი 11 თებერვალს რამათ-განის სტადიონზე გაიმართება. თუმცა, ადრე ამ დღეს ებრაელები ბელორუსთან თამაშს გეგმავდნენ. იმ შემთხვევაში, თუ ბელორუსები არ გადაიფიქრებენ და აღთქმულ მიწას მაინც ეწვევიან, მაშინ უკრაინის ნაკრებთან შეხვედრა მოგვიანებით გაიმართება.

■ ■ ■

ფეხბურთი. ბარსელონის "ნოუ კამპის" სტადიონს, გულშემატკივართა უდისციპლინო საქციელის გამო, ორმატჩიანი დისკვალიფიკაცია და 4000 ევრო ჯარიმა მიუსაჯეს. ასეთი მკაცრი ვერდიქტი, პირველად თავისი არსებობის ისტორიაში, ფეხბურთის ფედერაციის სპორტულმა კომისიამ გამოიტანა. უმკაცრესი ვერდიქტის მიზეზი გახდა ინციდენტი, რომელიც "ნოუ კამპზე" "ბარსელონასა" და "რეალის" მატჩში მოხდა. ადგილობრივმა გულშემატკივრებმა მადრიდის "რეალის" პორტუგალიელ ვარსკვლავს, ლუიშ ფიგუს, სხვადასხვა საგნები დააყარეს. კატალონიაში, "სამეფო კლუბში" გადასვლის გამო, მას მოღალატედ თვლიან, მაგრამ ეს ესპანეთის ფეხბურთის ფედერაციისთვის ვერაფერი არგუმენტი გამოდგა.

■ ■ ■

ფეხბურთი. აფრიკის ფეხბურთის კონფედერაციამ გამოაქვეყნა იმ 22 ფეხბურთელის გვარი, რომლებიც 2002 წლის აფრიკის საუკეთესო ფეხბურთელის ტიტულის მოპოვებაზე პრეტენზიას აცხადებენ. ამ სიაში ყველა მეტი - ხუთი წარმომადგენელი ჰყავს სენეგალს, რომელმაც მსოფლიო ჩემპიონატზე ნამდვილი ფურორი მოახდინა და ნახევარფინალის საგზურამდე ერთი ნაბიჯი დააკლდა. ხუთივე სენეგალელი პრეტენდენტი ევროპის კლუბებში თამაშობს - სალიფ დიაო და ელ-ჰაჯი დიუფი ("ლივერპული"), პაპ ბუბა დიოპი ("ლანსი"), ფადიგა ("ოსერი") და ანრი კამარა ("სედანი").

საიში კამერუნს სამი წარმომადგენელი ჰყავს - ჯერემი ("მიდლსბრო"), ლორენი ("არსენალი") და სამუელ ეტო`ო ("მალიორკა"). ნომინანტთა შორის ორორი წარმომადგენელი ჰყავთ: ტუნისს, სამხრეთ აფრიკას და ეგვიპტეს. მათ შორის შეიძლება გამოვარჩიოთ ესპანეთის "სელტას" სამხრეთაფრიკელი ლეგიონერი ბენი მაკარტი, რომელიც, თავის დროზე, ამსტერდამის "აიაქსის" ღირსებას იცავდა. "შავი კონტინენტის" საუკეთესო ფეხბურთელის პრიზისთვის იბრძოლებს ბურკინა-ფასოს, კონგოს დემოკრატიული რესპუბლიკის, განის, სიერალეონესა და ზიმბაბვეს თითო წარმომადგენელიც. დაჯილდოების ცერემონიალი 2003 წლის აპრილში გაიმართება.

■ ■ ■

ფეხბურთი. "არსენალის" ჰოლანდიელი ვეტერანი დენის ბერგკამპი, როგორც ჩანს, საფეხბურთო კარიერის დასრულებას არ აპირებს. ერთ-ერთი ფრანგული ჟურნალისთვის მიცემულ ინტერვიუში ბერგკამპმა განაცხადა, რომ შესანიშნავად გრძნობს თავს, ამიტომ აზრი შეიცვალა და ამ სეზონის დასრულების შემდეგ ფეხბურთის მიტოვებას არ აპირებს.

■ ■ ■

ფეხბურთი. "მე აქ არ მაფასებენ. რისთვის დავრჩე მადრიდში?" - ამბობს კლოდ მაკელელე, ფეხბურთელი, რომელსაც, ხელფასის სახით, წელიწადში მილიონ 200 000 დოლარი აქვს. ეს თანხა ფიგუსა და ზიდანის ხელფასს, რა თქმა უნდა, ვერ შეედრება. შეგახსენებთ, რომ მაკელელეზე პრეტენზიას აცხადებს ინგლისის "მანჩესტერ იუნაიტედი", რომელიც მზად არის, ფეხბურთელს ღირსეული ხელფასი შესთავაზოს.

■ ■ ■

ფეხბურთი. გიორგი ქინქლაძის "დერბი ქაუნთს" ფინანსური კრიზისი დაეწყო. კლუბი მის დასაძლევად ფეხბურთელთა ხელფასების შემცირებას აპირებს. "დერბის" ბოსებს მიაჩნიათ, რომ ეს ღონისძიება გუნდს ფინანსური კრიზისის დაძლევაში დაეხმარება. "ცხვრების" იტალიელმა ვეტერანმა ფაბრიციო რავანელიმ თავისი ხელფასის მეოთხედით შემცირებაზე თანხმობა განაცხადა. ჭაღარა ფორვარდი ამჟამად ბარძაყის ტრავმას იშუშებს და აცხადებს, რომ მინდორზე გამოსვლას იანვარში შეძლებს. შეგახსნებთ, რომ იტალიელმა მიმდინარე სეზონში მხოლოდ ოთხი მატჩი ჩაატარა.

■ ■ ■

კალათბურთი. "დალასის" გერმანელმა ლიდერმა დირკ ნოვიცკიმ "საკრამენტოსთან" მატჩში ტრავმა მიიღო. ნოვიცკი მისმა თანაგუნდელმა დააზიანა. იგი მეტოქის ფორვარდს კორპუსით ჩაუდგა და ცდილობდა, მისთვის პერსონალური შენიშვნა "აეკიდებინა", მაგრამ ნოვიცკის დაეცა ფეხზე. დალასელთა ლიდერს კუნთი დაეჭიმა და იმ მატჩში მოედანზე აღარ გამოჩენილა. თუმცა, ნოვიცკის ტრავმა დღის ერთადერთი შემთხვევა არ ყოფილა. მუხლის დაზიანების გამო ორი კვირით მწყობრიდან გამოვიდა "ტორონტო რეპტორზის" ლიდერი ვინს კარტერი. აღსანიშნავი კი ის არის, რომ, ნოვიცკის მსგავსად, კარტერიც თანაგუნდელთან შეჯახებისას დაზიანდა, ოღონდ ვარჯიშზე. კალათბურთელმა ამჯერად მარჯვენა მუხლის ტრავმა მიიღო. მარცხენა მუხლის დაზიანების გამო კი მან მიმდინარე სეზონში 10 მატჩი უკვე გამოტოვა.

■ ■ ■

კრივი. ოსკარ დე ლა ჰოიამ მექსიკის მოქალაქეობა მიიღო. ამის დამადასტურებელი დოკუმენტები ლეგენდარულ ამერიკელ მოკრივეს ლოს-ანჟელოსში მექსიკის გენერალურ საკონსულოში გადასცეს. ამის შესახებ ინფორმაცია გაავრცელა მექსიკის საგარეო საქმეთა სამინისტრომ. ამრიგად, ასრულდა 28 წლის მოკრივის ოცნება, მიეღო თავისი მშობლების ეროვნება. "მე ყოველთვის მექსიკელად ვგრძნობდი თავს. ახლა კი საწინააღმდეგოს ვერავინ მეტყვის, რადგან მაქვს ოფიციალური დოკუმენტი, რომელიც ჩემს მექსიკელობას ადასტურებს", - დოკუმენტის გადაცემის საზეიმო ცერემონიაზე განაცხადა ოსკარ დე ლა ჰოიამ.

"ოქროს ბიჭუნა", როგორც დე ლა ჰოიას უწოდებენ, ხუთ წონით კატეგორიაში, ხუთჯერ ფლობდა მსოფლიო ჩემპიონის ქამარს. 1992 წელს კი ბარსელონაში ოლიმპიური ჩემპიონიც გახდა.

■ ■ ■

ველოსპორტი. იტალიელი ველომრბოლი ჯანი ბუნიო დააპატიმრეს. მას ავსტრიის სასამართლომ ამფეტამინის მიღებისთვის ექვსი თვით თავისუფლების აღკვეთა მიუსაჯა. ხუთი ფლაკონი სტიმულატორის შეძენისთვის ბუნიო ავსტრიის დასავლეთით მდებარე ქალაქ კორტრეიკის სასამართლომაც 5 000 ევროთი დასაჯა. ადგილობრივი სააგენტო "ბელგის" ინფორმაციით, სპორტული ეთიკის დარღვევისთვის ბუნიო ორი წლის წინათაც, ერთ-ერთ შეჯიბრებაზე დასაჯეს.

K1 ანუკი კვაჭაძე
ასაკი-18, 168/98/70/99, თვალი - ყავის, თმა - მუქი წაბლი

K3 თამუნა თოფურია
ასაკი-15, 181/86/63/93, თვალის-მწვანე, თმა-წაბლის

K2 თამთა ვაშაკიძე
ასაკი-15, 174/80/63/89, თვალის-თაფლის, თმა-წაბლის

K4 ანი გეგუჩაძე
ასაკი-16, 170/78/53/84, თვალის-ღია ყავის, თმა-წაბლის

K5 ანი ალექსიშვილი
ასაკი-17, 174/89/60/90, თვალის-ყავის, თმა-ღია წაბლის

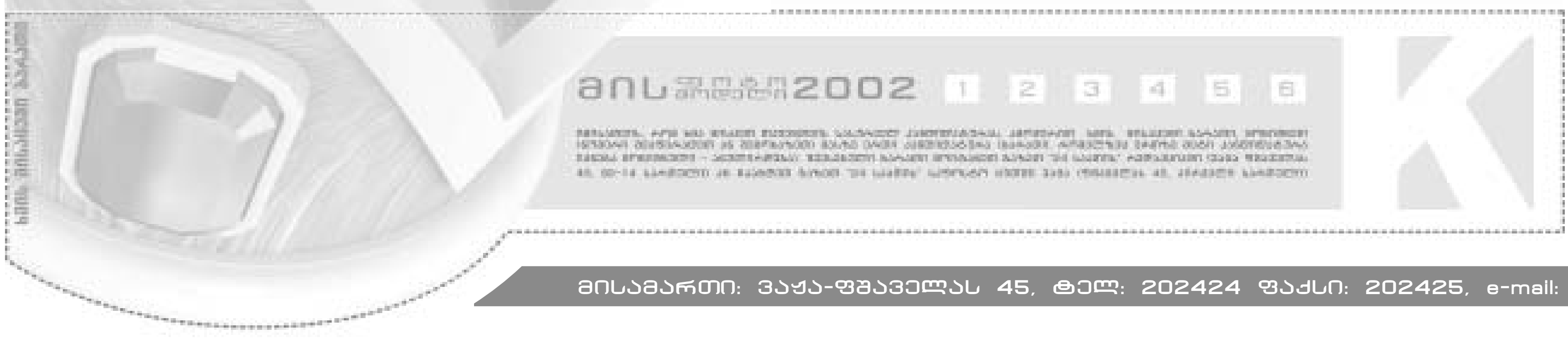

Visage
ესთეტიკური კოსმეტოლოგიის ცენტრი "ვიზაჟი"

პირველად საქართველოსა და ამიერკავკასიაში მაღალი ტექნოლოგიების პროფესიულ პროგრამას "Danne Montague-King"

MATTIOLLI ENGINEERING
მიკროკრისტალურ დერმოგრაფიას "Aesthipeel"

- მეზოთერაპია
- სხეულის კორექცია არაქირურგიული, ინტელექტუალური სისტემით "ЭСМА"
- ელექტრო ეპილაცია "BLEND, Flash"
- გამონაყარი, აკნე, ფერიმჭამელები, ფორიანობა, პიგმენტური ლაქები, ნაოჭები, კანის მოდუნება, ლოკალური ცხიმების დაგროვება, ცელულიტი, ორსულობის შემდგომი სტრიები, ნაწიბურები, კანის მოვლა პოსტოპერაციულ პერიოდში.

ფალიაშვილის 98, TEL 91-24-20, 25-27-02, მობილური 899-56-18-52

გთავაზობთ
ქართული ფოლკლორი

თქვენი ელექტრონული ბიბლიოთეკისათვის!

საგაზეთო ქაღალდი
ფასდაკლებით

შ.პ.ს ენ-ჯი-სი
გთავაზობთ
საგაზეთო ქაღალდს რუსეთიდან

საშობაო ფასდაკლება
15 იანვრამდე
ფასი -580$-მდე

ტელ: 38 86 79 53 76 30 899 50 92 99

წამალი "სალხინო"
ქართული ფლორის საოცრება

მიიღეთ წამალი "სალხინო" და ეს პრობლემები მოგეხსნებათ.

იკითხეთ და შეიძინეთ აფთიაქებში.